

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 2984

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 26 ΜΑΡΤΙΟΥ 2025

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 4

Αποκαταστάθηκε η γέφυρα του Αξιού στην ΠΑΘΕ και δόθηκε στην κυκλοφορία
- Μέχρι το τέλος του 2025 αναλαμβάνει ο παραχωρησιούχος στην Εγνατία Οδό ΑΕ

Σελ 1 και 5, 6

Εντός 2025 και 2026 το μεγάλο μέρος των αναγκαίων επενδύσεων, εκατοντάδων εκατ. ευρώ, στο λιμάνι Θεσσαλονίκης
- Διοίκηση ΟΛΘ: Είμαστε πανέτοιμοι για την κατασκευή του Προβλήτα 6 - Οι εξελίξεις για τη σιδηροδρομική σύνδεση του λιμένος

Σελ 1 και 7

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει 47 έργα για την εξόρυξη και επεξεργασία σπάνιων γαιών και στρατηγικών μετάλλων
- Σε 13 χώρες της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και στην Ελλάδα - Στα 22,5 δις η αναμενόμενη συνολική επένδυση κεφαλαίου

Σελ 1 και 8

Τα ξενοδοχεία κρατούν τα «σκίηπτρα» στις επενδύσεις ακινήτων

Σελ 3

Διμερής ΤΕΕ Μαγνησίας για το υδατικό πρόβλημα στη Θεσσαλία και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην κλιμακική κρίση
- Την Παρασκευή 28 και το Σάββατο 29 Μαρτίου 2025 στο αμφιθέατρο του τοπικού τμήματος

Σελ 9, 10, 11

Τι απάντησε στη Βουλή κατά την επεξεργασία του νομοσχεδίου για τη διαχείριση δεδομένων του υπ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Δ. Παπαστεργίου: Όλα ανοικτά εκτός από τα δεδομένα που είναι προστατευμένα
- Οι θέσεις των κομμάτων

Σελ 12

Η «ακτινογραφία» της αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων
- Τι έδειξαν τα στοιχεία

Σελ 13

Νέο υλικό αρνητικού άνθρακα υπόσχεται πιο βιώσιμο τσιμέντο και σκυρόδεμα
- Αναπτύχθηκε από επιστήμονες χρησιμοποιώντας θαλασσίνο νερό, ηλεκτρική ενέργεια και CO2

Σελ 14

ΕΠΙΣΕΥ/ΕΜΠ: Με τεχνολογίες AI και XR η νέα εφαρμογή iImmerge app μας ξαναγεί στα μυστικά της σωστής ανακύκλωσης

Σελ 15

Σε υψηλό επίδο μνημών τον Μάρτιο η επιχειρηματική δραστηριότητα στην ευρωζώνη, σύμφωνα με τον δείκτη PMI

Σελ 15, 16

Σούπερ μάρκετ: Νέα δεδομένα σε προσφορές και εκπτώσεις, ελέγχους αλλά και πρόσημα φέρνει ο Κώδικας Δεοντολογίας

Σελ 17, 18

Ο ρόλος της ΕΕ για την ανάπτυξη βιώσιμου τουρισμού
- Συνέντευξη του J. Deguara της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στο ΑΠΕ-ΜΠΕ

Σελ 19, 20

Τα εμβληματικά έργα του Ευρωπαϊκού Κέντρου που θα αποκωδικοποιήσουν τα μεγάλα μυστήρια του Σύμπαντος
- Τι τονίζει σε συνέντευξη η διευθύντρια του CERN Φαμίλια Τζιανόπι

Σελ 2

Προσεχώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΑΞΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΘΕ ΚΑΙ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Χρ. Δήμας: Μέχρι το τέλος του 2025 αναλαμβάνει ο παραχωρησιούχος στην Εγνατία Οδό ΑΕ

Με απόλυτη ασφάλεια και τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα που προβλέπει ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας, μπορούν πλέον να κινούνται οι χιλιάδες οδηγοί που διέρχονται την γέφυρα του ποταμού Αξιού στον αυτοκινητόδρομο Αθηνών-Θεσσαλονίκης, στο ρεύμα εισόδου της πόλης, επισήμανε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρίστος Δήμας, σε δηλώσεις που έκανε τη Δευτέρα μετά την παράδοση στην κυκλοφορία και επίσημα πλέον, του προαναφερόμενου τμήματος.

«Οι εργασίες που έγιναν στη γέφυρα του ποταμού Αξιού, κυρίως στο κομμάτι της δομικής ενίσχυσης της γέφυρας, μας

επιτρέπουν να τη δώσουμε σε κυκλοφορία. Με αυτό τον τρόπο βάζουμε ένα τέλος στη μεγάλη ταλαιπωρία που είχαν χιλιάδες οδηγοί και φυσικά είναι μία ακόμη απόδειξη ότι η ασφάλεια είναι στις προτεραιότητες όλων μας», επισήμανε ο κ. Δήμας. Από την πλευρά του, ο υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Νίκος Ταχιάος, επισήμανε μεταξύ άλλων ότι η εταιρεία Εγνατία Οδός ΑΕ «σιγά σιγά αποχωρεί από τον δρόμο και θα δώσει τη σκυτάλη της στον παραχωρησιούχο» και στο πλαίσιο αυτό διατύπωσε την εκτίμησή του ότι αυτός θα αναλάβει μέχρι τα τέλη του 2025. Αναλυτικά στη σελ 4

ΕΝΤΟΣ 2025 ΚΑΙ 2026 ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΩΝ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ, ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διοίκηση ΟΛΘ: Είμαστε πανέτοιμοι για την κατασκευή του Προβλήτα 6 - Οι εξελίξεις για τη σιδηροδρομική σύνδεση του λιμένος

Εντός των επόμενων δύο-τριών μηνών αναμένεται να εκδοθούν από το υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής όλες οι απαιτούμενες άδειες για την έναρξη της κατασκευής του έργου επέκτασης του Προβλήτα 6 στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης, ενώ μεγάλο μέρος των αναγκαίων επενδύσεων, συνολικού ύψους εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, πρόκειται να πραγματοποιηθούν το 2025 και το 2026, δεδομένου και του χρονοδιαγράμματος που έχει τεθεί για την υλοποίηση του πρότζεκτ.

Τα παραπάνω γνωστοποιεί σε συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο διευθύνων σύμβουλος του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης, Γιάννης Τσάρας, σύμφωνα με τον οποίο στόχος της εμβληματικής επένδυσης στον Προβλήτα 6, «δεν είναι απλώς η διατήρηση και επέκταση των σημαντικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει το λιμάνι, αλλά η αναβάθμισή του στην πρώτη ταχύτητα των λιμένων παγκοσμίως». Αναλυτικά στις σελ 5, 6

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΝΕΚΡΙΝΕ 47 ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΡΥΞΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΑΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Σε 13 χώρες της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και στην Ελλάδα - Στα 22,5 δις η αναμενόμενη συνολική επένδυση κεφαλαίου

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε χθες ότι ενέκρινε 47 στρατηγικά έργα για την εξόρυξη, επεξεργασία και ανακύκλωση σπάνιων γαιών και πρώτων υλών σε ευρωπαϊκό έδαφος, προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τρίτες χώρες και να διαφοροποιηθούν οι πηγές εφοδιασμού. Τα 47 στρατηγικά έργα που εγκρίθηκαν βρίσκονται σε 13 κράτη μέλη της ΕΕ: Ελλάδα, Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία, Εσθονία, Τσεχία, Σουηδία, Φινλανδία, Πορτογαλία, Πολωνία και Ρουμανία.

Τα έργα αυτά καλύπτουν 14 από τα 17 στρατηγικά μέταλλα, όπως το λίθιο, το νικέλιο, το κοβάλτιο, ο γραφίτης και το αλουμίνιο, που απαριθμούνται στον νόμο για τις κρίσιμες πρώτες ύλες (CRMA) ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο του 2024. Το μόνο ελληνικό έργο που περιλαμβάνεται στον κατάλογο της Επιτροπής, υποβλήθηκε από την εταιρεία «Metlen Energy and Metals and European Bauxites» και αφορά την εξόρυξη και επεξεργασία Βωξίτη, αλουμίνας και γάλλιου. Αναλυτικά στη σελ 7

ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΡΑΤΟΥΝ ΤΑ «ΣΚΙΗΠΤΡΑ» ΣΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Πρωταγωνιστές στη ζήτηση ακινήτων είναι τα ξενοδοχεία και μάλιστα όχι μόνο στις δημοφιλείς και πολύ γνωστές περιοχές της Ελλάδας αλλά και σε άλλα μέρη της χώρας μας που είναι λιγότερο γνωστά στο εξωτερικό.

Στην αγορά υπάρχει ενδιαφέρον για ώριμα έργα που είναι σε λειτουργία, για ακίνητα που μπορούν να μετατραπούν σε ξενοδοχεία, ενώ έχει αρχίσει να υπάρχει και ενδιαφέρον για ανα-

πτυξη ξενοδοχείων από την αρχή (υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρχουν ήδη σχέδια, οι σχετικές άδειες και το επιχειρηματικό πλάνο), επισημάνει ο Λευτέρης Σικαλίδης, Διευθύνων Σύμβουλος συμβουλευτικής εταιρείας ακινήτων και Πρόεδρος της Επιτροπής του Real Estate & Development του Ελληνο-αμερικανικού Επιμελητηρίου. Αναλυτικά στη σελ 8

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΕΔΕ2

Η δεξαμενή σκέψης The Green Tank διοργανώνει δωρεάν δίωρο διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Τι είναι το ΣΕΔΕ 2 και γιατί μας αφορά;» που θα διεξαχθεί την **Τρίτη 29 Απριλίου, 12:00-14:00** στο πλαίσιο του έργου LIFE Effect.

Το νέο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ 2), το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή το 2027, αποτελεί το νέο εργαλείο κλιματικής πολιτικής με στόχο την απεξάρτηση των τομέων των κπρίων και των μεταφορών από τα ορυκτά καύσιμα. Για τον μετριασμό των κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων του ΣΕΔΕ 2, η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, τα οποία θα περιγράφουν αναλυτικά πώς θα διατεθούν οι διαθέσιμοι πόροι και ποιά μέτρα θα ληφθούν για την αντιμετώπιση της ενεργειακής και μεταφορικής φτώχειας, προσδιορίζοντας τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Το έργο LIFE Effect έχει ως στόχο την ενίσχυση των γνώσεων, των ικανοτήτων και της δικτύωσης της Κοινωνίας των Πολιτών, με έμφαση στην κοινωνικά δίκαιη εφαρμογή του ΣΕΔΕ 2. Στο έργο συμμετέχει το Green Tank μαζί με 8 εταιρίες από κράτη μέλη της ΕΕ και συντονιστή το Carbon Market Watch.

Το διαδικτυακό σεμινάριο έχει στόχο την ενημέρωση για το νέο ΣΕΔΕ 2 και το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, τις προκλήσεις που προκύπτουν, καθώς και προτάσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή του νέου συστήματος.

Δηλώσεις συμμετοχής έως την **Παρασκευή 4 Απριλίου** στη [εδw](#).

Περισσότερες πληροφορίες: κα Ιωάννα Σούκα, Αναλύτρια ενεργειακής πολιτικής, The Green Tank (e-mail: souka.ioanna@thegreentank.gr, τηλ. +30210 7233384).

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
1 Απριλίου 2025	Εργαστήριο "BIM στην Πράξη: Διεθνείς Εφαρμογές και Βέλτιστες Πρακτικές"	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ)
7-9 Απριλίου 2025	4ο Διεθνές Συνέδριο TMM-CH	ΕΜΠ, ΤΕΕ, υπό την αιγίδα της Προεδρίας της Ελληνικής Δημοκρατίας

21^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ

Η ΟΛΘ Α.Ε. θα φιλοξενήσει το 21ο Συνέδριο Ευρωπαϊκών Λιμένων (ESPO Conference), για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη, στις **8 και 9 Μαΐου 2025**, στο ξενοδοχείο Makedonia Palace, προσελκύοντας πλήθος διακεκριμένων ομιλητών και εκλεκτών συμμετεχόντων.

Το ESPO Conference διοργανώνει σε ετήσια βάση ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θαλάσσιων Λιμένων (ESPO) και αποτελεί τη βασική πλατφόρμα διάλογου και δικτύωσης μεταξύ των ευρωπαϊκών λιμένων, ενδιαφερόμενων μερών του κλάδου, φορέων χάραξης πολιτικής και ειδικών της λιμενικής βιομηχανίας.

Η φετινή διοργάνωση εστιάζει στη νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα λιμάνια, τον ρόλο που αυτά διαδραματίζουν στην ενίσχυση της θέσης της Ευρώπης στη διεθνή πραγματικότητα, καθώς και τον τρόπο προσαρμογής τους στα δεδομένα της ευρωπαϊκής ατζέντας για την οικονομία,

την ενέργεια, την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα. Η διοργάνωση του σημαντικού αυτού συνεδρίου στη Θεσσαλονίκη αναδεικνύει τον διεθνή ρόλο της πόλης και του λιμένα της. Ταυτόχρονα, η εξελιχθείσα αυτή αποτελεί έμπρακτη αναγνώριση των δράσεων και των πρωτοβουλιών της ΟΛΘ Α.Ε. για την προώθηση της εξωστρέφειας και τη δημιουργία συνεργειών σε διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, ο Λιμένας Θεσσαλονίκης, λιμένας Διεθνούς Ενδιαφέροντος, με κρίσιμο ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, αναδεικνύεται σε επίκεντρο της ευρωπαϊκής λιμενικής κοινότητας.

Το ESPO Conference τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Πληροφορίες: <https://www.espo-conference.com/en>

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Η παρουσίαση της «Μελέτης του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου», θα πραγματοποιηθεί την **Παρασκευή 28 Μαρτίου, στις 7 το απόγευμα**, στα γραφεία της ΝΕ Ρεθύμνου του ΤΕΕ/ Τμ. Δυτικής Κρήτης, (Λεωφ. Κουντουριώτη 140, 1ος όροφος).

Στην εκδήλωση θα παρευρεθούν δια ζώσης οι μελετητές του έργου, κκ Κωνσταντίνος Κίζης και Παναγιώτης Γραμματόπουλος και θα χαιρετήσουν ο περιφερειάρχης Κρήτης κ. Αρναουτάκης Σταύρος, ο δήμαρχος Ρεθύμνης κ. Γιώργης Μαρινάκης και ο αντιδήμαρχος Τεχνικών Έργων του Δήμου Ρεθύμνης κ. Άγγελος Μαλάς και η προϊστάμενη της Εφορείας

Αρχαιοτήτων Χανίων-Ρεθύμνου κ. Παπαδοπούλου Ελένη. Η έκταση που προορίζεται για την ανέγερση του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου, βρίσκεται στο δυτικό παράλιο τμήμα της πόλης του Ρεθύμνου (εκεί που σήμερα στεγάζεται το ΚΤΕΛ). Υπενθυμίζεται ότι η μελέτη ανέγερσης του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου είναι συνολικού προϋπολογισμού 2.493.073,24 ευρώ και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Κρήτη 2014-2020», υπογράφηκε τον Σεπτέμβριο του 2023.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστιάνα Χατζηορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζιζίδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΔΑΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Την Παρασκευή 28 και το Σάββατο 29 Μαρτίου 2025 στο αμφιθέατρο του τοπικού τμήματος

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Μαγνησίας διοργανώνει διημερίδα με θέμα «**Το Υδατικό πρόβλημα και οι επιπτώσεις του στα μεγάλα περιβαλλοντικά ζητήματα της Θεσσαλίας σε συνθήκες κλιματικής κρίσης**», η οποία θα πραγματοποιηθεί την **Παρασκευή 28 και το Σάββατο 29 Μαρτίου 2025** στο αμφιθέατρο του τοπικού τμήματος.

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, η διημερίδα θα επικεντρωθεί σε τρεις βασικές θεματικές ενότητες, όπου διακεκριμένοι επιστήμονες θα αναλύσουν κρίσιμα ζητήματα που αφορούν:

- Το νομό Μαγνησίας,
- Τα Σχέδια Υδάτων Θεσσαλίας, και
- Τον Πρωτογενή Τομέα Θεσσαλίας.

Μετά το πέρας κάθε ενότητας, θα ακολουθήσει συζήτηση, με ερωτήσεις και παρεμβάσεις από εκπροσώπους τοπικών φορέων, το κοινό και τους ομιλητές, ενισχύοντας τον διάλογο και τη συμμετοχή.

Τις εργασίες της διημερίδας θα χαιρετίσουν, εκτός από την Πρόεδρο του ΤΕΕ Μαγνησίας, **Νάνσυ Καπούλα**, ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, **Δημήτρης Κουρέτας**, ο Γενικός Γραμματέας Ενωση-ακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, **Δημήτριος Οδ. Παπαγιαννίδης**, καθώς και ο Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής & Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, **Θεοφάνης Γέμτος**.

Η εκδήλωση αναμένεται να αποτελέσει σημείο αναφοράς για την ανταλλαγή απόψεων και τη διαμόρφωση προτάσεων γύρω από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Θεσσαλία λόγω του υδατικού προβλήματος και της κλιματικής κρίσης.

Το πρόγραμμα

Ειδικότερα, το αναλυτικό πρόγραμμα της διημερίδας έχει ως εξής:

Παρασκευή 28 Μαρτίου 2025

17.15 - 17.30 Προσέλευση

17.30 - 18.00 Χαιρετισμοί - Εναρκτήριες ομιλίες

- Πρόεδρος ΤΕΕ Περιφερειακού Τμήματος Ν. Μαγνησίας, Νάνσυ Καπούλα

• Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, Δημήτριος Κουρέτας

• Γεν. Γραμματέας Ενωσηακών πόρων και Υποδομών, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Δημήτριος Οδ. Παπαγιαννίδης

• Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής & Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Θεοφάνης Γέμτος

18.15 - 20.00 1η Θεματική ενότητα: Η Μαγνησία

Η προστασία του ευρύτερου αστικού συγκροτήματος του Βόλου και του Πηλίου από υδατικές και περιβαλλοντικές απειλές, η διαχείριση των προβλημάτων στα οικοσυστήματα της περιοχής (Κάρλα - Παγασηπικός) και πώς αυτά συνδέονται με την ΛΑΠ (Λεκάνη Απορροής Ποταμού) Πηνειού και τα προγραμματισμένα νέα έργα. Προεδρείο: Νάνσυ Καπούλα- Γιώργος Αποστολέρης Ομιλητές:

• Μάρκος Βαξεβανόπουλος: Δρ. Γεωλογίας Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Τίτλος εισήγησης: «Το υδρογεωλογικό καθεστώς της λίμνης Κάρλας. Προτάσεις και προκλήσεις για την επαναφορά της φυσικής λειτουργίας».

• Χρίστος Τσαντίλας: Δρ. Γεωπόνος Εδαφολόγος, πρ. Διευθυντής Ινστιτούτου Βιομηχανικών και Κτηνοτροφικών Φυτών του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ.

Τίτλος εισήγησης: «Οικοσύστημα Κάρλας: Για μια βιώσιμη διαχείριση της βιοποικιλότητας – Τα αποτελέσματα μιας εκδήλωσης του

Ινστιτούτου Εναλλακτικών Πολιτικών ΕΝΑ».

• Δημήτριος Μιχαλάκης: Προϊστάμενος Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ).

Τίτλος εισήγησης: «Το οικοσύστημα της περιοχής Κάρλας. Η Διαχείρισή του ως σήμερα και μελλοντικές προοπτικές».

• Κωνσταντίνος Η. Σκόρδας: Καθηγητής (Δρ.) Περιβαλλοντικής Γεωχημείας Τμήμα Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Τίτλος εισήγησης: «Περιβαλλοντικό status υδάτων και ιζημάτων της τεχνητής λίμνης Κάρλα».

• Χρυσή Λασπίδου: Καθηγήτρια τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, Αντηπύρανης Καινοτομίας, Διεθνοποίησης, Συνεργασιών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Τίτλος εισήγησης: «Μέτρα Αντιπλημμυρικής Προστασίας του Υδρογραφικού Δικτύου Ρεμάτων του Δήμου Βόλου». Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Δήμου Βόλου και Περιφέρειας Θεσσαλίας.

• Δημήτριος Κλαουδάτος: Αναπληρωτής καθηγητής στην Αλιεία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου περιβάλλοντος.

Τίτλος εισήγησης: «Παοασπικός Κόλπος: Επιχειρησιακή Παρακολούθηση και Διαχρονική Ανάλυση του Οικοσυστήματος με Τηλεπισκόπηση και GIS».

Λήξη 1ης θεματικής ενότητας: Συζήτηση-Ερωτήσεις-Παρεμβάσεις

Σάββατο 29 Μαρτίου 2025

09.30 - 10.00 Προσέλευση

10.00 - 12.00 2η Θεματική ενότητα: Σχέδια Υδάτων

Σχέδια Υδάτων (Διαχείρισης-ΣΔΛΑΠ και κινδύνου Πλημμύρας – ΣΔΚΠ) σε συνθήκες κλιματικής κρίσης, με έμφαση στα δύο μείζονα προβλήματα ασφάλειας έναντι των πλημμυρών και της λειψυδρίας, τα οποία αφορούν την ζωή, την υγεία και τη διαβίωση των πολιτών, τις δημόσιες υποδομές, την ιδιωτική περιουσία, ενώ παράλληλα συνδέονται με τη διαμόρφωση συνθηκών διατήρησης και αναβάθμισης της παραγωγικής διαδικασίας του πρωτογενούς τομέα και όχι μόνο.

Προεδρείο: Θεοφάνης Γέμτος – Κωνσταντίνος Γκούμας

Ομιλητές:

• Ιωάννης Καραβοκύρης: Πολιτικός Μηχανικός M.Sc. Διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας μελετών «Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε.» Ph.D Υδρολογίας και Συντονιστής Ομάδας Εκπόνησης ΣΔΚ Πλημμυρών Θεσσαλίας.

Τίτλος εισήγησης: «Μηχανισμοί πλημμυρικών φαινομένων και εξειδίκευση προγράμματος μέτρων της 1ης αναθεώρησης του ΣΔΚΠ του Υ.Δ. Θεσσαλίας».

• Νικόλαος Δέρκας: Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος Ο.Δ.Υ.Θ (Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας).

Τίτλος εισήγησης: «Ο ρόλος του Ο.Δ.Υ.Θ. στη βιώσιμη ανάπτυξη της Θεσσαλίας».

• Σπυρίδων Παπαργυροπούλου: Πολιτικός Μηχανικός, Dipl., M.Sc., M.Litt., Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της μελετητικής εταιρείας Evenco AE.

Τίτλος εισήγησης: «Τα Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων για την Θεσσαλία».

• Αθανάσιος Μαρκινός: Φυσικός Msc, Διευθύνων Σύμβουλος Ο.Δ.Υ.Θ (Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας).

Τίτλος εισήγησης: «Διαχείριση αρδευτικού νερού στη Θεσσαλία».

• Αναστάσιος Μπαρμπούτης: Πολιτικός Μηχανικός και Κωνστα-

ντίνος Γκούμας Γεωπόνος, μέλη της Ε.Δ.Υ.ΘΕ. (Επιτροπή Διεκδίκησης Επίλυσης Υδατικού Προβλήματος Θεσσαλίας).

Τίτλος εισήγησης: «Υδατικό πρόβλημα Θεσσαλίας: Οι πρόσφατες εξελίξεις και οι προοπτικές επίλυσής του».

• Νικήτας Μυλόπουλος: Πρόεδρος Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και Διευθυντής του Εργαστηρίου Υδρολογίας και Ανάλυσης Υδατικών Συστημάτων.

Τίτλος εισήγησης: «Τί ακριβώς εννοούμε με τον όρο «βιώσιμη» Διαχείριση; Ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Βιώσιμης Διαχείρισης Υδατικών και Περιβαλλοντικών Πόρων με εφαρμογή στη λεκάνη της Κάρλας».

Λήξη 2ης θεματικής ενότητας: Συζήτηση-Ερωτήσεις-Παρεμβάσεις

12.30 - 14.30 3η Θεματική ενότητα: Ο Πρωτογενής τομέας

Ο Πρωτογενής τομέας και οι προοπτικές προσαρμογής του, αφετέρου στις νέες συνθήκες κλιματικής κρίσης, αφετέρου στο πλαίσιο που διαμορφώνουν και οι ευκαιρίες που προσφέρονται με την εφαρμογή των ΣΔΛΑΠ/ΣΔΚΠ για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας και της επιστημονικής ασφάλειας στην χώρα μας.

Προεδρείο: Κωνσταντίνος Λάμπρου – Βίκυ Μήτρου

Ομιλητές:

• Ανδρέας Καραμάνος: Ομότιμος Καθηγητής ΓΠΑ, μέλος Ακαδημίας Αθηνών.

Τίτλος εισήγησης: «Κλιματική αλλαγή και αροτραίες καλλιεργείες στην Θεσσαλία. Μέτρα πολιτικής για την προσαρμογή της φυτικής παραγωγής στην κλιματική κρίση».

• Νικόλαος Δαλιζιός: Ομότιμος Καθηγητής (Ph.D) Αγρομετεωρολογίας- Remote sensing (Τηλεπισκόπηση) Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας τμήμα Γεωπονίας.

Τίτλος εισήγησης: «Πλαίσιο Καινοτόμων Αγρο-οικολογικών Μέτρων Κλιματικής Μεταβλητότητας (Επιπτώσεις- Αντιμετώπιση - Προσαρμογή) στην Ευλόπι Γεωργία της Θεσσαλίας».

• Χαράλαμπος Μπιλλίνης: Καθηγητής Τμήματος Κτηνιατρικής, Πρύτανης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και Γεώργιος Θεωνάκης: Καθηγητής Τμήματος Κτηνιατρικής, Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Υγείας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Τίτλος εισήγησης: «Η Ζωική Παραγωγή στη Θεσσαλία στη μετά Daniel εποχή».

• Γεώργιος Νάνος: Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος.

Τίτλος εισήγησης: «Αναδιάρθρωση καλλιεργειών με στόχο την αύξηση του εισοδήματος και την μείωση της κατανάλωσης νερού».

• Βασίλειος Λιάκος: Επίκουρος καθηγητής, Τμήμα Αγροτεχνολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Τίτλος εισήγησης: «Τεχνολογίες στην Γεωργία- Προοπτικές».

• Παναγιώτης Καλφούντζος: Γεωπόνος, Πρόεδρος Συνεταιρισμού Αγροτών Θεσσαλίας ΘΕΣΓΗ.

Τίτλος εισήγησης: «Οργάνωση εμπορίας και παραγωγών. Εκπαίδευση».

• Σφαραγίμ Παπαδόπουλος: Καθηγητής (Δρ.) Εκτροφής Παραγωγικών Ζώων με έμφαση στην Αναπαραγωγή των Μηρυκαστικών. Τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Τίτλος εισήγησης: «Αναπαραγωγική διαχείριση και αξιοποίηση των Κυπρινοειδών της τεχνητής λίμνης Κάρλας».

Λήξη 3ης θεματικής ενότητας: Συζήτηση-Ερωτήσεις-Παρεμβάσεις

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΑΞΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΘΕ ΚΑΙ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ Μέχρι το τέλος του 2025 αναλαμβάνει ο παραχωρησιούχος στην Εγνατία Οδό ΑΕ

Με απόλυτη ασφάλεια και τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα που προβλέπει ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας, μπορούν πλέον να κινούνται οι χιλιάδες οδηγοί που διέρχονται την γέφυρα του ποταμού Αξιού στον αυτοκινητόδρομο Αθηνών-Θεσσαλονίκης, στο ρεύμα εισόδου της πόλης, επισήμανε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστος Δήμας, σε δηλώσεις που έκανε τη Δευτέρα μετά την παράδοση στην κυκλοφορία και επίσημα πλέον, του προαναφερόμενου τμήματος.

«Οι εργασίες που έγιναν στη γέφυρα του ποταμού Αξιού, κυρίως στο κομμάτι της δομικής ενίσχυσης της γέφυρας, μας επιτρέπουν να τη δώσουμε σε κυκλοφορία. Με αυτό τον τρόπο βάζουμε ένα τέλος στη μεγάλη ταλαιπωρία που είχαν χιλιάδες οδηγοί και φυσικά είναι μία ακόμη απόδειξη ότι η ασφάλεια είναι στις προτεραιότητες όλων μας», επισήμανε χαρακτηριστικά ο κ. Δήμας και πρόσθεσε ότι «η σημερινή ημέρα είναι σημαντική, από την άποψη ότι παραδίδεται η γέφυρα στην κυκλοφορία και μπορούμε να κυκλοφορούμε με πολύ μεγαλύτερη ασφάλεια και ταχύτητα, στο όριο βεβαίως που προβλέπει ο ΚΟΚ, αποκαθιστώντας έτσι ένα σημαντικό πρόβλημα που υπήρχε όσον αφορά την αυξημένη κυκλοφορία λίγο έξω από τη Θεσσαλονίκη».

Πριν την τελετή παράδοσης της γέφυρας, στον αγιασμό της οποίας χοροστάτησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Βέροιας, Νάουσας και Καμpanίας, Παντελεήμων, ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστος Δήμας, επισκέφτηκε τα γραφεία της Εγνατίας Οδού ΑΕ στα διόδια των Μαλγάρων, όπου απέκτησε το Egnatia Pass. Μάλιστα πληροφορήθηκε ότι έχουν εκδοθεί σχεδόν 340.000 Egnatia Pass από το 2019 και ότι μισοί οδηγοί που κυκλοφορούν επί του αυτοκινητοδρόμου στην Εγνατία οδό, χρησιμοποιούν τον μηχανισμό αυτόματης διέλευσης, λόγω διαλειτουργικότητας που ισχύει

από το 2020 και επιτρέπει ουσιαστικά και την κίνηση στον αυτοκινητόδρομο Αιγαίου.

Μέχρι το τέλος του 2025 αναλαμβάνει ο παραχωρησιούχος στην Εγνατία Οδό ΑΕ

Τη θέση του ότι η εκτέλεση έργων που επηρεάζουν την κυκλοφορία «δεν είναι εύκολη», διατύπωσε από τη θέση του ο υφυπουργός Υποδομών, Νίκος Ταχιάος και εξηγώντας είπε: «Πρόκειται για ένα έργο που αφορούσε στην ασφάλεια των μετακινούμενων και πάντοτε η ασφάλεια προηγείται της άνεσης».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, μεταξύ άλλων, ο κ. Ταχιάος επισήμανε ότι η εταιρεία Εγνατία Οδός ΑΕ «σιγά σιγά αποχωρεί από τον δρόμο και θα δώσει τη σκυτάλη της στον παραχωρησιούχο» και στο πλαίσιο αυτό διατύπωσε την εκτίμησή του ότι αυτός θα αναλάβει μέχρι τα τέλη του 2025, όπως άλλωστε είναι και ο στόχος που είχε θέσει εξαρχής η ελληνική κυβέρνηση. Κατά τον υφυπουργό Υποδομών, «ο παραχωρησιούχος θα αναλάβει να αναβαθμίσει τμήματα, όπως αυτό στο οποίο βρισκόμαστε και κυρίως να κατασκευάσει κάθετους άξονες, που για πολλά χρόνια υπήρχαν ως πρόβλημα για την ασφάλεια των μετακινούμενων. Αυτή είναι η επόμενη προτεραιότητα της ηγεσίας του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών», είπε χαρακτηριστικά.

Τα τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου της γέφυρας που κατασκευάστηκε το 1972

Ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Κωνσταντίνος Κουτσούκος ανέφερε ότι οι εργασίες για την ενίσχυση της στατικότητας της γέφυρας, η οποία κατασκευάστηκε το 1972 κρίθηκαν αναγκαίες καθώς είχε υποστεί καθίζηση, ενώ τονίζεται

ότι το έργο ξεκίνησε να «τρέχει» τον Ιανουάριο του 2024 και ο προϋπολογισμός του ανήλθε στα 11 εκατ. ευρώ, αν και το πραγματικό κόστος του έργου καταγράφεται υψηλότερο εάν συνυπολογιστούν και οι απώλειες εσόδων για την Εγνατία Οδό ΑΕ από το σταθμό διόδων των Μαλγάρων, που ανήλθαν στα 8 εκατ. ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών στην γέφυρα, η διέλευση των οδηγών από τα διόδια Μαλγάρων ήταν ελεύθερη και ξεκίνησαν και πάλι να λειτουργούν σταδιακά από χτες το βράδυ, διαδικασια που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στις επόμενες ώρες.

Στις δηλώσεις του ο κ. Κουτσούκος ανέφερε ότι οι εργασίες «ανάτασης» έγιναν σε μήκος 780 μέτρων επί της γέφυρας, όπου υπήρχαν 27 ανοίγματα, που το κάθε ένα είχε από έξι δοκούς, που αποκαταστάθηκαν και ενισχύθηκε ο φορέας τους. Κατά τον ίδιο, υπήρχε μεγάλη δυσκολία στη διαχείριση της κυκλοφορίας, γιατί γινόταν εκτροπή πάνω από τη γέφυρα, στον αντίθετο κλάδο κυκλοφορίας και πολύ κοντά στα διόδια. Μεταξύ άλλων, ο ίδιος επισήμανε ότι οι εργασίες στη γέφυρα του ποταμού Αξιού θα συνεχιστούν και στο επόμενο διάστημα, αλλά θα αφορούν παρεμβάσεις στο κάτω μέρος της, εκτός του οδοστρώματος.

Παρόντες στην τελετή ήταν ο υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δημήτρης Βαρτζόπουλος, οι Βουλευτές Φάνης Παππάς και Θεόδωρος Καρασόγλου, οι αντιπεριφερειάρχες Κεντρικής Μακεδονίας για τις υποδομές και τα δίκτυα, Π. Μπιλίας και Μητροπολιτικός Θεσσαλονίκης, Κ.Γιουτίκας, η Δήμαρχος Δέλτα, Γερακίνα Μπισμπινά, ο πρόεδρος της εταιρείας Εγνατία Οδός ΑΕ, Γ. Κωνσταντοπούλου και ο διευθυντής έργων Βορείου Ελλάδος της AKTOR Κωνσταντίνος Τσακλιδής.

ΑΥΤΟΨΙΑ ΤΟΥ ΑΝ.ΥΠ. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΘΗΝΩΝ

Σειρά συναντήσεων εργασίας πραγματοποίησε τη Δευτέρα στη Θεσσαλονίκη ο Αναπληρωτής υπουργός Μεταφορών, Κωνσταντίνος Κυρανάκης και προτού ξεκινήσει τις επαφές του με εκπροσώπους φορέων στην πόλη, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Ο κ. Κυρανάκης ταξίδεψε τη Δευτέρα με το τρένο από τον Σταθμό Λαρίσης και πραγματοποίησε αυτοψία στο σιδηροδρομικό δίκτυο Αθηνών-Θεσσαλονίκης.

Για την πρωτοβουλία του να ταξιδέψει με το τρένο και φτάνοντας στον Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό Θεσσαλονίκης δήλωσε: «Είναι μια αυτονόητη κίνηση για κάποιον που αναλαμβάνει να λύσει ένα μεγάλο πρόβλημα για τη χώρα. Εάν δε δεις με τα μάτια σου και δεν ακούσεις με τα αυτιά σου αυτά τα οποία συμβαίνουν στο πεδίο, δεν μπορείς να κατανοήσεις ένα πρόβλημα για να το λύσεις. Ευχαριστώ πολύ τους μηχανοδηγούς, οι οποίοι καθ' όλη τη διάρκεια σχεδόν του ταξιδιού μου υπεδείκνυαν πράγματα για να μπορέσω να καταλάβω τι ακριβώς συμβαίνει στο σιδηροδρομικό δίκτυο».

Ο Αναπληρωτής υπουργός Μεταφορών πρόσθεσε ότι «αυτό

το οποίο σίγουρα μπορούμε να πούμε είναι ότι τόσο ο ΟΣΕ, όσο και αρκετά θέματα της Hellenic Train και συνολικά του σιδηροδρομικού δικτύου νοσούν βαθιά και όλα αυτά τα προβλήματα δε λύνονται με μία «ασπιρίνη».

Στο πλαίσιο αυτό υπογράμμισε: «Χρειάζονται αποφασιστικές κινήσεις, χρειάζονται μεγάλες αλλαγές και χρειάζεται να κινηθούμε με πολύ μεγάλη αποφασιστικότητα. Γι' αυτό έρχομαι στη Θεσσαλονίκη, για να μπορέσω να δω ποια είναι τα προβλήματα στο πεδίο». Μεταξύ άλλων ανέφερε ότι η τηλεδιάσκεψη σε μεγάλο βαθμό του δικτύου λειτουργεί και διευκρινίσει «έχουμε αναλυτικά τα χιλιόμετρα».

Για την έναρξη των εργασιών στην περιοχή που έχει καταστραφεί από το πέρασμα του Ντάνιελ, ο κ. Κυρανάκης επισήμανε: «Περιμένουμε την έγκριση από το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς εκόντων των πραγμάτων, την επόμενη εβδομάδα κι εφόσον συμβεί αυτό, τον επόμενο μήνα ξεκινάει και τα έργα».

Επίσκεψη στον ΟΑΣΘ

Στο μεταξύ, την πλήρη ανανέωση του στόλου των λεωφορείων του ΟΑΣΘ, την πρόσληψη περισσότερων οδηγών και την εφαρμογή ενιαίου εισιτηρίου σε λεωφορεία και μετρό, ανέφερε ως στόχους για επόμενο διάστημα ο αναπληρωτής υπουργός Μεταφορών Κωνσταντίνος Κυρανάκης, σε δηλώσεις του στην ΕΡΤ, κατά την επίσκεψή του στον Οργανισμό και συγκεκριμένα στον Σταθμό Φόρτισης Ηλεκτρικών Λεωφορείων ΟΑΣΘ και στο αμαεστάσιο του Οργανισμού στη Σταυρούπολη.

Ο κ. Κυρανάκης συναντήθηκε και συζήτησε με τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο του ΟΑΣΘ Κώστα Ταγγίρη και με υπηρεσιακά στελέχη του Οργανισμού, για θέματα που αφορούν στις αστικές συγκοινωνίες της πόλης. Χαρακτήρισε δε εξαιρετική τη δουλειά στον ΟΑΣΘ το προηγούμενο χρονικό διάστημα με την προσθήκη στον στόλο του ηλεκτρικών λεωφορείων.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΝΤΟΣ 2025 ΚΑΙ 2026 ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΩΝ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ, ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διοίκηση ΟΛΘ: Είμαστε πανέτοιμοι για την κατασκευή του Προβλήτα 6 - Οι εξελίξεις για τη σιδηροδρομική σύνδεση του λιμένος

Εντός των επόμενων δύο-τριών μηνών αναμένεται να εκδοθούν από το υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής όλες οι απαιτούμενες άδειες για την έναρξη της κατασκευής του έργου επέκτασης του Προβλήτα 6 στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης, ενώ μεγάλο μέρος των αναγκαίων επενδύσεων, συνολικού ύψους εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, πρόκειται να πραγματοποιηθούν το 2025 και το 2026, δεδομένου και του χρονοδιαγράμματος που έχει τεθεί για την υλοποίηση του πρότζεκτ. Τα παραπάνω γνωστοποιεί σε συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο διευθύνων σύμβουλος του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης (ΟΛΘ ΑΕ), Γιάννης Τσάρας, σύμφωνα με τον οποίο «στόχος της εμβληματικής επένδυσης στον Προβλήτα 6, η οποία θα επιτρέψει την υποδοχή εμπορευματοκιβωτίων κύριων γραμμών, χωρητικότητας έως 24.000 TEU, δεν είναι απλώς η διατήρηση και επέκταση των σημαντικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει το λιμάνι, αλλά η αναβάθμισή του στην πρώτη ταχύτητα των λιμένων παγκοσμίως». Η κατασκευή του έργου αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός 30 μηνών από την έναρξή του.

Η πολυαναμενόμενη αυτή επένδυση μπαίνει σταδιακά στη γραμμή αφητηρίας, σε μια περίοδο που τα λιμάνια της ευρύτερης περιοχής γίνονται ολοένα πιο ανταγωνιστικά, αλλά η Θεσσαλονίκη διατηρεί το ισχυρό συγκριτικό της πλεονέκτημα. Στα Βαλκάνια, λέει ο κ. Τσάρας, τα λιμάνια Κόπερ στη Σλοβενία και Ριέκα στην Κροατία, έχουν επιταχύνει την ανάπτυξή τους με βελτίωση των υποδομών τους. Στη Βουλγαρία, τα λιμάνια του Μπουργκάς και της Βάρνας, έχουν ομοίως ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά τους. Επίσης, το λιμάνι του Δυρραχίου στην Αλβανία καταγράφει συνεχείς αυξήσεις στη διακίνηση εμπορευμάτων. «Συνολικά λοιπόν, παρατηρούμε αυξημένο ανταγωνισμό, καθώς τα λιμάνια των βαλκανικών χωρών επιδιώκουν να ενισχύσουν το μερίδιό τους στις περιφερειακές ροές εμπορίου. Ωστόσο, η Θεσσαλονίκη διατηρεί ακόμη το ισχυρό συγκριτικό της πλεονέκτημα, χάρη στη γεωγραφική της θέση, στην αρχή των μεγάλων διευρωπαϊκών δικτύων αυτοκινητόδρομων και σιδηροδρόμων και κοντά στις αγορές της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης, και χάρη στις στοχευμένες επενδύσεις της ΟΛΘ Α.Ε. σε σύγχρονες υποδομές και τεχνολογίες, στην ενίσχυση της ασφάλειας της λιμενικής εγκατάστασης, καθώς και στη διαρκή αναβάθμιση των υπηρεσιών logistics», εξηγεί.

Εν αναμονή των εξελίξεων, το λιμάνι της Θεσσαλονίκης καταγράφει, κατά τον κ. Τσάρα, σημαντικές επιδόσεις, με τα έσοδά του να έχουν αυξηθεί κατά 78,7% από το 2016 έως

το 2023, αγγίζοντας τα 86 εκατ. ευρώ. Ειδικά στον σταθμό εμπορευματοκιβωτίων καταγράφηκε το 2023 ρεκόρ διακίνησης (520.048 TEU), ενώ το 2024 έκλεισε με αύξηση των μεγεθών σε όλες τις κατηγορίες δραστηριοτήτων της ΟΛΘ Α.Ε. «Οι επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από το 2018 μέχρι σήμερα και η υλοποίηση των επενδύσεων του εγκεκριμένου master plan για την περαιτέρω ανάπτυξη του λιμένος Θεσσαλονίκης πρόκειται να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά του, εδραιώνοντάς τον ως βασικό δι-αμετακομιστικό κόμβο για την Νοτιοανατολική Ευρώπη», υπογραμμίζει.

Στη συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Τσάρας αναφέρεται ακόμα στις σιδηροδρομικές και οδικές συνδέσεις του λιμανιού, στην προοπτική της κρουαζιέρας για το 2026, την ακύρωση του διαγωνισμού για το 67% του Οργανισμού Λιμένος Βόλου, τη λειτουργία του Τελωνείου και το ενδιαφέρον της οικογένειας Ντρέιφους για τις μετοχές του ΟΛΘ.

Ταμειακά διαθέσιμα άνω των 100 εκατ. ευρώ

Όσον αφορά το Master Plan, ο κ. Τσάρας επαναλαμβάνει πως αποτελεί σημαντικό ορόσημο για το λιμάνι της Θεσσαλονίκης, «καθώς η ΟΛΘ Α.Ε. έχει πλέον τη δυνατότητα να προχωρήσει στην πλήρη υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της, μέσω συγκεκριμένων έργων και στοχευμένων επενδύσεων για την περαιτέρω αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του λιμένος. Το επενδυτικό πλάνο περιλαμβάνει τόσο υποχρεωτικές επενδύσεις, όπως αυτές προβλέπονται από τη σύμβαση παραχώρησης, όσο και μη υποχρεωτικές. Η επέκταση του Προβλήτα 6 έχει κεντρικό ρόλο στον επενδυτικό και αναπτυξιακό σχεδιασμό μας», υπογραμμίζει, υπενθυμίζοντας πως το πρόγραμμα υποχρεωτικών επενδύσεων περιλαμβάνει επίσης την αποκατάσταση και αξιοποίηση του Παλαιού Τελωνειακού Σταθμού, καθώς και έργα βελτίωσης, επισκευής, αναβάθμισης και ανακατασκευής υπαρχουσών λιμενικών υποδομών.

«Πέραν των παραπάνω, η ΟΛΘ Α.Ε. έχει ήδη πραγματοποιήσει υποχρεωτικές και μη υποχρεωτικές επενδύσεις άνω των 71,3 εκατ. ευρώ. Από το 2018 μέχρι σήμερα, οι επενδύσεις αυτές έχουν ενισχύσει σημαντικά τις υποδομές και υπηρεσίες του λιμένα, συνεπώς και τον ρόλο του ως διαμετακομιστικού κόμβου. Το μεγάλο και πολυεπίπεδο επενδυτικό πλάνο, με το οποίο είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε άμεσα, αξιοποιεί την εμπειρία, την τεχνογνωσία και τους πόρους της εταιρείας μας, δεδομένης της σημαντικής ανάπτυξης που έχουμε σημειώσει τα τελευταία χρόνια, και των ισχυρών οικονομικών μεγεθών μας, όπως τα σημαντικά τα-

μειακά διαθέσιμά μας, που υπερβαίνουν τα 100 εκατ. ευρώ. Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) το 2023 ξεπέρασαν τα 34 εκατ. ευρώ, ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα σε επίπεδο ομίλου υπερέβησαν τα 95 εκατ. ευρώ», λέει ο κ. Τσάρας.

Σε συνεχή επαφή με το υπουργείο Υποδομών για τη σιδηροδρομική σύνδεση του λιμένος

Η εκπλήρωση της υποχρέωσης της Πολιτείας για την οδική και σιδηροδρομική σύνδεση του λιμανιού παραμένει ζητούμενο. Που βρισκόμαστε σήμερα; «Βάσει της συνεχούς επικοινωνίας που διατηρούμε με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και την Εγνατία Οδό Α.Ε., η καθυστέρηση της οδικής σύνδεσης με το εθνικό οδικό δίκτυο οφείλεται σε διαδικασίες απαλλοτριώσεων. Εφόσον αυτές ολοκληρωθούν, το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός 18-24 μηνών. Η σύνδεση θα μειώσει την κυκλοφοριακή συμφόρηση στη δυτική είσοδο της Θεσσαλονίκης, βελτιώνοντας την οδική ασφάλεια και τη ροή των βαρέων οχημάτων προς το λιμάνι», σημειώνει.

Σχετικά με τη σιδηροδρομική σύνδεση επισημαίνει ότι αποτελεί μέγιστη προτεραιότητα, καθώς είναι κρίσιμη για τη διαμετακομιστική δυναμικότητα του λιμένος και την ένταξή του στον Διευρωπαϊκό Διάδρομο Μεταφορών «Orient – East Med» (OEM Corridor). «Η ολοκλήρωσή της είναι απαραίτητη για την πλήρη αξιοποίηση των επενδύσεων στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης, σύμφωνα και με τη Σύμβαση Παραχώρησης. Εδώ παρατηρείται μεγαλύτερη καθυστέρηση, δεδομένου ότι το χρονοδιάγραμμα μελέτης και εκτέλεσης του έργου δεν έχει οριστικοποιηθεί από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες. Η διοίκηση της ΟΛΘ Α.Ε. βρίσκεται σε συνεχή επαφή με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, με στόχο την επίτευξη της έναρξης του έργου», λέει ο κ. Τσάρας.

Θετικές οι πρώτες ενδείξεις για την κρουαζιέρα το 2026

Αξιοσημείωτη αύξηση καταγράφεται τα τελευταία χρόνια στις προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης: «Το 2023 έγιναν 68 προσεγγίσεις, το 2024 81 και για το 2025 έχουν ήδη προγραμματιστεί 72. Για το 2026 δεν έχουν ληφθεί ακόμα τα προγράμματα και αιτήματα αφίξεων κρουαζιερόπλοιων, αλλά οι πρώτες ενδείξεις είναι θετικές», σημειώνει ο κ. Τσάρας, σύμφωνα με τον οποίο στην αύξηση αυτή έχουν συντελέσει τρεις παράγοντες:

Συνεία στη σελ 6

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΝΤΟΣ 2025 ΚΑΙ 2026 ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΩΝ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ, ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διοίκηση ΟΛΘ: Είμαστε πανέτοιμοι για την κατασκευή του Προβλήτα 6 - Οι εξελίξεις για τη σιδηροδρομική σύνδεση του λιμένος

Συνέχεια από σελ 5

Πρώτον, οι επενδύσεις για τη δημιουργία δεύτερου, σύγχρονου και πλήρως εξοπλισμένου επιβατικού σταθμού στην προβλήτα 2, ο οποίος είναι ικανός να εξυπηρετεί αφίξεις homeporting και transit, δύο κρουαζιερόπλοια ταυτόχρονα και περισσότερους από 6.000 επιβάτες και πληρώματα αυτών καθημερινά.

Δεύτερον, η στενή συνεργασία με τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς φορείς, η παρουσία της ΟΛΘ Α.Ε. σε διεθνείς εκθέσεις και fora και η συμμετοχή σε ενώσεις (CLIA, MedCruise), αποτελούν πρωτοβουλίες σύνδεσης με τους μεγαλύτερους stakeholders της αγοράς κρουαζιέρας. Τρίτον, η συνεχής επικοινωνία με ναυτιλιακούς και τουριστικούς πράκτορες κρουαζιέρας της Ελλάδας, με στόχο την ουσιαστικότερη συνεργασία και τον προγραμματισμό ταξιδιών εξοικείωσης με αντιπροσωπείες στελεχών κρουαζιέρας.

Για το 67% του λιμένος Βόλου

Προ ολίγων μηνών, ακυρώθηκε ο διαγωνισμός βάσει του οποίου η ΟΛΘ ΑΕ αναδείχθηκε προτιμητέος επενδυτής για το λιμάνι του Βόλου. Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο του ΟΛΘ, η εταιρεία «κατέθεσε μια ιδιαίτερα σημαντική πρόταση, που κα-

τόπιν μελέτης μας, αντανακλά τις προοπτικές του λιμένα Βόλου και τον ενισχυμένο ρόλο που μπορεί να παίξει στο λιμενικό σύστημα της χώρας». Όπως λέει ο κ. Τσάρας, με την ανακοίνωση της ακύρωσης του διαγωνισμού, «απευθυνθήκαμε αμέσως στη διοίκηση του Υπερταμείου, ζητώντας ενημέρωση για τους λόγους για τους οποίους λήφθηκε αυτή η απόφαση. Αναμένουμε την απάντηση των αρμοδίων και σε κάθε περίπτωση επιφυλασώμαστε για την άσκηση των νόμιμων δικαιωμάτων μας. Η ακύρωση του διαγωνισμού, σε περίοδο που η λιμενική βιομηχανία βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης και αλλαγών, επιβραδύνει σημαντικά την αξιοποίηση του λιμένος, στερώντας πολλαπλασιαστικά οφέλη από την οικονομία και την κοινωνία, σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Στην ΟΛΘ Α.Ε. παραμένουμε προσλωμένοι στη στρατηγική μας για ανάπτυξη και ενίσχυση της λιμενικής συνδεσιμότητας και συνεχίζουμε να αξιολογούμε τις επόμενες κινήσεις μας», τονίζει.

Κατά 20% μειώθηκαν οι χρόνοι αναμονής στο Α' τελωνείο

Απαντώντας σε ερώτηση για τη λειτουργία του τελωνείου, ο κ. Τσάρας υποστηρίζει πως έχουν γίνει σημαντικά βήματα πρόο-
δο τα τελευταία χρόνια: «Η συναντίληψη που διαμορφώθηκε

εδώ και τρία έτη μεταξύ της ΟΛΘ Α.Ε. και του Α' Τελωνείου Εισαγωγών-Εξαγωγών, συνέβαλε στη μείωση των χρόνων αναμονής κατά 20%, διευκολύνοντας τη διαδικασία εισόδου-εξόδου των βαρέων οχημάτων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων προς και από το λιμάνι. Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί, με περαιτέρω μείωση των χρόνων διακίνησης στο μέλλον. Παρόλα αυτά, υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης, ειδικά σε θέματα που δεν εμπόδιζαν στη δικαιοδοσία της ΟΛΘ Α.Ε. Κρίσιμο ζήτημα είναι η ανάγκη για λειτουργία του τελωνείου σε 24ωρη βάση. Σήμερα το τελωνείο λειτουργεί με έως και δύο βάρδιες, γεγονός που περιορίζει τη συνολική αποδοτικότητα και θέτει τη Θεσσαλονίκη στη μειονεκτική θέση να είναι μία από τις ελάχιστες ευρωπαϊκές πόλεις με μεγάλο εμπορικό λιμάνι, χωρίς τελωνείο πλήρους 24ωρης λειτουργίας», υπογραμμίζει.

Για ποιους λόγους πιστεύει ότι προσήλκυσε το ενδιαφέρον της οικογένειας Ντρέιφους το λιμάνι της Θεσσαλονίκης και τι σηματοδοτεί πρακτικά το ποσοστό των μετοχών του λιμανιού που απέκτησε μέσω χρηματιστηρίου; «Αυτή είναι μια ερώτηση που θα πρέπει να απαντήσει ο πλευρά που υπέβαλε τη δημόσια πρόταση. Η εξέλιξη αυτή ουδόλως επηρεάζει τη λειτουργία της εταιρείας» καταλήγει.

ΟΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΦΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2025

Απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων - ΕΝΦΙΑ και για το έτος 2025, οι ιδιοκτήτες ακινήτων, τα οποία βρίσκονται στις περιοχές:

Α) των Περιφερειακών Ενοτήτων Λάρισας, Τρικάλων και Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, των Περιφερειακών Ενοτήτων Γρεβενών και Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, που επλήγησαν από τον σεισμό της 3ης Μαρτίου 2021, όπως αυτές οριοθετήθηκαν με τις υπό στοιχεία Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./6350/ Α325/11.3.2021 (Β' 964) και Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./9028/Α325/17.5.2021 (Β' 2094) κοινές υπουργικές αποφάσεις, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί α) επικίνδυνα ή ακατάλληλα για χρήση ή β) επικινδύνως ετοιμόρροπα.

Β) των διοικητικών ορίων των Δήμων Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας και Ιστιαιάς - Αιδηψού της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, που επλήγησαν από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν την 27η Ιουλίου 2021, με τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 5135/24, ΦΕΚ-147 Α/16-9-24.

Γ) Εντός του οικισμού Αναργύρων του Δήμου Αμυνταίου της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ο οποίος έχει κηρυχθεί σε αναγκαστική απαλλοτρίωση με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΒΟ/19831/338/15.4.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Δ' 190).

Δ) της Κοινότητας Πεπονιάς, Κοινότητας Πολύλακκου, οικισμού Αειοκάστρου και οικισμού Κλήματος της Κοινότητας Αειο-

κάστρου, οικισμού Τραπεζίτσας και οικισμού Πανάρετς της Κοινότητας Τραπεζίτσας και Κοινότητας Πυλωρίου του Δήμου Βοΐου της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, καθώς πρόκειται για πολεοδομικά ανεργούς οικισμούς βάσει του από 5.12.2002 προεδρικού διατάγματος (Δ' 1075).

Ε) της Κοινότητας Καλαμισίου, οικισμού Καλοχίου και οικισμού Μεσόλακκου της Περιφερειακής Ενότητας Γρεβενών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, βάσει της υπ' αρ. 9439/3335/6.4.2000 απόφασης μεταφοράς των εν λόγω κοινοτήτων και οικισμών (Δ' 238).

Όπως υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι παραπάνω απαλλαγές συμπεριλαμβάνονται σε νομοθετική ρύθμιση, η οποία προωθείται άμεσα προς ψήφιση στη Βουλή.

Ο ΔΗΜΟΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΧΩΡΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΥΒΙΩΝ

Σε μια σειρά παρεμβάσεων και αναπλάσεων στα Καλύβια προχωρά ο δήμος Σαρωνικού, με στόχο τη βελτίωση της καθημερινότητας των δημοτών, αλλά και την ενίσχυση της επιχειρημότητας προς ενίσχυση της τοπικής οικονομίας. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, πρόκειται για έργο αξίας 3.899.996 ευρώ, που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» και αναμένεται να αναβαθμίσει τον δημόσιο χώρο, προσδίδοντας και μια νέα ταυτότητα στο εμπορικό κέντρο.

Πριν προχωρήσει στον σχεδιασμό, η δημοτική Αρχή ήρθε σε διαβούλευση με τους καταστηματαρχες και τους κατοίκους και είχε απανωτές συναντήσεις μαζί τους, ώστε να συζητηθούν και

να αποφευχθούν στην τελική πρόταση, τα όποια προβλήματα φοβόντουσαν οι κάτοικοι ότι μπορεί να προέκυπταν από τις παρεμβάσεις.

Έτσι, διαμορφώθηκε η τελική πρόταση, η οποία υπερψηφίστηκε στο Τοπικό Συμβούλιο την περασμένη Δευτέρα και μέσα στις επόμενες εβδομάδες θα ξεκινήσει η υλοποίησή της.

Το έργο περιλαμβάνει:

- Δημιουργία ποδηλατοδρόμου με διεθνείς προδιαγραφές, περιμετρικά του οικισμού, συνδέοντας όλες τις σημαντικές εγκαταστάσεις.

- Ανάπλαση του στίβου Καλυβίων και τοποθέτηση οργάνων

γυμναστικής.

- Κατασκευή νέας παιδικής χαράς στο περιφερειακό τμήμα των Καλυβίων.

- Τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού στα σημεία από όπου θα διέρχεται ο ποδηλατοδρόμος.

Παράλληλα, τις επόμενες ημέρες ξεκινούν οι εργασίες για την ανάπλαση της πλατείας Καλυβίων, προχωρά η εγκατάσταση ηλεκτρικών ποδηλάτων στην πλατεία Καλυβίων, αλλά και σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες και ολοκληρώνονται το «Ηρώων» και το πρώτο δημοτικό πάρκινγκ στα Καλύβια.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΝΕΚΡΙΝΕ 47 ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΡΥΞΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΑΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Σε 13 χώρες της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και στην Ελλάδα - Στα 22,5 δις η αναμενόμενη συνολική επένδυση κεφαλαίου

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε χθες ότι ενέκρινε 47 στρατηγικά έργα για την εξόρυξη, επεξεργασία και ανακύκλωση σπάνιων γαιών και πρώτων υλών σε ευρωπαϊκό έδαφος, προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τρίτες χώρες και να διαφοροποιηθούν οι πηγές εφοδιασμού.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, τα 47 στρατηγικά έργα που εγκρίθηκαν βρίσκονται σε 13 κράτη μέλη της ΕΕ: Ελλάδα, Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία, Εσθονία, Τσεχία, Σουηδία, Φινλανδία, Πορτογαλία, Πολωνία και Ρουμανία.

Τα έργα αυτά καλύπτουν 14 από τα 17 στρατηγικά μέταλλα, όπως το λίθιο, το νικέλιο, το κοβάλτιο, ο γραφίτης και το αλουμίνιο, που απαριθμούνται στον νόμο για τις κρίσιμες πρώτες ύλες (CRMA) ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο του 2024. Σύμφωνα με αυτόν τον νόμο, ο στόχος είναι ότι η ΕΕ ως το 2030 θα πρέπει να είναι σε θέση να καλύψει τουλάχιστον το 10% των αναγκών εξόρυξης, το 40% των αναγκών επεξεργασίας και το 25% της ανακύκλωσης για καθένα από αυτά τα μέταλλα. Επιπλέον, στόχος είναι ότι ως το 2030 η ΕΕ δεν πρέπει να εξαρτάται από μια τρίτη χώρα για περισσότερο από το 65% των αναγκών της σε στρατηγικές πρώτες ύλες.

Ένα ελληνικό έργο στον κατάλογο της Επιτροπής

Ένα ελληνικό έργο περιλαμβάνεται στον κατάλογο της Επιτροπής. Υποβλήθηκε από την εταιρεία «Metlen Energy and Metals and European Bauхites» και αφορά την εξόρυξη και επεξεργασία βωξίτη, αλουμίνια και γάλλιο. Είναι το μοναδικό έργο,

μεταξύ των 47 στην ΕΕ, που αφορά την εξόρυξη των συγκεκριμένων μετάλλων.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, τα 47 έργα ελεγχσαν καθώς συμβάλλουν στον ασφαλή εφοδιασμό της ΕΕ σε στρατηγικές πρώτες ύλες, τηρούν περιβαλλοντικά, κοινωνικά κριτήρια και κριτήρια διακυβέρνησης και είναι τεχνικά εφικτά.

Για να τεθούν σε λειτουργία, τα 47 στρατηγικά έργα έχουν αναμενόμενη συνολική επένδυση κεφαλαίου ύψους 22,5 δις ευρώ. Τα έργα αυτά θα είναι σε θέση να επωφεληθούν από συντονισμένη στήριξη από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για να τεθούν σε λειτουργία, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση και τη στήριξη για τη σύνδεση με τους ενδιαφερόμενους φορείς. Θα επωφεληθούν επίσης από απλουστευμένες διαδικασίες αδειοδότησης. Σύμφωνα με τη CRMA, η διαδικασία αδειοδότησης δεν θα υπερβαίνει τους 27 μήνες για τα έργα εξόρυξης και τους 15 μήνες για άλλα έργα, τη στιγμή που σήμερα οι διαδικασίες αυτές διαρκούν πέντε με δέκα χρόνια.

«Η Ευρώπη εξαρτάται επί του παρόντος από τρίτες χώρες για πολλές από τις πρώτες ύλες που χρειάζεται περισσότερο. Πρέπει να αυξήσουμε τη δική μας παραγωγή, να διαφοροποιήσουμε τον εξωτερικό εφοδιασμό μας και να δημιουργήσουμε αποθέματα», δήλωσε ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Επιτροπής για τη βιομηχανική στρατηγική, Στεφάν Σεζουρνέ. «Αυτή είναι μια στιγμή ορόσημο για την ευρωπαϊκή κυριαρχία ως βιομηχανική δύναμη», προσέθεσε.

Σημειώνεται, τέλος, ότι η Επιτροπή έχει λάβει αιτήσεις για «στρατηγικά έργα» που βρίσκονται σε τρίτες χώρες. Η απόφαση σχετικά με την πιθανή επιλογή αυτών των έργων θα εκδοθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

Στην Ελλάδα ο Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος της Επιτροπής για τη βιομηχανική στρατηγική

Στο μεταξύ, ο Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος της Επιτροπής για τη βιομηχανική στρατηγική, Στεφάν Σεζουρνέ θα μεταβεί σήμερα στην Αθήνα.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με το πρόγραμμα που ανακοίνωσε η Επιτροπή, ο Στεφάν Σεζουρνέ θα συναντηθεί με τον Υπουργό Ανάπτυξης, Τάκη Θεοδωρικάκο και την Πέμπτη 27 Μαρτίου θα συναντηθεί με τον Έλληνα πρωθυπουργό, Κυριάκο Μητσοτάκη. Την ίδια μέρα ο Γάλλος Επίτροπος θα μεταβεί στον Άγιο Νικόλαο Βοιωτίας, όπου θα επισκεφτεί τις εγκαταστάσεις του ομίλου «Metlen» και θα συναντηθεί με το διευθύνοντα σύμβουλο του ομίλου, Ευάγγελο Μυτιληναίο, με αφορμή την έγκριση του έργου, που αφορά την εξόρυξη και επεξεργασία βωξίτη, αλουμίνια και γάλλιο, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Πρέπει να εργαστούμε για την κοινωνική αποδοχή αυτών των έργων», σημείωσε κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου χθες στις Βρυξέλλες, ο Στεφάν Σεζουρνέ, επισημαίνοντας ότι τα στρατηγικά αυτά έργα είναι προς το γενικό ευρωπαϊκό συμφέρον και το εθνικό συμφέρον των χωρών που τα φιλοξενούν στο έδαφός τους.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Ημερίδα της ελληνικής πρεσβείας στο Βερολίνο

Με την φράση «είναι η ώρα μας να λάβουμε», η επιτραπέζια ελληνικής πρεσβείας στο Βερολίνο Παναγιώτα Κωνσταντινοπούλου άνοιξε την ημερίδα για «τον ρόλο της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή αγορά» υδρογόνου, η οποία πραγματοποιήθηκε στο περιθώριο του 25ου Διαλόγου του Βερολίνου για την Ενεργειακή Μετάβαση, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Με την αφθονία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την στρατηγική γεωγραφική της θέση και την ισχυρή προσήλωσή της στην απολιγνιτοποίηση, η Ελλάδα έχει όλες τις προϋποθέσεις προκειμένου να αναδειχθεί ως παράγων - κλειδί στην ευρωπαϊκή αγορά υδρογόνου», δήλωσε η κυρία Κωνσταντινοπούλου και επισήμανε ότι το υδρογόνο σήμερα δεν είναι απλώς μια εναλλακτική πηγή ενέργειας, αλλά «η κινητήρια δύναμη για βιώσιμη ανάπτυξη, οικονομική ανθεκτικότητα και τεχνολογική καινοτομία».

Το πράσινο υδρογόνο μπορεί να βελτιώσει την ενεργειακή ασφάλεια, να περιορίσει τις εκπομπές καυσαερίων και να δημιουργήσει νέες οικονομικές ευκαιρίες, σημείωσε η ελληνίδα

διπλωμάτης και έκανε λόγο για αποφασιστικότητα της Ελλάδας «να ηγηθεί της μετάβασης στην καθαρή ενέργεια» στην Μεσόγειο, συμβάλλοντας στην διασφάλιση περισσότερων επιλογών για την Ευρώπη.

Ο γερμανός υφυπουργός Οικονομίας και Δράσης για το Κλίμα Στέφαν Βέντσελ τόνισε από την πλευρά του ότι η Γερμανία έχει μεγάλο συμφέρον από την εισαγωγή υδρογόνου και επισήμανε ότι η Ελλάδα, «με πολύ ήλιο, αέρα και εξαιρετικές προοπτικές για την παραγωγή ανταγωνιστικού πράσινου υδρογόνου, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια περιορισμού του κόστους παραγωγής και συγκράτησης της τελικής τιμής». Η τιμή, εξήγησε, αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα για την προοπτική του υδρογόνου.

Ο γενικός γραμματέας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών στο υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Αριστοτέλης Αϊβαλιώτης περιέγραψε στο ίδιο πλαίσιο τον οδικό χάρτη της ενεργειακής μετάβασης της Ελλάδας, υπογραμμίζοντας ότι κεντρικός στόχος είναι έως το 2030 ένα μεγάλο μέρος της παρα-

γωγής ηλεκτρικού ρεύματος να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το μερίδιό αυτό να φθάσει το 90% μετά το 2035. Φιλοδοξία της χώρας είναι επίσης η ανάδειξή της ως κόμβου για το υδρογόνο μεταξύ Ευρώπης και Μεσογείου και, σύμφωνα με τον κ. Αϊβαλιώτη, πρόσφατη έρευνα υποδεικνύει ότι οι διασυνοριακοί διάδρομοι μεταφοράς υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένων των διαδρομών μέσω Βαλκανίων, θα μπορούν να λειτουργήσουν έως το 2035-2040, καθιστώντας εφικτή την μεταφορά σημαντικής ποσότητας υδρογόνου προς την κεντρική και την βόρεια Ευρώπη, περιλαμβανομένης και της Γερμανίας.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν μεταξύ άλλων το στελεχος της ΔΕΣΦΑ Γεράσιμος Αυλωνίτης, ο διευθυντής του Ευρωπαϊκού Δικτύου των Παρόχων Δικτύου για Υδρογόνο (ENNOH) της Ευρωπαϊκής Ένωσης Άμπελ Ροντρίγκες και ο διευθυντής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ομίλου Motor Oil Κωνσταντίνος Χατζηφώτης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΡΑΤΟΥΝ ΤΑ «ΣΚΗΠΤΡΑ» ΣΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Πρωταγωνιστές στη ζήτηση ακινήτων είναι τα ξενοδοχεία και μάλιστα όχι μόνο στις δημοφιλείς και πολύ γνωστές περιοχές της Ελλάδας αλλά και σε άλλα μέρη της χώρας μας που είναι λιγότερο γνωστά στο εξωτερικό. Τα τελευταία χρόνια το ενδιαφέρον των επενδυτών για τα ξενοδοχεία γίνεται όλο και πιο έντονο, καθώς τόσο το σταθερό οικονομικό περιβάλλον, όσο και η ανοδική πορεία του τουρισμού λειτουργούν ευνοϊκά προς αυτήν την κατεύθυνση.

Συνολικά τα ξενοδοχεία της Ελλάδας, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας) από το 2020 έως σήμερα έχουν ξεπεράσει τις 10.000 ενώ το 2024 σημειώθηκε αύξηση 5,4% στα ξενοδοχεία 5 αστέρων συγκριτικά με το 2023 και 2,8% στα 4 αστέρων αντίστοιχα.

Όπως επισημαίνει ο Λευτέρης Σικαλίδης, Διευθύνων Σύμβουλος συμβουλευτικής εταιρείας ακινήτων και Πρόεδρος της Επιτροπής του Real Estate & Development του Ελληνο-αμερικανικού Επιμελητηρίου μιλώντας στο Αθηναϊκό και Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, στην αγορά υπάρχει ενδιαφέρον για ώριμα έργα που είναι σε λειτουργία, για ακίνητα που μπορούν να μετατραπούν σε ξενοδοχεία, είτε βρίσκονται μέσα στον αστικό ιστό είτε βρίσκονται σε παραθαλάσσιες περιοχές ή και αλλού στην ηπειρωτική Ελλάδα, ενώ έχει αρχίσει να υπάρχει και ενδιαφέρον για ανάπτυξη ξενοδοχείων από την αρχή (ωστόσο, αυτό προϋποθέτει ότι θα υπάρχουν ήδη σχέδια, οι σχετικές άδειες και το επιχειρηματικό πλάνο).

«Θεωρούμε ότι η αύξηση του επενδυτικού ενδιαφέροντος σχετίζεται με την γενικότερη οικονομική σταθερότητα που υπάρχει και ειδικά μετά τον covid, τα μακροοικονομικά μεγέθη της οικονομίας μοιάζουν σταθερά και ελκυστικά, δημιουργώντας ένα ευνοϊκό οικονομικό περιβάλλον. Ολοένα και περισσότερες εταιρείες εκδηλώνουν ενδιαφέρον να επενδύσουν. Στα ξενοδοχεία άλλωστε τις περισσότερες φορές άλλος είναι ο ιδιοκτήτης και άλλος το λει-

τουργείο. Επομένως υπάρχει ενδιαφέρον και από επενδυτές και από operators και αυτό παρουσιάζει αυξητική τάση. Δηλαδή σε σχέση με το 2023 υπάρχει αύξηση της τάξεως του 20%», σημειώνει ο κ. Σικαλίδης.

Σύμφωνα με τον κ. Σικαλίδη, εκτός από τις γνωστές περιοχές που έχουν ενδιαφέρον, (Κρήτη, Σαντορίνη Πάρος κτλ) έχουν αρχίσει να παρουσιάζουν ενδιαφέρον και λιγότερο γνωστές στο εξωτερικό περιοχές όπως νησιά με ειδική χροιά, η Πελοπόννησος και άλλα μέρη της ηπειρωτικής Ελλάδας κυρίως παραθαλάσσια και αυτό αφορά και την Βόρεια Ελλάδα.

«Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι η επιλογή για την αγορά γίνεται πολύ επιλεκτικά και προσεκτικά, καθώς αγοράζουν ακίνητα που ξέρουν ότι θα τους φέρουν αποτέλεσμα. Μεγαλύτερη ζήτηση έχουν τα ξενοδοχεία 4 αστέρων ενώ υπάρχει ενδιαφέρον και για resorts, για city hotels και για business hotels. Τα city hotels αφορούν κυρίως Αθήνα και Θεσσαλονίκη», τονίζει ο κ. Σικαλίδης.

Όπως επίσης, υπογραμμίζει ο ίδιος, σύμφωνα με το πρόσφατο Property Market Outlook του Ελληνο-αμερικανικού Επιμελητηρίου, «τα ξενοδοχεία έχουν την μεγαλύτερη ζήτηση από όλα τα assets και φαίνεται πως η Ελλάδα μετατρέπεται σε έναν «ξενοδοχειακό προορισμό». Ωστόσο, σε ό,τι αφορά τη λειτουργία των ξενοδοχείων, αυτό που μας λείπει και χρειαζόμαστε, είναι περισσότερη ποιότητα, δηλαδή καλύτερες υπηρεσίες, να υπάρχει προσβασιμότητα, καλύτερες παροχές και συνολική εμπειρία. «Η Ελλάδα ως προορισμός έχει μια θετική προοπτική γιατί έμεινε πίσω στις καινούργιες αναπτύξεις, είτε αυτά ήταν γραφεία, είτε άλλα ακίνητα κτλ. Όλο αυτό, επειδή τώρα εξομαλύνεται επικρατεί μια «φρενίτιδα» η οποία πιστεύουμε ότι θα ισορροπήσει», τόνισε ο κ. Σικαλίδης.

Για το έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον που υπάρχει κυρίως για ακίνητα άνω των 50 κλινών μίλησε και ο Αντώνης Μαρκόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος ψηφιακής πλατφόρμας διαχείρισης ακινήτων, ο οποίος τόνισε ότι πλέον

το ενδιαφέρον αυτό μετατοπίζεται και σε άλλους προορισμούς (πέρα από τη Μύκονο, γενικότερα τις Κυκλάδες κτλ) όπως στην Κρήτη, γιατί έχει τη μεγαλύτερη τουριστική περίοδο, αλλά και στην ενδοχώρα και κυρίως στην Πελοπόννησο, την περιοχή της Μεσσηνίας, του Μυστρά και της Μάνης γενικότερα, όπου υπάρχει μια υψηλή ζήτηση επισκεψιμότητας και αρκετά μεγάλη τουριστική περίοδος. «Τα νησιά παραμένουν σταθερά στο κέντρο του ενδιαφέροντος για τους επενδυτές αλλά πλέον σε κάποια νησιά όπως στην Μύκονο, τη Σαντορίνη, τη Ρόδο, την Κέρκυρα η ζήτηση αφορά ακόμα μεγαλύτερα τουριστικά καταλύματα. Γενικά το επενδυτικό ενδιαφέρον αφορά μεγάλα ξενοδοχεία από μεγάλα επενδυτικά funds (ορισμένα από Λονδίνο και από Γερμανία) αλλά και family offices.

Προτεραιότητα τους είναι να αγοράσουν ένα ξενοδοχείο και να το αναβαθμίσουν. Κλασικό παράδειγμα αποτελεί η περιοχή της Ομόνοιας όπου μεγάλα brands αγόρασαν παλιά ξενοδοχεία και τα αναβάθμισαν», τόνισε ο κ. Μαρκόπουλος.

Η Αθήνα είναι ένας προορισμός με μεγάλη δυναμική και προοπτικές, όπου, σύμφωνα με τον πρόεδρο της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών - Αττικής & Αργοσαρωνικού, Ευγένιο Βασιλικό, τα τελευταία τρία χρόνια παρατηρείται μεγάλο ενδιαφέρον από ξένα brands για την Αττική. «Αυτό είναι θετικό, γιατί αφορά περισσότερο franchise agreements αλλά σημειώνονται και αγοραπωλησίες. Σε όλα αυτά βέβαια υπάρχει και ένα «αλλά», καθώς στο ενδεχόμενο μιας νέας οικονομικής κρίσης, θα υπάρχει κίνδυνος να ζήσουμε καταστάσεις που βιώσαμε στο παρελθόν. Αν δηλαδή παρουσιαστεί μια νέα οικονομική κρίση, επειδή θα υπάρχει πολύ μεγαλύτερη προσφορά θα είναι ακόμα πιο δύσκολο να εξομαλυνθεί η κατάσταση», τόνισε ο κ. Βασιλικός και πρόσθεσε: «είναι σημαντικό επίσης, να αναφέρουμε και τις γενικότερες επενδύσεις που γίνονται σε καταλύματα. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να δούμε μέχρι πού το θέλουμε και κατά πόσο το θέλουμε».

ΝΕΕΣ ΑΝΑΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ 4% ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΣΤΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Νέες ανατιμήσεις κατά 4% σημειώθηκαν τον Φεβρουάριο φέτος στα οικοδομικά υλικά συνολικά, καθώς, για έναν ακόμη μήνα οι τιμές μειώθηκαν μόνο στο πετρέλαιο κίνησης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι τιμές συνέχισαν να κινούνται ανοδικά σε: Πλαστικούς σωλήνες (9%), Θερμαντικά σώματα (8,8%), Αγωγούς χάλκινους (8,5%), Τούβλα (7%), Ηλεκτρική ενέργεια (6,7%), Διακόπτες (5,9%), Έτοιμο σκυρόδεμα (5,2%), Σωλήνες πλαστικούς,

συνθετικούς, ινοτσιμέντου (4,9%), Παρκέτα (4,6%), Πλακίδια γενικά- δαπέδου, τοίχου (4,5%), Πλαστικό, ακρυλικό, νερού (4,4%), Κουφώματα αλουμινίου (4,3%), Ενισχυτικά κονιαμάτων και έτοιμοι σκυροδέματος (4,1%), Τιμέντο (3,7%), Μαρμαρόπλακες (3,6%), Ηλιακούς θερμοσίφωνες (3,6%) και Σίδηρο οπλισμού (1%). Αντίθετα, στο Πετρέλαιο κίνησης (Diesel) η τιμή μειώθηκε κατά 5,2%.

Όπως ανακοίνωσε η ΕΛΣΤΑΤ, ο γενικός δείκτης τιμών

υλικών κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών παρουσίασε αύξηση κατά 4% τον Φεβρουάριο 2025 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Φεβρουαρίου 2024, έναντι αύξησης 5,9% που σημειώθηκε κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων δεικτών το 2024 με το 2023.

Παράλληλα, ο γενικός δείκτης παρουσίασε αύξηση 0,2% τον Φεβρουάριο 2025 σε σύγκριση με τον δείκτη του Ιανουαρίου 2025, έναντι αύξησης 0,6% που σημειώθηκε κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων μηνών το 2024.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΥΠ. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Δ. Παπαστεργίου: Όλα ανοικτά εκτός από τα δεδομένα που είναι προστατευμένα Οι θέσεις των κομμάτων

Η αξία της οικονομίας δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα αυξηθεί από τριακόσια ένα δισεκατομμύρια (301.000.000.000) ευρώ το 2018 σε οκτακόσια είκοσι εννέα δισεκατομμύρια (829.000.000.000) ευρώ μέχρι το τέλος του 2025. Όσο «ζαλίζουν» οι εκτιμήσεις αυτές για την οικονομία των δεδομένων στην ΕΕ άλλο τόσο ανησυχεί πώς θα εξισορροπηθεί η διάθεση των δεδομένων αυτών προς όφελος του κοινωνικού συνόλου και πώς θα υπάρξει διαφάνεια και προστασία τους. Το νομοσχέδιο του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που συζητείται από την περασμένη Τρίτη στη Βουλή και αναμένεται να ολοκληρωθεί η επεξεργασία του την επόμενη εβδομάδα, έχει στον βασικό κορμό του τα μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/868 (πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων) και έχει συμπεριλάβει τις παραπάνω εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οικονομία των δεδομένων στην εισηγητική του έκθεση.

Οι χώρες μέλη σχεδιάζουν και δαπανούν ολοένα και περισσότερο ποσά στις υποδομές κέντρων δεδομένων. Το περιβάλλον, εντός του οποίου εξελίσσονται τα προγράμματα διαχείρισης των δεδομένων, «σκιαγραφήθηκε» από τον Μιχάλη Μπλέτσα, Διοικητή της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, ο οποίος μίλησε στην κοινοβουλευτική επιτροπή που επεξεργάζεται το νομοσχέδιο του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, λέγοντας: «Τεχνητή νοημοσύνη σήμερα χωρίς δεδομένα δεν νοείται. Πριν από αρκετά χρόνια υπήρχε ένα πολύ ωραίο εξώφυλλο στο Economist το οποίο έλεγε, ότι τα μεγάλα δεδομένα είναι το καινούργιο πετρέλαιο. Αν τα μεγάλα δεδομένα είναι το καινούργιο πετρέλαιο, η τεχνητή νοημοσύνη είναι το διυλιστήριο που μας επιτρέπει να εξαγάγουμε χρήσιμη γνώση από αυτά».

«Αυτή η αναπτυξιακή δυναμική (σ.σ των δεδομένων) δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την ύπαρξη κατάλληλων θεσμικών πλαισίων, τεχνογνωσίας και ικανοτήτων διακυβέρνησης δεδομένων, ειδικά στον δημόσιο τομέα, όπου η αξιοποίηση των παραγόμενων δεδομένων παραμένει μέχρι τώρα περιορισμένη» σημειώνουν οι συντάκτες του σχεδίου νόμου και τονίζουν ότι «παρόλο που τα δεδομένα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημοσίου τομέα αποτελούν κεφάλαιο με οικονομική αξία και μπορούν να προσφέρουν σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, ενισχύοντας την καινοτομία, την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων και τη βελτίωση τομέων, όπως η υγεία και η επιστήμη, η αξιοποίησή τους παραμένει περιορισμένη. Παρουσιάζεται, συνεπώς, η ανάγκη για διαμόρφωση

μίας ενιαίας στρατηγικής, βελτιωμένο συντονισμό μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα για την περαιτέρω χρήση δεδομένων και ανάπτυξη κουλτούρας αξιοποίησης των δεδομένων του δημοσίου τομέα».

Στην Ελλάδα μέχρι τώρα, η αντιμετώπιση των μεγάλων δεδομένων από το ελληνικό δημόσιο ήταν να τα κρατάει κλεισμένα και με ανθρώπους οι οποίοι είχαν σαν αποκλειστική αρμοδιότητα την προστασία τους και τη μη διαρροή τους. Το νομοσχέδιο βάσει τις βάσεις έτσι ώστε αυτά τα δεδομένα να γίνουν πιο χρήσιμα, αναφέρθηκε από τον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας.

Όλα ανοικτά εκτός από τα δεδομένα που είναι προστατευμένα

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο ίδιος ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Δημήτρης Παπαστεργίου έσπευσε από την πρώτη ημέρα επεξεργασίας του σχεδίου νόμου να υπογραμμίσει ότι θεμελιώδης αρχή στην διαχείριση των δεδομένων είναι πως δεν ανοίγουν τα προσωπικά δεδομένα.

«Τι έρχεται να κάνει το DGA (Digital Governance Act), η διακυβέρνηση των δεδομένων; Έρχεται να πει καταρχάς θεμελιώδης κάτι πάρα πολύ απλό: πως όλα τα δεδομένα είναι ανοικτά εκτός από αυτά τα οποία θεωρούνται προστατευόμενα δεδομένα. Ποια είναι αυτά τα δεδομένα τα οποία είναι προστατευόμενα; Είναι δεδομένα τα οποία έχουν προσωπικά δεδομένα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένα με δικαιώματα διανοητικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή δεδομένα με εμπορικό ή επαγγελματικό απόρρητο. Συνεπώς, αν υπάρχουν τέτοιου είδους δεδομένα, αυτά προφανώς και δεν μπορούν να είναι ανοικτά. Για όλα όμως τα υπόλοιπα δεδομένα θα πρέπει τα κράτη μέλη να βρουν διαδικασίες, συγκεκριμένες διαδικασίες, για να μπορούν να είναι ανοικτά και πλέον να γίνει εφικτή η επανάχρησή τους», είπε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Τα δεδομένα των υπουργείων

Στη μέχρι τώρα συζήτηση στη Βουλή, από την κυβέρνηση διευκρινίσθηκε και κάτι ακόμα, επίσης κρίσιμο. Τα δεδομένα που ανοίγουν, θα είναι όλα συγκεντρωμένα κάπου; Η αρμόδια ανεξάρτητη αρχή, δηλαδή η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα δεν θέλει να είναι συγκεντρωμένα κάπου όλα τα δεδομένα γιατί κάτι τέτοιο ενέχει πολλούς κινδύνους και για τη χρήση τους και για

πιθανές διαρροές. Γι' αυτό και, όπως εξήγησε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τα δεδομένα κάθε υπουργείου θα παραμένουν στο υπουργείο στο οποίο ανήκουν.

«Το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης έρχεται να σταθεί αρωγός και συνεργάτης δίπλα σε κάθε υπουργείο κάθε φορά που για κάποια υπόθεση ζητείται η χρήση δεδομένων» ανέφερε ο κ. Παπαστεργίου και εξήγησε: «Ας πούμε ότι ζητάει κάποιος φορέας, ένας ιατρικός φορέας δεδομένα ιατρικού χαρακτήρα. Θα πρέπει να μιλήσουμε με το υπουργείο Υγείας που διαθέτει τα δεδομένα αυτά και να δούμε αν συμφωνεί ή όχι να τα δώσει. Αν δεν συμφωνεί, θα το βοηθήσουμε να επιχειρηματολογήσει για ποιο λόγο δεν μπορεί να γίνει αυτό. Κυρίως όμως με την αρχή ότι τα δεδομένα πρέπει να είναι ανοικτά, θα καθίσουμε δίπλα στα υπουργεία να δούμε ποιες είναι οι ενστάσεις, ποια είναι τα σημεία στα οποία δεν μπορούν αυτά τα δεδομένα να ανοίξουν, ποιο κίνδυνος υπάρχουν από την ανωνυμοποίηση, ψευδοανωνυμοποίηση σε άλλες περιπτώσεις, έτσι ώστε τελικά να βρούμε έναν κοινό τόπο και να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε περισσότερη χρήση και περισσότερο αποτέλεσμα από τα δεδομένα αυτά» σημείωσε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Big Data

Στο περιθώριο της συζήτησης του νομοσχεδίου, τα μέλη της κοινοβουλευτικής επιτροπής ενημερώθηκαν για την εξέλιξη του Προγράμματος των Μεγάλων Δεδομένων, το Big Data του Δημοσίου. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, έχει ζητηθεί από όλα τα υπουργεία να καταγράψουν ποια είναι τα προβλήματα τα οποία σήμερα αντιμετωπίζουν και θεωρούν πως μπορούν να λυθούν με ή χωρίς χρήση τεχνητής νοημοσύνης, τί δεδομένα διαθέτει ο κάθε φορέας του Δημοσίου, σήμερα. «Δεν είναι απόλυτα σίγουρο πως όλοι έχουμε πλήρη εικόνα για τα δεδομένα του Δημοσίου και που αυτά φυλάσσονται. Άρα, αυτή η καταγραφή θα βοηθήσει ακριβώς, στο να γίνουν ακόμη ασφαλέστερα τα δεδομένα αυτά», ανέφερε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Data Classification

Τα μέλη της κοινοβουλευτικής επιτροπής ενημερώθηκαν επίσης για την κατηγοριοποίηση των δεδομένων. «Ποια δεδομένα θα μπορούσαν να είναι ανοικτά;

Συνέχεια στη σελ 10

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΥΠ. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Δ. Παπαστεργίου: Όλα ανοιχτά εκτός από τα δεδομένα που είναι προστατευμένα

Συνέχεια από σελ 9

» Το Data Classification, στην ουσία η κατηγοριοποίηση των δεδομένων, έτσι ώστε, να μπορούμε να έχουμε πολύ καλύτερη εικόνα στα δεδομένα τα οποία θα πρέπει να μείνουν κλειστά. Θα πρέπει να διασφαλιστούν ακόμα περισσότερο και για όλα τα υπόλοιπα τα οποία μπορούν να είναι ανοιχτά δεδομένα και όλα αυτά βέβαια, έρχονται να ακουμπήσουν στην Ευρωπαϊκή και ελληνική πρωτοβουλία, για τα εργοστάσια τεχνητής νοημοσύνης και τον υπερυπολογιστή μας, τον ΔΑΙΔΑΛΟ», είπε ο κ. Παπαστεργίου.

Το σχέδιο νόμου εγκρίθηκε κατά πλειοψηφία επί της αρχής στην κοινοβουλευτική επιτροπή, με τις ψήφους της Νέας Δημοκρατίας. Επιφύλαξη για την τελική της στάση στη ολομέλεια δήλωσε η αντιπολίτευση, με εξαίρεση το ΚΚΕ και τη Νέα Αριστερά που το απορρίπτουν εξ αρχής. Είναι αναγκαιότητα να βάλουμε σε μια σειρά τα δεδομένα, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τον ιδιωτικό, επέμεινε ο Δ. Παπαστεργίου και επέμεινε και στην ανάγκη να υπάρχουν διαδικασίες για την ασφαλή διακίνηση και τη διαχείριση των δεδομένων. Επανάλαβε ότι τα δεδομένα θα συνεχίσουν να ανήκουν στους οργανισμούς και τους φορείς που σήμερα τα διαθέτουν και το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης εκείνο που θα κάνει θα είναι να διαμεσολαβήσει, να ενημερώσει και να στηρίξει το κάθε υπουργείο στις αποφάσεις που θα πάρει για τα δεδομένα του, τηρώντας τη βασική αρχή ότι «πρέπει να ανοίξουμε δεδομένα, για να μπορέσουμε να προσφέρουμε περαιτέρω υπηρεσίες, να βελτιώσουμε υπηρεσίες και προϊόντα».

Φορείς διαμεσολάβησης, τέλος στο «μονοπώλιο»

Με το νομοσχέδιο ορίζεται το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως αρμόδια αρχή για τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης δεδομένων, «χωρίς να θίγονται οι εξουσίες των ανεξαρτήτων αρχών, όπως της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθώς και της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας» (σ.σ εισηγητική έκθεση). Ενόψει της αυξημένης τεχνολογίας του εν λόγω υπουργείου σε θέματα προστασίας δεδομένων και ψηφιακής ρύθμισης, κρίνεται σκόπιμη η ανάθεση σε αυτό της εποπτείας των παρόχων υπηρεσιών διαμεσολάβησης δεδομένων.

Νωρίτερα ο κ. Παπαστεργίου εξήγησε στη Βουλή: «Δεν ισχύει ότι το κράτος δίνει τα περισσότερα δεδομένα και λιγότερο ο ιδιωτικός τομέας. Το κράτος απλά έχει πολύ περισσότερα δεδομένα, σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα. Ένα πολύ βασικό χαρακτηριστικό των υπηρεσιών διαμεσολάβησης, των εταιρειών που θα αναλάβουν να κάνουν αυτή τη δουλειά είναι ότι ακριβώς δεν έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν αυτά τα δεδομένα για λόγους ανταγωνισμού. Ίσα ίσα είναι ποιητό να χρησιμοποιούν ή να μονοπωλούν τα δεδομένα. Γι' αυτό γίνονται οι φορείς διαμεσολάβησης, για να σπάσουν τα μονοπώλια, γιατί μέχρι σήμερα όντως υπήρχαν κάποιοι που διέθεταν περισσότερα δεδομένα ή είχαν ευκολότερη πρόσβαση σε κάποια δεδομένα. Πλέον, αυτό το πράγμα ανοίγει και δημιουργεί μεγαλύτερη αγορά και συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού. Δεν αφορά μόνο τους μεγάλους».

Για παράδειγμα, αν μια εταιρεία θέλει να ασχοληθεί με τον αγροδιατροφικό τομέα και θέλει δεδομένα, σε σχέση με την παραγωγή, για τα λιπάσματα, τις αρρώστιες που πλήττουν την παραγωγή, αυτά είναι δεδομένα ανοιχτά τα οποία θα μπορεί να ζητήσει από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης για να μπορέσει να προχωρήσει περαιτέρω. Ή ένας φορέας που θέλει να ασχοληθεί με την πολιτική προστασία, θα μπορούσε να συνδυάσει ανοιχτά δεδομένα από το νέο σύστημα μικροδουροφόρων της χώρας, από τους 80 νέους μετεωρολογικούς σταθμούς που έχουν παραδοθεί στην Πολιτική Προστασία ή αν θέλει μετεωρολογικά δεδομένα από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία για να δημιουργήσει μια εφαρμογή πρόληψης ακραίων καιρικών φαινομένων και ειδοποίησης του κοινού. Όλα αυτά είναι μικρά παραδείγματα για το πως θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν δεδομένα η μικρή και μεσαία επιχειρηματικότητα, ανέφερε ο υπουργός.

Κατά τη συνεδρίαση της κοινοβουλευτικής επιτροπής, ο κ. Παπαστεργίου είπε επίσης ότι σκοπός να ανοίξουν δεδομένα είναι να παράξουν πλούτο. «Επενδύουμε ως κράτος να ανοίξουν δεδομένα, για όποιον θέλει να τα χρησιμοποιήσει, μικρό ή μεγάλο. Δεν σημαίνει ότι από τα ανοιχτά δεδομένα, πρέπει σώνει και καλά το κράτος να κερδίζει. Μπορεί να κερδίζει εμμέσως. Μπορεί μια εταιρεία να πάρει ανοιχτά δεδομένα να παράξει μια εφαρμογή, η οποία θα βοηθήσει το κοινωνικό σύνολο. Και πάλι κερδισμένο είναι το κράτος», είπε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Στο Λαύριο η καρδιά της τεχνητής νοημοσύνης

Ο κ. Παπαστεργίου σημείωσε ότι την Τετάρτη υπογράφηκε στο Λαύριο και οι συμβάσεις για τα εργοστάσια Τεχνητής Νοημοσύνης. Είναι οι συμβάσεις με την τεχνική εταιρεία που θα ανακατασκευάσει το κτήριο αλλά και με την εταιρεία που πήρε τον διαγωνισμό για τον υπερυπολογιστή. «Εκεί πέρα γίνεται η καρδιά του συστήματος τεχνητής νοημοσύνης της χώρας, μια κρατική υποδομή, η οποία θα διαθέτει δωρεάν αυτή την ισχύ για όλους όσοι θέλουν να ξεκινήσουν, δεν έχουν τους πόρους να καλύψουν τις απαιτήσεις της τεχνολογίας και φυσικά θα μπορούν να έχουν και τα δεδομένα, γιατί η Τεχνητή Νοημοσύνη θέλει και υπερυπολογιστική ισχύ, θέλει και δεδομένα», υπογράμμισε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Πώς τοποθετούνται τα κόμματα στο σχέδιο νόμου για τη διαχείριση και διακίνηση δεδομένων

Επιφύλαξη, για την τελική τους στάση στην Ολομέλεια, δήλωσαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης, με εξαίρεση το ΚΚΕ και τη Νέα Αριστερά, που δήλωσαν ότι το καταψηφίζουν, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Υπέρ της αρχής του σχεδίου νόμου δήλωσε η Νέα Δημοκρατία.

Με το νομοσχέδιο επιδιώκεται η θέσπιση μέτρων εσωτερικού δικαίου για την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού, σχετικά με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση δεδομένων, ανέφερε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας Αλέξανδρος Μαρκογιαννάκης και επισήμανε ότι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ορίζεται ως αρμόδια Αρχή για τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης δεδομένων χωρίς να θίγονται οι εξουσίες των ανεξαρτήτων αρχών, όπως της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθώς και της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας. Ο βουλευτής στάθηκε και στην πρόβλεψη του σχεδίου νόμου σύμφωνα με την οποία, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης θα είναι υπεύθυνο για τη σύνταξη πενταετούς Εθνικής Στρατηγικής για τα δεδομένα του δημόσιου τομέα, η οποία και θα εγκρίνεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Συνέχεια στη σελ 11

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΥΠ. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Οι θέσεις των κομμάτων

Συνέχεια από σελ 10

Σε αυτήν περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι στόχοι και οι προτεραιότητες για την παροχή και χρήση των δεδομένων του δημόσιου τομέα, το πλαίσιο διακυβέρνησης για την επίτευξη των στόχων, οι κατευθύνσεις για την εθνική πολιτική, για τα ανοικτά δεδομένα, κατευθύνσεις και μέτρα διευκόλυνσης της χρησιμότητας των δεδομένων και προώθησης κοινών προτύπων και μορφώσεων για τα δεδομένα, όπως σημείωσε ο κ. Μαρκογιαννάκης.

«Παρότι ο κανονισμός 2022/868 στοχεύει στη διαφάνεια και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε δεδομένα του δημόσιου τομέα, δεν είναι σαφές πώς θα εξισορροπηθεί η ελεύθερη διάθεση των δεδομένων, με την ανάγκη προστασίας των ευαίσθητων πληροφοριών», ανέφερε ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ Απόστολος Πάνας. Ο Βουλευτής επισήμανε ότι η αποτελεσματικότητα της αρμόδιας Αρχής για τη διαλειτουργικότητα θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματικότητα της αρμόδιας Αρχής που θα οριστεί. «Παραμένει, λοιπόν, ανοικτό το ερώτημα αν διαθέτουμε τα απαιτούμενα εργαλεία, τους ανθρώπινους πόρους και την ανεξαρτησία για να επιτελέσει τον ρόλο αυτό χωρίς γραφειοκρατικά εμπόδια», δήλωσε ο κ. Πάνας.

Το σχέδιο νόμου χαρακτηρίζεται από ασάφειες, είπε η ειδική αγορήτρια του ΣΥΡΙΖΑ Πόπη Τσαπανίδου. «Απαιτούνται σαφείς μηχανισμοί διασφάλισης, ώστε τα προσωπικά και ευαί-

σθητα αυτά δεδομένα να προστατεύονται από καταχρηστική χρήση. Δεν προσδιορίζονται δηλαδή με σαφήνεια οι τεχνικές και νομικές προδιαγραφές που πρέπει να τηρούν οι δημόσιοι φορείς για να διασφαλίσουν την αρχή της εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού διάθεσης δεδομένων. Πρέπει να υπάρξουν ρητές κατευθυντήριες γραμμές για τις τεχνικές απαιτήσεις και τη διαδικασία συμμόρφωσης των φορέων του δημόσιου τομέα», είπε η ειδική αγορήτρια του ΣΥΡΙΖΑ.

«Η θέση μας είναι ότι πρόκειται για παράδοση στα μεγάλα μονοπώλια του τεράστιου πλούτου των δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιων φορέων», είπε η ειδική αγορήτρια του ΚΚΕ Αφροδίτη Κτενά και εκτίμησε ότι τα δεδομένα της υγείας θα είναι και από τα πρώτα, τα οποία «θα αξιοποιηθούν». Κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί για το πού θα καταλήξουν τα δεδομένα, ούτε πώς θα αξιοποιηθούν άπαξ και παραδοθούν στους επιχειρηματικούς ομίλους. Για αυτό και δεν αποτελεί καμία προστασία η συναίνεση του ατόμου, όταν υπογράφει μια φόρμα συναίνεσης, είπε η Βουλευτής του ΚΚΕ. «Το κράτος τα δίνει όλα και οι εταιρείες δεν δίνουν τίποτα. Αυτή είναι η πραγματικότητα», εκτίμησε ο ειδικός αγορητής της Νέας Αριστεράς Δημήτρης Τζανακόπουλος και υπογράμμισε: «Είναι η φιλοσοφία τέτοια και της Οδηγίας και φυσικά του νομοσχεδίου, να υπάρχει απόλυτη ευελιξία και δυνατότητα στο υπουργείο να διαχειρίζεται, κατά το δοκούν, όλες αυτές τις υποθέσεις, χωρίς μάλιστα να υπάρχει κανένας

απόλυτως κοινωνικός έλεγχος και γι' αυτό στις περισσότερες περιπτώσεις, από τις σχετικές επιτροπές, έτσι όπως περιγράφονται στο νομοσχέδιο, αποκλείονται φορείς της κοινωνίας των πολιτών».

«Ο κανονισμός της ΕΕ αυτός, ο οποίος ενσωματώνεται με αυτό το νομοσχέδιο, προβλέπει ότι κάποιος που έχουν παράσχει δεδομένα, αν θέλουν να ακυρώσουν την επεξεργασία και την εκμετάλλευση αυτών των δεδομένων από άλλους φορείς, θα μπορούν να ασκήσουν δίωξη στο αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο και αν αυτό βγάλει απόφαση όχι υπέρ τους, μπορούν να πάνε και στο Συμβούλιο Επικρατείας. Με άλλα λόγια, τους βάζει το νομοσχέδιο σε έναν δικαστικό λαβύρινθο, με αποτέλεσμα να μην έχουν σχεδόν καμία δυνατότητα», επισήμανε ο ειδικός αγορητής της Πλεύσης Ελευθερίας Αλέξανδρος Καζαμιάς.

Στα θέματα της ασφάλειας στη διακίνηση δεδομένων αναφέρθηκε ο ειδικός αγορητής των «Σπαρτιατών» Πέτρος Δημητριάδης. «Καθιερώνεται η υποχρέωση των φορέων δημόσιου τομέα να δημιουργούν και καθιστούν τα δεδομένα διαθέσιμα, σύμφωνα με την αρχή της εκ σχεδιασμού και εκ διαχωρισμού διάθεσης. Αυτά τα δεδομένα θα είναι ασφαλή ή θα είναι ευάλωτα σε κυβερνοεπιθέσεις; Ποιοι θα τα διαχειρίζονται; Είναι ασφαλές αυτό, θα πρέπει να υπάρξει διευκρίνιση», είπε ο Βουλευτής.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΣΕ ΣΤΗΝ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΩΝ ΜμΕ

Η ανάγκη της πλήρους «χαρτογράφησης» των σύνθετων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στην ψηφιακή τους μετάβαση, προκειμένου να λυθούν το συντομότερο δυνατόν, ήταν το θέμα της πρόσφατης συνάντησης του υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Δημήτρη Παπαστεργίου με τον πρόεδρο της ΕΣΣΕ, Σταύρο Καφούντ. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει ανακοίνωση της ΕΣΣΕ, οι δύο πλευρές συμφώνησαν ότι τα αποτελέσματα πανελλαδικής έρευνας για την ψηφιακή εικόνα των επιχειρήσεων - την οποία θα πραγματοποιήσει το Ινστιτούτο της ΕΣΣΕ - θα τεθεί υπόψη των υπηρεσιών του υπουργείου προκειμένου να αποτυπωθεί πλήρως η εικόνα της αγοράς. Σκοπός είναι τα ευρήματά της να χρησιμοποιηθούν ως βάση για τις επόμενες δράσεις του υπουργείου με στόχευση τον κλάδο του εμπορίου αλλά και γενικότερα, για την μικρομεσαία επιχειρηματικότητα.

Στη συζήτηση, όπως αναφέρει η ΕΣΣΕ, διαπιστώθηκε συναντίληψη για τις προκλήσεις αλλά και τις ευκαιρίες που αναδύ-

ονται για τις επιχειρήσεις στη ψηφιακή εποχή. Οι εκπρόσωποι του εμπορικού κόσμου τόνισαν πως η ψηφιοποίηση του δημόσιου τομέα καθίσταται σε πολλές περιπτώσεις κοστοβόρα και χρονοβόρα για τις επιχειρήσεις, παρά τα όσα θετικά βήματα έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια.

Ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Δημήτρης Παπαστεργίου δήλωσε: «Ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελεί κινητήριο δύναμη για την ελληνική κοινωνία και οικονομία και είναι απαραίτητο να διασφαλίσουμε ότι σε αυτή την πορεία προχωράμε όλοι μαζί. Ως υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης μεριμνούμε με κάθε διαθέσιμο πόρο και τεχνολογικό εργαλείο να βοηθήσουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εκσυγχρονίσουν τη διοικητική, παραγωγική και εμπορική τους δομή. Για παράδειγμα, με το Πρόγραμμα «Ψηφιακά Εργαλεία ΜμΕ» 110 χιλ. επιχειρήσεις απέκτησαν χρήσιμα για την αναβάθμιση της λειτουργίας τους ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες. Είμαι αισιόδοξος καθώς και με τη συνεργασία μας με την ΕΣΣΕ θα μπορέσουμε να αντιληφθούμε με ακρίβεια τα

εμπόδια που συναντούν οι μικρές και μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις στην ψηφιακή τους μετάβαση και όλοι μαζί να τα επιλύσουμε».

Ο πρόεδρος της ΕΣΣΕ, Σταύρος Καφούντς δήλωσε: «Η ψηφιακή ανταγωνιστικότητα κράτους και επιχειρήσεων είναι προσαπαιτούμενο για διατηρήσιμη ανάπτυξη και βιώσιμες επιχειρήσεις. Θέσαμε υπόψη του κ. Παπαστεργίου την επείγουσα ανάγκη να προσέλθει η πολιτεία ως αρωγός στις επιχειρήσεις με ενισχυμένη στήριξη, ώστε να επιταχύνουμε την ψηφιακή σύγκλιση με τον στενό πυρήνα της Ευρώπης. Είναι σημαντικό ότι συμφωνήσαμε πως η ΕΣΣΕ θα καταγράψει επιστημονικά και λεπτομερώς τα προβλήματα της ψηφιακής μετάβασης στις ΜμΕ προκειμένου αμέσως μετά το υπουργείο να διερευνήσει λύσεις με στοχευμένα μέτρα. Απαιτούνται νέα ενισχυμένα χρηματοδοτικά εργαλεία για τις εμπορικές επιχειρήσεις προσαρμοσμένα στις πρωτόγνωρες προκλήσεις και τις ευκαιρίες που φέρνει η ψηφιακή τεχνολογία».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η «ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ» ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΙ ΕΔΕΙΞΑΝ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η ανάγκη αξιολόγησης στο Δημόσιο βρέθηκε τις τελευταίες ημέρες στο επίκεντρο της επικαιρότητας λόγω των αστοχιών που οδήγησαν στη σιδηροδρομική τραγωδία στα Τέμπη και της συνακόλουθης πρότασης του πρωθυπουργού για συνταγματική κατοχύρωσή της, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Το προσωπικό του δημοσίου τομέα πάντως αξιολογείται κάθε έτος και μάλιστα τις επόμενες μέρες ολοκληρώνεται η διαδικασία για την αξιολογική περίοδο 2024, με βάση το νέο σύστημα που έκανε πρεμιέρα πέρυσι. Λαμβάνοντας ως βάση υπόψη τα στοιχεία της περυσινής αξιολόγησης, που φέρνει στη δημοσιότητα το Αθηναϊκό - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, εξάγεται το συμπέρασμα ότι σε πολλές περιπτώσεις αξιολογητές κρίνουν μάλλον χαλαρά τους υφιστάμενους τους παρουσιάζοντάς τους με ικανότητες που στην πραγματικότητα δεν διαθέτουν, πρακτική συννησιμένη στο παρελθόν όποιο σύστημα αξιολόγησης κι αν εφαρμόζεται.

Οι επιτελείς του υπουργείου Εσωτερικών προχωρούν στην επεξεργασία των δεδομένων εξάγοντας συγκεκριμένα και ενδιαφέροντα συμπεράσματα για τους προϊστάμενους, αλλά και την εποπτεία του συνολικού διοικητικού έργου μέσω των αρμοδιοτήτων των υφιστάμενων τους. Από τους 595.676 που είναι το μόνιμο προσωπικό του Δημοσίου στις διατάξεις του σχετικού Ν. 4940/22 υπάγονται περίπου 189.000 (164.000 υπάλληλοι, 25.000 προϊστάμενοι), καθώς από το συγκεκριμένο σύστημα εξαιρούνται οι ένστολοι, οι κληρικοί, οι εκπαιδευτικοί και οι πανεπιστημιακοί.

Για το αξιολογικό έτος 2023, για το οποίο υπάρχουν πλήρη στοιχεία, υποβλήθηκαν 166.350 αξιολογήσεις. Από αυτές οι 39.394 κρίθηκαν ότι οι αξιολογούμενοι είναι υπάλληλοι «υψηλής απόδοσης», αλλά χάρη στην τεχνητή νοημοσύνη που αξιοποιεί το υπουργείο Εσωτερικών διαπιστώθηκε ότι δεν πληρούν τα θεσπισμένα κριτήρια και ως εκ τούτου οι αξιολογήσεις απορρίφθηκαν. Για άλλες 11.000 περιπτώσεις εξετάζεται εάν πληρούν τα κριτήρια υψηλής απόδοσης, τα οποία διαπιστωμένα ικανοποιούν μόλις 4.259 υπάλληλοι. Στον αντίποδα 1.390 υπάλληλοι κρίθηκαν ότι είχαν χαμηλή απόδοση, καθώς δεν πέρασαν τον «πύλη» σε τουλάχιστον τρεις από τις εννέα δεξιότητες που έχουν τεθεί ως κριτήρια.

Για το προσωπικό που υστερεί προβλέπεται η αξιοποίηση «εργαλειοθήκης» άμεσης βελτίωσης της επίδοσης με εκπαίδευση και σεμινάρια που βασίζονται στις ατομικές εκπαιδευτικές ανάγκες του κάθε υπαλλήλου. Μέχρι σήμερα, έχουν εκπονηθεί 3.941 εκπαιδευτικά προγράμματα προκειμένου να ικανοποιηθούν τα 101.404 αιτήματα εκπαίδευσης. Περισσότεροι από 68.000 υπάλληλοι έχουν

ήδη εκπαιδευτεί, ενώ για τις υπόλοιπες περιπτώσεις η εκπαιδευτική διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Η εκπαίδευση υλοποιείται μέσα από πέντε μεθόδους και συγκεκριμένα με μάθηση στον χώρο εργασίας, με παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), μέσω του θεσμού του mentoring (έμπειρα στελέχη καθοδηγούν νεοεισερχόμενους), με τη μέθοδο του coaching για Γενικούς Διευθυντές (για ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων και ενίσχυση αποδοτικότητας) και με επιμόρφωση από άλλους φορείς.

Σημαντικό κίνητρο για την αύξηση της απόδοσης εκτιμάται ότι θα αποτελέσει το λεγόμενο μόνους παραγωγικότητας που από φέτος διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του. Η ανταμοιβή θα είναι αποτέλεσμα της επίτευξης συγκεκριμένων και μετρήσιμων στόχων που καθορίζονται από την Επιτροπή Κινήτρων και Ανταμοιβής (αποτελείται από υπηρεσιακά στελέχη και τους αρμόδιους γενικούς γραμματείς), με βάση τις προτεραιότητες ανά υπουργείο. Θα καταβάλλεται εφάπαξ και το ύψος του θα φτάνει κάθε έτος έως το 15% του ετήσιου βασικού μισθού.

Στοχοθεσία

Η τελική βαθμολογία στην αξιολόγηση των προϊσταμένων βασίζεται κατά μεγάλο μέρος στον βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί στην οργανική μονάδα που προϊστάται ο καθένας.

Οι περίπου 25.000 προϊστάμενοι 1.400 οργανικών μονάδων του δημοσίου τομέα έθεσαν για την περυσινή χρονιά 180.000 στόχους, μέσω του νέου συστήματος στοχοθεσίας στη δημόσια διοίκηση. Οι στόχοι αφορούσαν στην εκπλήρωση του σχεδιασμού που είχε τεθεί σε επίπεδο κάθε οργανικής μονάδας για το 2024 και συμβαδίζουν με τις προτεραιότητες που έχει θέσει το Μέγαρο Μαξίμου ανά Υπουργείο.

Από την μέχρι τώρα επεξεργασία των στόχων αναδεικνύεται ότι έχουν καταχωρηθεί μετρήσεις σε ποσοστό 90% του συνολικού αριθμού των στόχων για την περυσινή χρονιά. Παράλληλα, μόνο στο 11% των στόχων σημειώνεται υπέρβαση. Την ίδια στιγμή, επίτευξη των στόχων σε ποσοστό χαμηλότερο του 50% εμφανίζεται στο 4% αυτών. Το 2023 αποτελεί την πρώτη χρονιά εφαρμογής του νέου συστήματος, με βάση το οποίο καθορίζεται υποχρεωτική στοχοθεσία σε κάθε οργανική μονάδα και σε όλα τα επίπεδα διοίκησης με περιεχόμενο την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών σε προκαθορισμένο χρονικό διάστημα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων.

Η υφυπουργός Εσωτερικών Βιβή Χαραλαμιογιάννη ανέ-

φερε στο Αθηναϊκό - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ότι «η καινοτομία του νέου συστήματος έγκειται στο ότι το 2024 για πρώτη φορά οι στόχοι που τέθηκαν είναι με βάση τις αρχές S.M.A.R.T., που εφαρμόζονται διεθνώς για τη στοχοθεσία, προκειμένου να ορίζεται με ακρίβεια και με βάση συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα η εκπλήρωση των υποχρεώσεων των εργαζομένων στη δημόσια διοίκηση».

Είναι δηλαδή συγκεκριμένοι (Specific), μετρήσιμοι (Measurable), εφικτοί (Achievable), σχετικοί (Relevant) και χρονικά προσδιορισμένοι (Time-bound), με αποτέλεσμα οι στόχοι που τίθενται να είναι καλά σχεδιασμένοι και να έχουν υψηλές πιθανότητες να επιτευχθούν.

Η τεχνητή νοημοσύνη επιστρατεύεται και στην περίπτωση της στοχοθεσίας ως ψηφιακός βοηθός για την ορθή διατύπωση δεικτών μέτρησης αλλά και συγκεκριμένων και μετρήσιμων στόχων.

Οι «πρωταθλητές»

Ως προς τις οργανικές μονάδες ή διευθύνσεις που φέρνεται να έχουν υπερβεί έναν σημαντικό αριθμό στόχων, ταυτίζονται με αυτές που εμφάνισαν τον μεγαλύτερο αριθμό στόχων.

Τις υψηλότερες επιδόσεις στον... στίβο της στοχοθεσίας πέτυχε το προσωπικό του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και ακολουθούν κατά σειρά το προσωπικό του Υπουργείου Πολιτισμού, του Υπουργείου Παιδείας Θρησκευμάτων & Αθλητισμού, του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, της Επιθεώρησης Εργασίας, της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Περιφέρειας Αττικής και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Στα επόμενα βήματα του Υπουργείου Εσωτερικών εντάσσονται, σύμφωνα με πληροφορίες, δειγματοληπτική έλεγχοι στις τεκμηριώσεις που έχουν συνάψει οι εκάστοτε προϊστάμενοι, προκειμένου να διαπιστωθούν οι ενέργειες στις οποίες προέβησαν οι υπάλληλοι, ώστε να καταφέρουν τελικά να υπερβούν τους στόχους που είχαν τεθεί εξ αρχής.

Κι' όλα αυτά ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία επιλογής των πρώτων 40 Συμβούλων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, που θα τοποθετηθούν κυρίως σε υπουργεία και μεγάλους ΟΤΑ. Πρόκειται για έναν νέο θεσμό στην ελληνική δημόσια διοίκηση με βασική αρμοδιότητα την παροχή συμβουλευτικής συνδρομής των υπαλλήλων και υποστήριξης των προϊσταμένων σε θέματα εφαρμογής του συστήματος αξιολόγησης και των σχεδίων ανάπτυξης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΝΕΟ ΥΛΙΚΟ ΑΡΝΗΤΙΚΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΥΠΟΣΧΕΤΑΙ ΠΙΟ ΒΙΩΣΙΜΟ ΤΣΙΜΕΝΤΟ ΚΑΙ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ Αναπτύχθηκε από επιστήμονες χρησιμοποιώντας θαλασινό νερό, ηλεκτρική ενέργεια και CO2

Χρησιμοποιώντας θαλασινό νερό, ηλεκτρική ενέργεια και διοξείδιο του άνθρακα (CO2), οι επιστήμονες του Πανεπιστημίου Northwestern ανέπτυξαν ένα νέο οικοδομικό υλικό αρνητικό σε άνθρακα, προσφέροντας, ουσιαστικά, μία διέξοδο στη μείωση των επιπτώσεων του δομημένου περιβάλλοντος στην κλιματική κρίση, διευρύνοντας παράλληλα, τους τρόπους δέσμευσης του CO2 από την ατμόσφαιρα.

Σύμφωνα με ρεπορτάζ της Έρns Δρίβα στο economix.gr, οι επιστήμονες του Πανεπιστημίου Northwestern κατάφεραν να κλειδώσουν μόνιμα το CO2 και να το μετατρέψουν σε υλικά χρήσιμα για την παραγωγή σκυροδέματος, τσιμέντου, σοβά και χρωμάτων. Η διαδικασία για την παραγωγή των αρνητικών σε άνθρακα υλικών απελευθερώνει επίσης αέριο υδρογόνο – ένα καθαρό καύσιμο με διάφορες εφαρμογές σε τομείς όπως οι μεταφορές.

Η μελέτη, «Electrodeposition of carbon-trapping minerals in seawater for variable electrochemical potentials and carbon dioxide injections», δημοσιεύθηκε στο περιοδικό *Advanced Sustainable Systems*.

«Αναπτύξαμε μια νέα προσέγγιση που μας επιτρέπει να χρησιμοποιήσουμε το θαλασινό νερό για τη δημιουργία δομικών υλικών αρνητικών ως προς τον άνθρακα», δήλωσε, σε σχετική [ανακοίνωση](#), ο Alessandro Rotta Loria του Northwestern, επικεφαλής της μελέτης.

«Το τσιμέντο, το σκυρόδεμα, τα χρώματα και οι σοβάδες αποτελούνται ή προέρχονται από ορυκτά με βάση το ασβέστιο και το μαγνήσιο, τα οποία συχνά προέρχονται από αδρανή υλικά – αυτό που αποκαλούμε άμμο. Επί του παρόντος, η άμμος προέρχεται από εξορύξεις σε βουνά, κοίτες ποταμών, ακτές και τον πυθμένα των ωκεανών. Σε συνεργασία με την Cemex, προχωρήσαμε σε μια εναλλακτική προσέγγιση για την προμήθεια άμμου – όχι σκάβοντας στη γη, αλλά αξιοποιώντας την ηλεκτρική ενέργεια και το CO2 για την ανάπτυξη υλικών που μοιάζουν με άμμο σε θαλασινό νερό».

Εκτός από το πολυπληθές ερευνητικό προσωπικό, η μελέτη ωφελήθηκε επίσης από τη συμβολή σημαντικών εκπροσώπων από το τμήμα Global R&D της Cemex, εταιρείας δομικών υλικών με επίκεντρο τις βιώσιμες κατασκευές. Η εργασία αυτή αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης συνεργασίας μεταξύ του Northwestern και της Cemex.

Επιστήμη εμπνευσμένη από κοχύλια

Η νέα μελέτη βασίζεται σε προηγούμενες εργασίες του εργαστηρίου για τη μακροπρόθεσμη αποθήκευση CO2 σε σκυρόδεμα και την [ηλεκτροδότηση του θαλασινού νερού](#) για την τσιμεντοποίηση θαλάσσιων εδαφών. Τώρα, αξιοποιεί τις γνώσεις από αυτά τα δύο έργα εγχέοντας CO2 ενώ εφαρμόζει ηλεκτρισμό στο θαλασινό νερό στο εργαστήριο.

«Η ερευνητική μας ομάδα προσπαθεί να αξιοποιήσει τον ηλεκτρισμό για να δημιουργήσει καινοτόμες κατασκευαστικές και βιομηχανικές διαδικασίες», δήλωσε ο Loria. «Μας αρέσει επίσης να χρησιμοποιούμε το θαλασινό νερό επειδή είναι ένας φυσικός άφθονος πόρος. Δεν είναι σπάνιο όπως το γλυκό νερό».

Για να δημιουργήσουν το αρνητικό σε άνθρακα υλικό, οι ερευνητές ξεκίνησαν εισάγοντας ηλεκτρόδια στο θαλασινό νερό και εφαρμόζοντας ηλεκτρικό ρεύμα. Το χαμηλό ηλεκτρικό ρεύμα διέσπασε τα μόρια του νερού σε αέριο υδρογόνο και ιόντα υδροξειδίου. Ενώ άφηναν το ηλεκτρικό ρεύμα ανοικτό, οι ερευνητές διοχέτευαν αέριο CO2 με φυσαλίδες μέσα στο θαλασινό νερό. Η διαδικασία αυτή άλλαξε τη χημική σύνθεση του νερού, αυξάνοντας τη συγκέντρωση των διπτανθρακικών ιόντων.

Τέλος, τα ιόντα υδροξειδίου και τα διπτανθρακικά ιόντα αντίδρασαν με άλλα διαλυμένα ιόντα, όπως το ασβέστιο και το μαγνήσιο, που απαντώνται φυσικά στο θαλασινό νερό. Η αντίδραση παρήγαγε στερεά ορυκτά, συμπεριλαμβανομένου του ανθρακικού ασβεστίου και του υδροξειδίου του μαγνησίου. Το ανθρακικό ασβέστιο δρα άμεσα ως αποδέκτης άνθρακα, ενώ το υδροξείδιο του μαγνησίου δεσμεύει τον άνθρακα μέσω περαιτέρω αλληλεπιδράσεων με το CO2.

Ο Loria παρομοιάζει τη διαδικασία με την τεχνική που χρησιμοποιούν τα κοράλλια και τα μαλάκια για να σχηματίσουν το κελυφός τους, η οποία αξιοποιεί τη μεταβολική ενέργεια για να μετατρέψει τα διαλυμένα ιόντα σε ανθρακικό ασβέστιο. Όμως, αντί για μεταβολική ενέργεια, οι ερευνητές εφάρμοσαν ηλεκτρική ενέργεια για την έναρξη της διαδικασίας και αύξησαν την ανοργανοποίηση με την έγχυση CO2.

Διπλή ανακάλυψη

Μέσω του πειραματισμού, οι ερευνητές έκαναν δύο σημαντικές ανακαλύψεις. Όχι μόνο μπορούσαν να αναπτύξουν αυτά τα ορυκτά σε άμμο, αλλά ήταν επίσης σε θέση να αλλάξουν τη σύνθεση αυτών των υλικών ελέγχοντας πειραματικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων της τάσης και του ρεύματος της ηλεκτρικής ενέργειας, του ρυθμού ροής, του χρονισμού και της διάρκειας της έγχυσης CO2, καθώς και του ρυθμού ροής, του χρονισμού και της διάρκειας της ανακυκλοφορίας του θαλασινού νερού στον αντιδραστήρα.

Ανάλογα με τις συνθήκες, οι ουσίες που προέκυπταν ήταν πιο πορώδεις ή πιο πυκνές και σκληρές – αλλά πάντα αποτελούσαν κυρίως από ανθρακικό ασβέστιο ή/και υδροξείδιο του μαγνησίου. Οι ερευνητές μπορούν να αναπτύξουν τα υλικά γύρω από ένα ηλεκτρόδιο ή απευθείας σε διάλυμα.

«Δείξαμε ότι όταν παράγουμε αυτά τα υλικά, μπορούμε να ελέγξουμε πλήρως τις ιδιότητές τους, όπως η χημική σύνθεση,

το μέγεθος, το σχήμα και την πορώδη μορφή τους», δήλωσε ο Loria. «Αυτό μας δίνει κάποια ευελιξία για να αναπτύξουμε υλικά κατάλληλα για διαφορετικές εφαρμογές».

Τα υλικά αυτά θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στο σκυρόδεμα ως υποκατάστατο της άμμου ή/και του χαλικιού – ένα κρίσιμο συστατικό που αποτελεί το 60-70% αυτού του πανταχού παρόντος δομικού υλικού. Ή θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την παρασκευή τσιμέντου, σοβάδων και χρωμάτων – όλα βασικά τελειώματα στο δομημένο περιβάλλον.

Αποθήκευση άνθρακα σε δομές

Ανάλογα με την αναλογία των ορυκτών, το υλικό μπορεί να συγκρατήσει πάνω από το μισό του βάρους του σε CO2. Με σύνθεση μισό ανθρακικό ασβέστιο και μισό υδροξείδιο του μαγνησίου, για παράδειγμα, 1 μετρικός τόνος του υλικού έχει τη δυνατότητα να αποθηκεύσει πάνω από μισό μετρικό τόνο CO2. Ο Loria λέει επίσης ότι το υλικό – αν χρησιμοποιηθεί για να αντικαταστήσει την άμμο ή τη σκόνη – δεν θα αποδυναμώσει την αντοχή του σκυροδέματος ή του τσιμέντου.

Σύμφωνα με τον καθηγητή, η βιομηχανία θα μπορούσε να εφαρμόσει την τεχνική σε εξαιρετικά κλιμακούμενους, αρθρωτούς αντιδραστήρες –όχι απευθείας στον ωκεανό– για να αποφύγει την ενόχληση των οικοσυστημάτων και της θαλάσσιας ζωής.

«Αυτή η προσέγγιση θα επέτρεπε τον πλήρη έλεγχο της χημείας των πηγών νερού και των υδάτινων αποβλήτων, τα οποία θα επανεισάγονται στο ανοικτό θαλάσσιο νερό μόνο μετά από κατάλληλη επεξεργασία και περιβαλλοντικές επαληθεύσεις», δήλωσε.

Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, η τσιμεντοβιομηχανία, υπεύθυνη για το 8% των παγκόσμιων εκπομπών CO2, είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος παράγοντας εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα παγκοσμίως. Σε συνδυασμό με την παραγωγή σκυροδέματος, το ποσοστό αυτό είναι ακόμη υψηλότερο.

Ο Loria προβλέπει την επαναφορά μέρους αυτού του CO2 στο σκυρόδεμα και το τσιμέντο για την παραγωγή πιο βιώσιμων υλικών για κατασκευές και μεταποίηση. «Θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε μια κυκλικότητα όπου θα δεσμεύουμε το CO2 ακριβώς στην πηγή», σημειώνει.

«Και, αν τα εργοστάσια σκυροδέματος και τσιμέντου βρίσκονται σε ακτές, θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τον ωκεανό ακριβώς δίπλα τους για να τροφοδοτήσουμε ειδικούς αντιδραστήρες όπου το CO2 μετατρέπεται μέσω καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας σε υλικά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μυριάδες εφαρμογές στον κατασκευαστικό κλάδο. Τότε, τα υλικά αυτά θα γίνονταν πραγματικά καταβόθρες άνθρακα».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΠΙΣΕΥ/ΕΜΠ: ΜΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ AI ΚΑΙ XR Η ΝΕΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ IMMERGE APP ΜΑΣ ΞΕΝΑΓΕΙ ΣΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΩΣΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Η Περιφέρεια Αττικής, ο όμιλος Ηρακλής και το ΕΠΙΣΕΥ του ΕΜΠ ενώνουν τις δυνάμεις τους για μια νέα εποχή στην ανακύκλωση

Η επίσημη έναρξη της μεγάλης εκστρατείας ενημέρωσης της Περιφέρειας Αττικής για την ανακύκλωση, «ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: ΜΑΘΕ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΕΙΣ ΣΩΣΤΑ», μια πρωτοβουλία της Περιφέρειας Αττικής και του Ομίλου ΗΡΑΚΛΗΣ, έδωσε τέλος στην αιγυπτιακή επικοινωνιακή καμπάνια 'Το ΚΑΝΟΥΜΕ ΣΩΣΤΑ' και σήμανε τα αποκαλυπτήρια της εφαρμογής immerge app, ενός καινοτόμου ψηφιακού εργαλείου που φέρνει την ανακύκλωση πιο κοντά στο κοινό και ιδιαίτερα στους νέους μέσα από τη χρήση προηγμένων τεχνολογιών.

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση του ΕΠΙΣΕΥ, που δημοσιεύει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το immerge app, που αναπτύχθηκε από το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνίας και Υπολογιστών (ΕΠΙΣΕΥ) του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), και πιο συγκεκριμένα την ερευνητική ομάδα I-SENSE Group σε συνεργασία με την εταιρεία τεχνολογίας CogniSensus, χρησιμοποιεί την Εκτεταμένη Πραγματικότητα (XR) και την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI), παρέχοντας διαδραστικό και επικαιροποιημένο περιεχόμενο για την ανακύκλωση. Οι χρήστες της εφαρμογής μπορούν να μαθαίνουν με ευχάριστο και πρακτικό τρόπο, σκανάροντας αντικείμενα και λαμβάνοντας εξατομικευμένες οδηγίες για τη σωστή ανακύκλωση και διαχείριση αποβλήτων.

Πώς ανακυκλώνουμε τα κεσεδάκια γιουρτιού; Πώς διαχειριζόμαστε σωστά την πλαστική σακούλα μιας χρήσης; Είναι ανακυκλώσιμοι οι αναπτήρες; Τι κάνουμε με τα βιοαπόβλητα και τα πλαστικά μπουκάλια; Ανακυκλώνονται οι συσκευασίες μανιτικής και λαχανικών; Πώς χρησιμοποιούμε σωστά τους μπλέ κάδους; Είναι μόνο μερικά από τα ερωτήματα που θα απαντηθούν με την βοήθεια του εικονικού βοηθού της εφαρμογής immerge app όπου με τρόπο διαδραστικό και ψυχαγωγικό ο χρήστης μέσω του κινητού του μαθαίνει πώς να κάνει σωστά την ανακύκλωση. Με ένα απλό σκανάρισμα μέσω AI-driven σαρωτή, οι χρήστες μπορούν να αναγνωρίσουν υλικά και να λάβουν οδηγίες για τη σωστή ανακύκλωσή τους, να εξερευνή-

σουν περιεχόμενο που συνεχώς ανανεώνεται και αναβαθμίζεται με νέες θεματικές, κουίζ, διαδραστικά στοιχεία και εκδόκες του AI σαρωτή.

«Το immerge δεν είναι απλά μια εφαρμογή, είναι το αποτέλεσμα μακροχρόνιας ερευνητικής δραστηριότητας στο I-SENSE Group του ΕΠΙΣΕΥ, που θέτει στο επίκεντρο την κυκλική οικονομία, τη βιωσιμότητα και την προστασία του περιβάλλοντος με την υποστήριξη καινοτόμων τεχνολογιών. Η συνεργασία αυτή με την περιφέρεια Αττικής δίνει σάρκα και οστά στο όραμα και τη δέσμευση του φορέα μας να παράγει έρευνα με κοινωνικό αντίκτυπο που απαντά σε πραγματικές κοινωνικές ανάγκες, και διαμορφώνει τις πρακτικές του μέλλοντος. Η γέννηση της εφαρμογής immerge app αποτελεί ένα ισχυρό παράδειγμα για το πώς η σύμπραξη ερευνητικών φορέων, δημόσιων αρχών και ιδιωτικών επιχειρήσεων μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση μιας νέας περιβαλλοντικής συνείδησης για τους πολίτες της χώρας μας» δηλώνει ο Άγγελος Αμδότης, Διευθυντής Έρευνας και Ανάπτυξης του ΕΠΙΣΕΥ/ΕΜΠ.

Στην επίσημη συνέντευξη τύπου που έλαβε χώρα για την έναρξη της καμπάνιας ο Περιφερειάρχης Αττικής, κ. Νίκος Χαρδαλιάς, δήλωσε σχετικά: «Η προστασία του περιβάλλοντος είναι αποδεδειγμένα προτεραιότητα και απόλυτο στοίχημα για την Περιφέρεια. Υπό αυτό το πρίσμα επιζητούμε ξεκάθαρα σχέδια που να δημιουργούν αξία για τους πολίτες. Και σε τέτοια σχέδια η Περιφέρεια και θα πρωταγωνιστεί και θα είναι αρωγός. Νομίζω πως η συνέργεια αυτή είναι ένα καλό παράδειγμα προς μίμηση για όλες τις μεγάλες εταιρείες για τον τρόπο που μπορούν να χειριστούν τα προγράμματα Εταιρικής Υπευθυνότητας».

Στη σημασία της ανακύκλωσης για την αειφορία και τη βιωσιμότητα, επικεντρώθηκε στην ομιλία του ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ΗΡΑΚΛΗΣ, κ. Δημήτρης Χανής, ο οποίος σημείωσε: «Στη γεμάτη περιβαλλοντικούς κινδύνους εποχή μας η ανακύκλωση παρέχει ανυπολόγιστο όφελος. Στόχος μας μέσα από την καμπάνια αυτή σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής είναι

να γυρίσουμε σελίδα στην ανακύκλωση, να ενημερώσουμε και να ενθαρρύνουμε τις ορθές πρακτικές ανακύκλωσης».

Στην εκδήλωση μίλησε και ο τεχνικός Διευθυντής του I-SENSE Group και κύριος ερευνητής στο ΕΠΙΣΕΥ, κ. Ιωάννης Καρασειτανίδης τονίζοντας ότι «η έρευνα πρέπει να έχει κοινωνικό αντίκτυπο και αυτή είναι η δέσμευσή μας στο ΕΠΙΣΕΥ. Καινοτόμες τεχνολογίες Εκτεταμένης Πραγματικότητας (XR) και Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) έχουν τη δυνατότητα να μεταμορφώσουν τον τρόπο που μαθαίνουμε και να συμβάλουν στην εκπαιδευτική διαδικασία, την αποτελεσματική εκμάθηση δεξιοτήτων, τη δημόσια ενημέρωση. Σε αυτή την κατεύθυνση, επεξεργαζόμαστε ψηφιακές λύσεις που χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες για να βοηθήσουν στην κατανόηση και αποτύπωση σύνθετων εννοιών και θεμάτων. Έτσι προέκυψε το immerge. Και πρόκειται για αποτέλεσμα σειράς ερευνητικών δραστηριοτήτων που εξελίχτηκε μέσα από αλληλέγγυους πιλότους. Θα αποδείξει ότι η τεχνολογία μπορεί να εκπαιδεύσει, να εμπνεύσει και να αλλάξει τον τρόπο που αντιμετωπίζουμε την ανακύκλωση. Η εφαρμογή βρίσκεται σε πιλοτικό στάδιο, αλλά συνεχώς εξελίσσεται, με στόχο να προσφέρει μια ολοκληρωμένη εμπειρία στους χρήστες και να επεκταθεί και σε άλλες θεματικές που θα φέρουν τη βιωσιμότητα στο προσκήνιο και στην καθημερινότητα των πολιτών.»

Στην τεχνολογική αρτιότητα της εφαρμογής συνέβαλαν με το ερευνητικό τους έργο η Δρ Τίνα Κατίκα, Επικεφαλής του Τμήματος XR τεχνολογιών, ο Δρ Γεώργιος Τσιμικλής, CEO της εταιρείας τεχνολογίας CogniSensus και ερευνητής ΕΠΙΣΕΥ και αρκετοί ακόμα ερευνητές από την ομάδα I-SENSE Group του ΕΠΙΣΕΥ.

Το Immerge είναι διαθέσιμο για iOS και Android και αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας νέας κουλτούρας ανακύκλωσης στην Ελλάδα.

Κατεβάστε το Immerge και γίνετε μέρος της αλλαγής στο σύνδεσμο <https://www.tokanoumesosta.gr>.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΑΠΟ 1.000 ΝΕΟΙ ΜΠΛΕ ΚΑΔΟΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Περισσότερους από 1.000 μπλε κάδους ανακύκλωσης έχει προμηθευτεί η Δημοτική Αρχή Ηρακλείου τους τελευταίους μήνες, με στόχο την αντικατάσταση σπασμένων και φθαρμένων κάδων αλλά και την ενίσχυση του δικτύου συλλογής ανακυκλώσιμων αποβλήτων σε ολόκληρο τον Δήμο Ηρακλείου.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η διαδικασία αντικατάστασης έχει ξεκινήσει και ήδη περισσότεροι από 200 νέοι κάδοι έχουν τοποθετηθεί στον Πόρο, τις Πατέρες, τον Κατσαμπά, τη Φιλοθέη, τη Θέρισσο, τα Δειλινά, τα παλαιά ΚΑΤΕΕ, τον Προφήτη Ηλία, το Κυπαρίσι, τις Μαλάδες, τη Φοινικιά, το Τσαγκαράκη Μετόχι στον Άγιο Μύρωνα και στις Ασίτες, με την Νέα Αλικαρ-

νασσό να είναι η επόμενη περιοχή παρέμβασης.

Ο αντιδήμαρχος Καθαριότητας, Περιβάλλοντος και Ενεργειάς, Νίκος Γιαλιτάκης δήλωσε σχετικά: «Ως Δημοτική Αρχή, απ' την πρώτη στιγμή θέσαμε ως πρωταρχικό στόχο την αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης στον δήμο μας. Στην κατεύθυνση αυτή πολλοί από τους υπόγειους κάδους που θα λειτουργήσουν το αμέσως επόμενο διάστημα θα υποδέχονται ανακυκλώσιμα απόβλητα όλων των ρευμάτων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται περισσότερη και καλύτερη ανακύκλωση και με διαχωρισμό των ρευμάτων ανακύκλωσης στην πηγή. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η προμήθεια 1.000 νέων μπλε κάδων στην οποία προχώρησε η Δημοτική Αρχή, μετά από

πολλά χρόνια, οι οποίοι θα αντικαταστήσουν μεγάλο αριθμό φθαρμένων υφιστάμενων κάδων αλλά και θα ενισχύσουν ακόμη περισσότερο το συνολικό δίκτυο μπλε κάδων στον Δήμο Ηρακλείου».

Υπενθυμίζεται, ότι το έλλειμμα των μπλε κάδων ανακύκλωσης είχε επισημανθεί από τις πρώτες μέρες της νέας Δημοτικής Αρχής και είχε θεθεί μέσα σε ένα διεκδικητικό πλαίσιο προς την Ε.Ε.Α.Α., με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας αποκομιδής και, κατά συνέπεια, της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δήμου Ηρακλείου. Σημειώνεται, ότι με τη λειτουργία των υπόγειων κάδων, η οποία αναμένεται σε λίγες εβδομάδες, θα αυξηθούν σημαντικά οι υποδοχές ανακυκλώσιμων υλικών.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΕ ΥΨΗΛΟ ΕΠΤΑ ΜΗΝΩΝ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΕΙΚΤΗ PMI

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στην ευρωζώνη αυξήθηκε τον Μάρτιο με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων επτά μηνών, καθώς αμβλύθηκε η κάμψη στον μεταποιητικό τομέα, σύμφωνα με τα στοιχεία έρευνας της εταιρείας S&P Global.

Ο προκαταρκτικός σύνθετος δείκτης υπευθύνων προμηθειών ΗCOB (PMI), που καταρτίζεται από την S&P Global και θεωρείται καλός δείκτης για την πορεία των επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα και του τομέα παροχής υπηρεσιών, αυξήθηκε

στις 50,4 μονάδες αυτό τον μήνα από τις 50,2 τον Φεβρουάριο, το υψηλότερο επίπεδο από τον Αύγουστο. Από την αρχή της χρονιάς παραμένει πάνω από το όριο των 50 μονάδων που διαχωρίζει την ανάπτυξη από τη συρρίκνωση. Οικονομολόγοι σε έρευνα του Reuters ανέμεναν να διαμορφωθεί στις 50,8 μονάδες.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο δείκτης PMI για τον τομέα υπηρεσιών υποχώρησε στις 50,4 μονάδες αυτόν τον μήνα από τις 50,6

χαμηλότερα από τις 51,0 που ανέμεναν οι αναλυτές σε έρευνα του Reuters.

Ωστόσο ο σχεδόν τριετής συρρίκνωση στη μεταποίηση αμβλύθηκε και ο δείκτης PMI για τη μεταποιητική δραστηριότητα αυξήθηκε στο υψηλότερο επίπεδο τουλάχιστον των δύο τελευταίων ετών, στις 48,7 μονάδες από τις 47,6 του Φεβρουαρίου. Αναλυτές σε έρευνα του Reuters ανέμεναν να διαμορφωθεί στις 48,2 μονάδες.

ΜΕΙΩΘΗΚΕ ΤΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΤΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ

Επιδείνωση εμφάνισε το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών της χώρας τον Ιανουάριο καθώς το πλεόνασμα του μειώθηκε κατά 784 εκατ. ευρώ έναντι του αντίστοιχου μήνα του 2024 και διαμορφώθηκε στο 1 δισ. ευρώ.

Η εξέλιξη αυτή σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος οφείλεται στην επιδείνωση σε όλα τα επιμέρους ισοζύγια, αλλά πρωτίστως στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων και στο ισοζύγιο αγαθών και, σε μικρότερο βαθμό, στο ισοζύγιο υπηρεσιών. Πιο αναλυτικά, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών μειώθηκε τον Ιανουάριο του 2025, λόγω της επιδείνωσης κυρίως του ισοζυγίου λοιπών υπηρεσιών και, σε μικρότερο βαθμό, του ισοζυγίου ταξιδιωτικών υπηρεσιών, ενώ το ισοζύγιο μεταφορών κατέγραψε οριακή βελτίωση. Σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024, οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών αυξήθηκαν κατά 11,4% και οι σχετικές εισπράξεις

κατά 7,5%.

Το πλεόνασμα του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων περιορίστηκε σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2024, αντανάκλωντας τη μείωση των καθαρών εισπράξεων από τόκους, μερίσματα και κέρδη, καθώς και από λοιπά πρωτογενή εισοδήματα. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου δευτερογενών εισοδημάτων συρρικνώθηκε έναντι του Ιανουαρίου του 2024, ως αποτέλεσμα της καταγραφής καθαρών πληρωμών, έναντι καθαρών εισπράξεων, στον τομέα της γενικής κυβέρνησης, καθώς και της μείωσης των καθαρών εισπράξεων στους λοιπούς, εκτός της γενικής κυβέρνησης, τομείς της οικονομίας.

Το πλεόνασμα του συνολικού ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και κεφαλαίων (το οποίο αντιστοιχεί στις ανάγκες της οικονομίας για χρηματοδότηση από το εξωτερικό) μειώθηκε κατά 466,5 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκε σε 1,2 δισκ. ευρώ.

Στο Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών στην κατηγορία των άμεσων επενδύσεων, στις απαιτήσεις των κατοίκων έναντι του εξωτερικού καταγράφηκαν ροές ύψους 99,3 εκατ. ευρώ και στις υποχρεώσεις των κατοίκων έναντι του εξωτερικού, που αντιστοιχούν σε άμεσες επενδύσεις μη κατοίκων στην Ελλάδα, ροές ύψους 448,9 εκατ. ευρώ.

Στις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, η αύξηση των απαιτήσεων των κατοίκων έναντι του εξωτερικού αντανάκλα κυρίως την άνοδο κατά 240,0 εκατ. ευρώ των τοποθετήσεών τους σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του εξωτερικού και, σε μικρότερο βαθμό, την αύξηση κατά 178,9 εκατ. ευρώ των τοποθετήσεων κατοίκων σε μετοχές επιχειρήσεων μη κατοίκων. Η αύξηση των υποχρεώσεών τους οφείλεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην άνοδο κατά 3,5 δισκ. ευρώ των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε ελληνικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια.

ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ: ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΕ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ, ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΦΕΡΝΕΙ Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Μπροστά σε νέα δεδομένα, αναφορικά με τις προωθητικές ενέργειες και τις προσφορές που ισχύουν για τα βασικά αγαθά στα ράφια των σούπερ μάρκετ, βρίσκονται οι καταναλωτές καθώς ξεκίνησε η εφαρμογή του νέου Κώδικα Δεοντολογίας αλλά και οι αυστηροί έλεγχοι με στόχο να εξαλειφθούν οριστικά οι παραπλανητικές πρακτικές. Ήδη στα καταστήματα μεγάλων αλυσίδων σούπερ μάρκετ έχουν τοποθετηθεί νέα ταμπέλακια στα προϊόντα κατ'εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας που αναγράφουν αναλυτικά την τιμή πριν και μετά την έκπτωση, προκειμένου να είναι όλα πιο ξεκάθαρα στον καταναλωτή.

Σύμφωνα με όσα αναφέρει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο γενικός διευθυντής της Ένωσης Σούπερ Μάρκετ Ελλάδος, Απόστολος Πεταλάς, με εξαίρεση κάποιες προσφορές που ήταν ήδη συμφωνημένο από πριν ότι μπορούν να διατηρηθούν στα ράφια μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων, κατά 100% είναι οι ισχύ

οι κανόνες του νέου Κώδικα Δεοντολογίας στα σούπερ μάρκετ. Όπως εξηγεί, καθώς υπάρχουν προσφορές σε ταχικίνητα προϊόντα που ήταν ήδη συμφωνημένες τους προηγούμενους μήνες με σήμανση πάνω στις συσκευασίες η πώληση των οποίων δεν έχει εξαντληθεί, συμφωνήθηκε να δοθεί μια περίοδος «χάριτος» μέχρι 31 Μαΐου. Έτσι, το υπουργείο Ανάπτυξης θα ελέγχει τα ράφια και τις νέες προσφορές στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων του νέου Κώδικα Δεοντολογίας ενώ θα ανευθεί μέχρι 31 Μαΐου τις παλιές προσφορές σε προϊόντα ταχικίνητα (εκτός αντιπληθιακών και αντικουνοουπικών που δόθηκε παράταση έως τέλος Αυγούστου) μέχρι την εξαντλήσεώς τους.

Σύμφωνα με τον κ. Πεταλά, ο κώδικας δεοντολογίας αφορά στην επικοινωνία τιμής, δεν αφορά στην τιμολόγηση προϊόντων. Ουσιαστικά έχει δύο βασικές αρχές. Όταν επικοινωνείται μια μείωση τιμής είτε με τη μορφή έκπτωσης είτε με τη μορφή

προσφοράς, τότε η επικοινωνία θα γίνεται σε σχέση με την τιμή αναφοράς η οποία είναι η χαμηλότερη τιμή που πουλήθηκε αυτό το προϊόν τις τελευταίες 30 μέρες στο συγκεκριμένο κατάστημα. Το δεύτερο βασικό στοιχείο είναι ότι μια προσφορά ποσοτική (ένα συν ένα δώρο, δύο συν ένα δώρο, τρία συν ένα δώρο) δεν μπορεί να ισχύει όλο το χρόνο γιατί τότε δεν είναι η σωστή τιμή του προϊόντος.

Προφανώς, σημειώνει ο ίδιος, η τιμή του πρέπει να είναι διαφορετική από αυτή που αναφέρεται στην επικοινωνία και για αυτό ακριβώς το λόγο προσδιορίζεται από το υπουργείο Ανάπτυξης ότι ο χρόνος μιας προσφοράς δεν μπορεί να ισχύει περισσότερο από το 1/3 του χρόνου.

Συνέχεια στη σελ 16

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ: ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΕ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ, ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΦΕΡΝΕΙ Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Συνέχεια από σελ 15

«Η εφαρμογή του κώδικα βοηθάει τον καταναλωτή να μπορεί να κατανοήσει τι σημαίνει ακριβώς η επικοινωνία που του γίνεται. Ο καταναλωτής καταλαβαίνει ότι η επικοινωνία (έκπτωση ή προσφορά) γίνεται με μια τιμή αναφοράς και έτσι, όλα γίνονται πιο ξεκάθαρα» τονίζει ο κ. Παταλάς.

Εντείνονται οι έλεγχοι

Την ίδια ώρα, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί ενισχύουν την παρουσία τους στην αγορά, για την εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας σχετικά με τις προσφορές, τις εκπτώσεις, και τις προωθητικές ενέργειες. Όπως έχει σημειώσει σε δηλώσεις του ο υπουργός Ανάπτυξης Τάκης Θεοδωρικάκος οι έλεγχοι δεν θα είναι απλά για ενημέρωση και συστάσεις, αλλά θα οδηγούν σε αυστηρά πρόστιμα. «Θέλουμε να υπάρχουν προσφορές και εκπτώσεις αλλά να είναι πραγματικές και να μην είναι κοροϊδία» δήλωσε ο υπουργός.

Παράλληλα σημείωσε: «Έχουμε ενισχύσει τη ΔΙΜΕΑ με 30 νέα στελέχη, έχουμε αυξήσει τα ανώτατα όρια προστίμων, επιβάλαμε πρόστιμα σε πολυεθνικές, καλούμε τους πολίτες να αξιοποιούν την πλατφόρμα e-katanaolotis, ενισχύουμε την ανεξάρτητη Αρχή της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα ο πληθωρισμός τροφίμων να είναι περίεξ του μηδενός τους τελευταίους 4 μήνες».

Εστιάζοντας στους ελέγχους και τα πρόστιμα, ο κ. Παταλάς σημειώνει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι «τα προβλεπόμενα πρόστιμα είναι μεγάλα. Καθώς ο Κώδικας Δεοντολογίας σε άλλες αγορές λιανικής εφαρμόζεται εδώ και δύο χρόνια, έχουμε δει να επιβάλλονται υψηλά πρόστιμα» και συμπληρώνει: «Το υπουργείο και οι ελεγκτικές Αρχές πρέπει να δουν την πρόθεση μιας επιχείρησης πριν την επιβολή προστίμου. Αν μια επιχείρηση πραγματικά προσπαθεί να εφαρμόσει τους κανόνες και κάνει κάποιο λάθος είναι καλύτερο να της γίνει μια σύσταση για να το διορθώσει. Αν όμως δεν ενδιαφέρεται να εφαρμόσει τους κανόνες πρέπει να τιμωρείται. Σε αυτό το πλαίσιο, εμείς ζητήσαμε να κρίνεται η πρόθεση μιας αλυσίδας για να είναι δίκαιος ο έλεγχος που γίνεται».

Υπενθυμίζεται ότι επιβάλλεται πρόστιμο από 5.000 ευρώ έως 1.500.000 ευρώ, και σε περίπτωση υπο-

τροπής εντός πενταετίας έως 3.000.000 ευρώ. Επίσης, για σοβαρές παραβάσεις που επισύρουν πρόστιμο που ξεπερνά τις 50.000 ευρώ, το όνομα της επιχείρησης, καθώς και περιληπτικά στοιχεία για την παράβαση, δημοσιεύονται από το υπουργείο Ανάπτυξης.

Ο νέος Κώδικας Δεοντολογίας στον οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι εμπορικές πρακτικές εκπτώσεων και προσφορών που θεωρούνται παραπλανητικές - και θα πρέπει να αποφεύγονται από την αγορά - προβλέπει ότι, σε μία ανακοίνωση μείωσης τιμής (π.χ. έκπτωση ή προσφορά) η αρχική τιμή από την οποία θεωρείται ότι γίνεται η έκπτωση είναι η χαμηλότερη τιμή στην οποία προσφερόταν το προϊόν τις τελευταίες 30 ημέρες.

Οι έμποροι δεν μπορούν πλέον να θεωρούν ως «αρχική τιμή», από την οποία γίνεται έκπτωση, μία πολύ παλιά «φουσκωμένη τιμή», μία «τιμή τιμοκαταλόγου» ή μία «προτεινόμενη λιανική τιμή». Αντίθετα, η «αρχική τιμή» στην οποία αναφέρονται θα πρέπει να είναι πρόσφατη, να είναι η συνήθης τιμή στην οποία πωλείται το προϊόν και να είναι η χαμηλότερη στην οποία προσφερόταν το προϊόν τις τελευταίες 30 ημέρες.

Από τον Κώδικα Δεοντολογίας εξαιρούνται τα ευαλλοίωτα προϊόντα, ιδίως όσα έχουν διάρκεια ζωής λιγότερο από 30 ημέρες. Ωστόσο, παραβάσεις που αφορούν τις εκπτώσεις και τις προσφορές στα προϊόντα αυτά τιμωρούνται με τις γενικές διατάξεις περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών.

Ο οδηγός εστιάζει σε βασικές κατευθύνσεις παρέχοντας παραδείγματα καλών πρακτικών με σκοπό να αναδείξει νόμιμες και θεμιτές συμπεριφορές και να επιστήσει την προσοχή σε παράνομες και παραπλανητικές πρακτικές και συμπεριφορές, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από την έως τώρα εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.

Αύξηση τζίρου τον Ιανουάριο

Με ανάπτυξη συνεχίζει να κινείται και εφέτος η οργανωμένη λιανική των «ταχείως κινούμενων καταναλωτικών αγαθών», (FMCGF) στο σύνολο της επικράτειας. Συγκεκριμένα, η αγορά FMCGF κατέγραψε τον Ιανουάριο του 2025 στα σουπερ μάρκετ ανάπτυξη 8,7% σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών Circana. Τα τυποποιημένα προϊόντα σημείωσαν άνοδο 7,6% και τα επί ζυγιά ή χύμα προϊόντα 12,3%. Ο συνολικός τζίρος ανήλθε στα 966 εκατ. ευρώ από 889 εκατ. ευρώ

το αντίστοιχο διάστημα του 2024. Όσον αφορά τις μεγάλες (giga) κατηγορίες προϊόντων, την μεγαλύτερη άνοδο σε αξία πωλήσεων παρουσίασαν τον Ιανουάριο τα τρόφιμα (10%), ωστόσο ανοδικά κινήθηκαν και τα είδη σπιτιού και τα προϊόντα προσωπικής φροντίδας και υγιεινής με άνοδο 2,3% και 1,4% αντίστοιχα. Η τιμή ανά μονάδα προϊόντος ήταν αυξημένη κατά 2,3%. Ανά giga κατηγορία καταγράφηκαν μέσες αυξήσεις τιμών 3,5% ενώ μειώσεις σημειώθηκαν τόσο στα προϊόντα προσωπικής φροντίδας και υγιεινής (-2,9%) όσο και στα προϊόντα για το σπίτι (-0,9%). Οι μεγαλύτερες αυξήσεις τιμών ανά μονάδα καταγράφηκαν στα αλκοολούχα ποτά (10,9%), τα σνακς (6,8%) και τα μη αλκοολούχα ποτά (3,1%). Οι μεγαλύτερες μειώσεις σημειώθηκαν στα προϊόντα προσωπικής φροντίδας και ομορφιάς (-3%), προϊόντα υγιεινής (-2,9%) και είδη μαγειρικής (-2,4%). Το μερίδιο του Private Label (προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας) διαμορφώθηκε στο 26,5% του συνολικού τζίρου με την ανάπτυξη του να φτάνει το 5,3% των επωνύμων προϊόντων. Στα τρόφιμα το μερίδιο των PL ανέρχεται στο 26,6%, στα προϊόντα υγείας και ομορφιάς στο 21,4% και στην κατηγορία προϊόντων σπιτιού σε 27,6%. Όσον αφορά την προωθητική δραστηριότητα, το 23,7% των πωλήσεων του Ιανουαρίου προήλθε από προϊόντα σε καθεστώς έκπτωσης καταγράφοντας υποχώρηση 1,5 ποσοστιαίας μονάδας. Σε επίπεδο γεωγραφικών περιφερειών, η μεγαλύτερη αύξηση σε επίπεδο αξίας πωλήσεων καταγράφηκε στα νησιά (10,4%) ενώ ακολουθούν η Πελοπόννησος (10,3%) και η Κρήτη (10,2%). Υπενθυμίζεται ότι το 2024 ο τζίρος της οργανωμένης λιανικής των FMCGF στο σύνολο της επικράτειας, περιλαμβανομένων των νησιών, έφτασε τα 14,8 δισ. ευρώ εμφανίζοντας ανάπτυξη 3,6% σε σύγκριση με το 2023. Η ανάπτυξη αυτή προήλθε αποκλειστικά από τον όγκο των πωλήσεων, δηλαδή την κατανάλωση. Αντίστοιχα, ο τζίρος των εγχώριων online σουπερ μάρκετ, σύμφωνα με τα στοιχεία της Convert Group, ανήλθε στα 335 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 9% σε σύγκριση με το 2023, οπότε είχε φτάσει τα 306 εκατ. ευρώ. Ανοδικά κινήθηκε και η μέση αξία των online παραγγελιών στα 85 ευρώ, αυξημένη κατά 6% συγκριτικά με τον μέσο όρο του 2023, γεγονός που αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των τεμαχίων ανά παραγγελία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Συνέντευξη του J. Deguara της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στο ΑΠΕ-ΜΠΕ

Τη στήριξη της ΕΕ για την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού, ιδίως σε χώρες όπως η Ελλάδα και η Μάλτα που στηρίζουν την οικονομία τους στο τουριστικό προϊόν, τονίζει ο Jason Deguara, μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ), σε συνέντευξή του στο Αθηναικό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων.

«Ο τουρισμός είναι ένας κρίσιμος τομέας τόσο για την Ελλάδα όσο και για τη Μάλτα, που συνοδεύεται από μεγάλες προκλήσεις, όπως τα περιβαλλοντικά προβλήματα και η εξάρτηση από το εποχικό εισόδημα», είπε ο κ. Deguara, προσθέτοντας ότι η ΕΕ μπορεί να παράσχει ουσιαστική υποστήριξη στην προώθηση ενός πιο βιώσιμου μοντέλου τουρισμού μέσω πρωτοβουλιών για τη διατήρηση των φυσικών πόρων, τη μείωση των αποτυπωμάτων άνθρακα και την προώθηση οικολογικών τουριστικών υποδομών.

Παράλληλα, πρότεινε τη διαφοροποίηση των οικονομιών μέσω επενδύσεων σε άλλους τομείς όπως η τεχνολογία, η γεωργία, και η πράσινη ενέργεια.

Ο ίδιος εστίασε ιδιαίτερα στην ψηφιακή οικονομία και τις πράσινες τεχνολογίες όπου η ΕΕ επικεντρώνει τις προσπάθειές της για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της και την αναβάθμιση του ρόλου της σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ο κ. Deguara, που εκπροσωπεί παράλληλα τη Γενική Ένωση Εργαζομένων της Μάλτας, αναφέρθηκε ακόμη στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι σήμερα εν μέσω της τρέχουσας οικονομικής αβεβαιότητας.

«Οι εργαζόμενοι σήμερα αντιμετωπίζουν πολλές σημαντικές προκλήσεις, μεταξύ των οποίων ο πληθωρισμός, η εργασιακή ανασφάλεια, και η έλλειψη προσίτης υγιεινολογικής περιθάλψης. Η αβεβαιότητα δυσκολεύει τους εργαζόμενους να κάνουν μακροπρόθεσμα σχέδια, ενώ οι μισθοί δεν συμβαδίζουν με το κόστος ζωής, περιορίζοντας την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών», σημείωσε χαρακτηριστικά και υπογράμμισε ότι οι ενώσεις εργαζομένων μπορούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην προάσπιση των δικαιωμάτων σε αυτό το ασταθές περιβάλλον με τη συνδρομή της ΕΕ, εστιάζοντας στις άμεσες ανάγκες αλλά και στις μακροπρόθεσμες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

Ακολουθεί η συνέντευξη στο Αθηναικό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων και τη Λίλα Χοτζόγλου:

Ερ.: Ο τουρισμός είναι μια σημαντική πηγή ανάπτυξης και πλούτου για χώρες όπως η Ελλάδα και η Μάλτα. Πώς μπορεί η ΕΕ να παρέχει στήριξη στον κλάδο, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η ανθεκτικότητα;

Απ.: Ο τουρισμός είναι ένας κρίσιμος τομέας για χώρες όπως η Ελλάδα και η Μάλτα, ο οποίος συνοδεύεται από μεγάλες προκλήσεις, όπως τα περιβαλλοντικά προβλήματα και η εξάρτηση από το εποχικό εισόδημα. Η ΕΕ μπορεί να παράσχει ουσιαστική υποστήριξη με την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού, καθώς και πρακτικές που στηρίζουν τη διαφοροποίηση των οικονομιών τους.

Πρώτον, η ΕΕ μπορεί να χρηματοδοτήσει έργα που ενισχύουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, όπως πχ πρωτοβουλίες για τη διατήρηση των φυσικών πόρων, τη μείωση των αποτυπωμάτων άνθρακα και την προώθηση οικολογικών τουριστικών υποδομών. Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ είναι καθοριστική για την εναρμόνιση της τουριστικής ανάπτυξης με τους μακροπρόθεσμους στόχους βιωσιμότητας. Δεύτερον, η ΕΕ μπορεί να βοηθήσει στη διαφοροποίηση των οικονομιών της για να περιορίσει την εξάρτηση από τον τουρισμό. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει επενδύσεις σε άλλους τομείς όπως η τεχνολογία, η γεωργία, και η πράσινη ενέργεια. Μπορεί να προωθηθεί η χρηματοδότηση στο πλαίσιο προγραμμάτων της ΕΕ όπως το Horizon Europe που στηρίζει την καινοτομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε αυτούς τους τομείς. Τέλος, η ΕΕ μπορεί να υποστηρίξει πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι σε σοβαρά ζητήματα όπως πανδημίες ή οικονομικές κρίσεις.

Ερ.: Η ΕΕ παρουσίασε πρόσφατα την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας. Μπορείτε να μας εξηγήσετε πώς συμβάλλει στη διαμόρφωση της οικονομικής πολιτικής της ΕΕ και πώς εξυπηρετεί γενικότερα τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης εν μέσω νέων παγκόσμιων προκλήσεων, όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η κλιματική αλλαγή και οι γεωπολιτικές εντάσεις;

Απ.: Η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας της ΕΕ είναι ένα ζωτικό εργαλείο για τη διαμόρφωση της οικονομικής πολιτικής της ΕΕ, διασφαλίζοντας τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των εργαζομένων στο πλαίσιο των αναδυόμενων παγκόσμιων προκλήσεων. Παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές επιδόσεις της ΕΕ σε διάφορους τομείς, και συμβάλλει στον εντοπισμό κλάδων όπου απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για πιο δίκαιους μισθούς, ασφάλεια στον χώρο εργασίας και κοινωνική προστασία των εργαζομένων.

Ενώπιε του ψηφιακού μετασχηματισμού, το εν λόγω εργαλείο υπογραμμίζει τους τομείς που επηρεάζονται περισσότερο από την αυτοματοποίηση και τις νέες τεχνολογίες. Τα συνδικάτα μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις

πληροφορίες για να υποστηρίξουν προγράμματα επανεκπαίδευσης και αναβάθμισης δεξιοτήτων, διασφαλίζοντας ότι οι εργαζόμενοι μπορούν να μεταβούν σε νέες, ασφαλείς θέσεις εργασίας στην ψηφιακή οικονομία.

Όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας ευθυγραμμίζεται με την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, προσδιορίζοντας ευκαιρίες για πράσινες θέσεις εργασίας και βιομηχανίες που μπορούν να αποτελέσουν κλειδί για ένα βιώσιμο μέλλον. Οι διάφορες ενώσεις μπορούν να αξιοποιήσουν αυτά τα δεδομένα για να υποστηρίξουν πολιτικές που υποστηρίζουν τους εργαζόμενους στη μετάβαση προς τη νέα εποχή, εξασφαλίζοντας πρόσβαση στην κατάρτιση, αξιοπρεπείς μισθούς και κοινωνική προστασία.

Συνοπτικά, η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας της ΕΕ υποστηρίζει πολιτικές που ισορροπούν την ανταγωνιστικότητα με την ευημερία των εργαζομένων, σε πλήρη συμφωνία με τους ευρύτερους στόχους της ΕΕ για βιωσιμότητα, ψηφιακή καινοτομία και παγκόσμια σταθερότητα.

Ερ.: Όσον αφορά στην ανταγωνιστικότητα, υπάρχουν συγκεκριμένοι τομείς (π.χ. ψηφιακή οικονομία, πράσινες τεχνολογίες, μεταποίηση) όπου η ΕΕ επικεντρώνει τις στρατηγικές της;

Απ.: Η ΕΕ επικεντρώνει τις προσπάθειές της σε αρκετούς τομείς για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας που εξασφαλίζουν μακροπρόθεσμη οικονομική ανθεκτικότητα.

1. Ψηφιακή Οικονομία: Η ΕΕ δίνει προτεραιότητα στον ψηφιακό μετασχηματισμό της μέσω πρωτοβουλιών όπως τα προγράμματα «Ψηφιακή Δεκαετία» και η «Πράξη για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες». Επενδύσεις σε ψηφιακές υποδομές, τεχνητή νοημοσύνη (AI), κυβερνοασφάλεια και ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο σε αυτήν την προσπάθεια.

Με την προώθηση της καινοτομίας στην τεχνολογία, η ΕΕ στοχεύει να πρωταγωνιστήσει στον τομέα της τεχνολογίας, μειώνοντας παράλληλα το ψηφιακό χάσμα μεταξύ των κρατών μελών.

2. Πράσινες Τεχνολογίες: Η ΕΕ επικεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στις πράσινες τεχνολογίες που πρέπει να ικανοποιούν τους κλιματικούς στόχους της και να οδηγούν σε βιώσιμη ανάπτυξη.

Συνέχεια στη σελ 18

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Συνέντευξη του J. Deguara της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στο ΑΠΕ-ΜΠΕ

Συνέχεια από σελ 17

Μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του προγράμματος Fit for 55, επενδύει σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθαρές λύσεις μεταφοράς, ενεργειακή απόδοση και κυκλική οικονομία. Αυτός ο τομέας θεωρείται βασικός μοχλός για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενθάρρυνση της καινοτομίας και τη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα.

3. Μεταποίηση: Για την ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, καταβάλλονται προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό της μεταποίησης μέσω της ψηφιοποίησης και της αυτοματοποίησης. Η στρατηγική Industry 5.0 της ΕΕ δίνει έμφαση στην καινοτομία, τη βιώσιμη και ανθρωποκεντρική παραγωγή.

Επιπλέον, η ΕΕ στοχεύει στη μείωση της εξάρτησης από τις ξένες αλυσίδες εφοδιασμού προωθώντας μια ισχυρότερη και περισσότερο ανθεκτική παραγωγική βάση στην Ευρώπη.

Αυτοί οι τομείς είναι κεντρικοί στη στρατηγική ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, οδηγώντας σε οικονομική ανάπτυξη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Ερ.: Εν μέσω των πρόσφατων γεωπολιτικών και εμπορικών εξελίξεων (πχ πόλεμος στην Ουκρανία, επιβολή δασμών από τον Αμερικανό Πρόεδρο), επηρεάζονται οι εφοδιαστικές αλυσίδες της ΕΕ και πώς μπορούν να προστατευθούν τα κράτη μέλη;

Απ.: Ναι, πρόσφατες γεωπολιτικές και εμπορικές εξελίξεις, όπως ο πόλεμος στην Ουκρανία και η επιβολή δασμών από τον νέο Αμερικανό Πρόεδρο Τραμπ, έχουν σημαντικά επηρεάσει τις αλυσίδες εφοδιασμού της ΕΕ. Ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει διαταράξει τον κρίσιμο τομέα του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδιαίτερα το φυσικό αέριο, και έχει προκαλέσει ελλείψεις πρώτων υλών όπως μέταλλα και αγροτικά προϊόντα. Επιπλέον, οι κυρώσεις έχουν αλλάξει τις εμπορικές δόδους και αναγκάζει την ΕΕ να βρει εναλλακτικούς προμηθευτές, αυξάνοντας το κόστος. Οι δασμοί των ΗΠΑ, ιδιαίτερα στον χάλυβα και το αλουμίνιο, έχουν επίσης επηρεάσει τους κατασκευαστές της ΕΕ, αυξάνοντας το κόστος και μειώνοντας την πρόσβαση στην αγορά.

Για να προστατεύσει τα κράτη μέλη από τέτοιες διαταραχές, η ΕΕ μπορεί να προχωρήσει σε:

1. Διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού: Η ΕΕ θα πρέπει να μειώσει την εξάρτησή της από συγκεκριμένες χώρες, ειδικά για κρίσιμους πόρους όπως η ενέργεια, οι πρώτες ύλες και τα τρόφιμα. Η σύναψη νέων εμπορικών συμφωνιών και η ενίσχυση των δεσμών με εναλλακτι-

κούς προμηθευτές είναι ζωτικής σημασίας.

2. Επενδύσεις σε ανθεκτικές υποδομές: Η ΕΕ μπορεί να χρηματοδοτήσει έργα για εκσυγχρονισμό των υποδομών, βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας και εξορθολογισμού των διαδικασιών της εφοδιαστικής αλυσίδας να τις καταστήσει πιο ευέλικτες και λιγότερο ευάλωτες στις γεωπολιτικές εντάσεις.

3. Ενίσχυση των εσωτερικών αγορών: Προώθηση μιας πιο ολοκληρωμένης εσωτερικής αγοράς σε ολόκληρη την ΕΕ μπορεί να μετριάσει τους κινδύνους από εξωτερικές αναταραχές. Αυτό περιλαμβάνει την ενίσχυση της ψηφιοποίησης των αλυσίδων εφοδιασμού και την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς αγαθών και υπηρεσιών.

4. Ενθάρρυνση Στρατηγικών Αποθεμάτων: Η ΕΕ θα μπορούσε να δημιουργήσει μια δικλείδα ασφαλείας για έκτακτες ανάγκες αυξάνοντας τα αποθέματα κρίσιμων υλών και ενέργειας.

Μέσω αυτών των μέτρων, η ΕΕ μπορεί να θωρακίσει καλύτερα τις αλυσίδες εφοδιασμού της στο μέλλον από πιθανές νέες γεωπολιτικές και εμπορικές αναταραχές.

Ερ.: Καθώς εκπροσωπείτε την ένωση εργαζομένων της Μάλτας, μπορείτε να μας εξηγήσετε ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι σήμερα και πώς μπορούν να προστατεύσουν τα δικαιώματά τους εν μέσω της τρέχουσας οικονομικής αβεβαιότητας;

Απ.: Οι εργαζόμενοι σήμερα αντιμετωπίζουν πολλές σημαντικές προκλήσεις, μεταξύ των οποίων ο πληθωρισμός, η εργασιακή ανασφάλεια, και η έλλειψη προστασίας υγιονομικής περίθαλψης.

Η αβεβαιότητα δυσκολεύει τους εργαζόμενους να κάνουν μακροπρόθεσμα σχέδια, ενώ οι μισθοί δεν συμβαδίζουν με το κόστος ζωής, περιορίζοντας την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών.

Οι ενώσεις μπορούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε αυτό το ασταθές περιβάλλον, κυρίως μέσω των διαπραγματεύσεων για συλλογικές συμβάσεις εργασίας και καλύτερους μισθούς. Παράλληλα, μπορούν να βοηθήσουν να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι δεν θα επηρεαστούν από την οικονομική μεταβλητότητα. Επιπλέον, μπορούν να πιέσουν για πολιτικές που προστατεύουν τους εργαζόμενους και να παρέχουν νομική προστασία. Έχουν επίσης τη δύναμη να προάγουν την αλληλεγγύη μεταξύ των εργαζομένων σε όλους τους κλάδους της βιομηχανίας, βοηθώντας τους να οργανώσουν συλλογική δράση απαιτώντας δίκαιους μισθούς και καλύτερες συνθήκες εργασίας.

Σε ένα τόσο αβέβαιο οικονομικό κλίμα, οι ενώσεις πρέπει

να είναι προσαρμόσιμες, εστιάζοντας στις άμεσες ανάγκες (όπως αυξήσεις μισθών) και στις μακροπρόθεσμες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις (όπως προσιτή υγιονομική περίθαλψη και προστασία εργασίας).

Ερ.: Τέλος, μπορούν οι καταναλωτές να συμμετέχουν στην ορθή λειτουργία της αγοράς και την προάσπιση των δικαιωμάτων τους;

Απ.: Οι καταναλωτές μπορούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην υποστήριξη καλύτερων πολιτικών που ισορροπούν την ασφάλεια, το δίκαιο εμπόριο και τα δικαιώματα των καταναλωτών, καθώς αναγνωρίζουν όλο και περισσότερο τη δύναμη των αγοραστικών τους αποφάσεων και της συλλογικής φωνής στη διαμόρφωση πολιτικών.

Ένας τρόπος με τον οποίο οι καταναλωτές μπορούν να συμμετάσχουν είναι υποστηρίζοντας εταιρείες που δίνουν προτεραιότητα στις ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές, όπως το δίκαιο εμπόριο, η βιωσιμότητα και η διαφάνεια. Επιλέγοντας να αγοράσουν προϊόντα από εταιρίες που δεσμεύονται σε αυτές τις αξίες, οι καταναλωτές μπορούν συμβάλλουν στην ενθάρρυνση αυτής της πολιτικής και την υιοθέτηση καλύτερων προτύπων λειτουργίας.

Οι καταναλωτές μπορούν επίσης να συμμετέχουν σε καμπάνιες, υπογράφοντας αιτήσεις και ασκώντας πιέσεις στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για τη θέσπιση νομοθεσίας που διασφαλίζει το δίκαιο εμπόριο και προστατεύει τα δικαιώματα των καταναλωτών. Η δημόσια πίεση μπορεί να ωθήσει τις κυβερνήσεις ώστε να υιοθετήσουν ισχυρότερους κανονισμούς για τις συνθήκες εργασίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την ιδιωτικότητα των δεδομένων. Επιπλέον, οι καταναλωτές μπορούν να υποστηρίξουν πολιτικές που προάγουν την οικονομική ανθεκτικότητα, τον θεμιτό ανταγωνισμό και τη διαφάνεια της αγοράς.

Σημαντικό είναι οι καταναλωτές να εκπαιδεύονται και να ευαισθητοποιούνται σχετικά με τον αντίκτυπο των καταναλωτικών προτύπων τους, ενισχύοντας μια κουλτούρα καταναλωτικής υπευθυνότητας. Αυτό, με τη σειρά του, μπορεί να ωθήσει τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις να υιοθετήσουν πολιτικές που επιτυγχάνουν καλύτερη ισορροπία μεταξύ του θεμιτού εμπορίου και των δικαιωμάτων των καταναλωτών.

Μέσω ενημερωμένων επιλογών και συλλογικής δράσης, οι καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν πιο ηθικά, δίκαια και βιώσιμα οικονομικά συστήματα.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΤΑ ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Τι τονίζει σε συνέντευξη η διευθύντρια του CERN Φαμπιόλα Τζιανότι

Απαντήσεις στα μεγαλύτερα αναπάντητα ερωτήματα της σωματιδιακής φυσικής που κρύβουν τα «κλειδιά» για την ερμηνεία της δημιουργίας του Σύμπαντος αναζητεί το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πυρηνικής Έρευνας CERN, μέσα από τα εμβληματικά έργα που προγραμματίζει σε βάθος 20ετίας.

Σε συνέντευξη που παραχώρησε στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων η Γενική Διευθύντρια του μεγαλύτερου εργαστηρίου πυρηνικής και σωματιδιακής φυσικής στον κόσμο Φαμπιόλα Τζιανότι (Fabiola Gianotti) - με την ευκαιρία της αναγόρευσης της σε επίτιμη διδάκτορα του Τμήματος Φυσικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης- μιλάει για τις προσδοκίες από την τελευταία αναβάθμιση του Μεγάλου Επιταχυντή Αδρονίων LHC (Large Hadron Collider) που θα ολοκληρωθεί το 2026, τη λειτουργία από το 2030 του Επιταχυντή LHC Υψηλής Φωτεινότητας (High-Luminosity LHC) που θα επιτρέψει τη λεπτομερέστερη μελέτη του μποζονίου Higgs και τα σχέδια για τη λειτουργία το 2045 του Κυκλικού Επιταχυντή (Future Circular Collider - FCC), ο οποίος θα αποτελέσει το εκπληκτικότερο εργαλείο που έχει κατασκευαστεί ποτέ για τη μελέτη των θεμελιωδών νόμων της φύσης.

Η κ. Τζιανότι μιλά ακόμη για την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων του CERN επ' ωφελεία της κοινωνίας, αναφερόμενη μεταξύ άλλων σε εφαρμογές όπως τα αυτοδηγούμενα οχήματα. Εξάφει, τέλος, την τριαντακονταετή συμβολή του ΑΠΘ στην κατασκευή του αρχικού ανιχνευτή ATLAS και στην πρόσφατη αναβάθμισή του.

Ακολουθεί το πλήρες κείμενο της συνέντευξης της Fabiola Gianotti στη Σμαρώ Αβραμίδου για το ΑΠΕ-ΜΠΕ:

Ερώτηση: Ποιες είναι οι άμεσες προσκλήσεις σε ό,τι αφορά τα ερευνητικά προγράμματα στο CERN, τις αναβαθμίσεις του Μεγάλου Επιταχυντή Αδρονίων και τον σχεδιασμό δημιουργίας μεγαλύτερου επιταχυντή;

Απάντηση: Η τρίτη και τελευταία περίοδος λειτουργίας του εμβληματικού έργου του CERN, του Μεγάλου Επιταχυντή Αδρονίων (LHC), θα ολοκληρωθεί το 2026. Θα ακολουθήσει ο Επιταχυντής Υψηλής Φωτεινότητας LHC (High-Luminosity LHC), μια μεγάλη αναβάθμιση του LHC, η οποία θα αυξήσει σημαντικά την απόδοση του επιταχυντή και των πειραμάτων. Ο Μεγάλος Επιταχυντής Αδρονίων Υψηλής Φωτεινότητας αποτελεί ένα συ-

ναρπαστικό έργο, αναπτύσσοντας καινοτόμες τεχνολογίες - από νέες γενιές υπεραγωγίσιμων μαγνήτες για τον επιταχυντή, έως προηγμένα εξαρτήματα ανιχνευτών για τα πειράματα. Το έργο αυτό προωθεί τις τεχνολογικές και μηχανικές μας δυνατότητες και αποτελεί ένα ακόμη εξαιρετικό παράδειγμα διεθνούς συνεργασίας. Ο High-Luminosity LHC, που θα ξεκινήσει τη λειτουργία του το 2030, θα μας επιτρέψει να μελετήσουμε το μποζόνιο Higgs λεπτομερέστερα σε σχέση με ό,τι ήταν δυνατό έως τώρα και να αναζητήσουμε νέα, σπάνια φαινόμενα.

Κοιτάζοντας πιο μπροστά πλησιάζουμε στην ολοκλήρωση της μελέτης σκοπιμότητας για έναν πιθανό Μελλοντικό Κυκλικό Επιταχυντή (Future Circular Collider - FCC), ο οποίος, εφόσον εγκριθεί, θα ξεκινήσει τη λειτουργία του το 2045, μόλις λίγα χρόνια μετά το τέλος του High-Luminosity LHC. Ο FCC θα είναι το εκπληκτικότερο εργαλείο που έχει κατασκευαστεί ποτέ για τη μελέτη των θεμελιωδών νόμων της φύσης και για την απάντηση ορισμένων εκ των μεγαλύτερων αναπάντητων ερωτημάτων της σωματιδιακής φυσικής.

Ερ.: Η τεχνητή νοημοσύνη και ο ρόλος της στην ανάλυση δεδομένων είναι ένας παράγοντας που μπορεί να φέρει πιο κοντά την επόμενη σημαντική ανακάλυψη και ίσως την επανάσταση στην κατανόησή μας για τη φυσική;

Απ.: Το CERN χρησιμοποιεί ήδη την τεχνητή νοημοσύνη σε ορισμένους τομείς, όπως η ανάλυση δεδομένων, και πιστεύουμε ότι αυτές οι τεχνολογίες θα μπορούσαν να έχουν ακόμη περισσότερες εφαρμογές στο πεδίο του ενδιαφέροντός μας, βοηθώντας για παράδειγμα να γίνει πιο αποδοτική η λειτουργία του επιταχυντή και των ανιχνευτών. Και ευελπιστούμε ότι η πρόοδος του CERN στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης θα συνεχίσει να βρίσκει εφαρμογές και σε άλλους τομείς της κοινωνίας, όπως ήδη συμβαίνει, για παράδειγμα, με τα αυτοδηγούμενα οχήματα.

Ερ.: Στα χρόνια που μεσολάβησαν από το 1993 όταν William Waldegrave έθεσε την περίφημη πρόκληση για την καλύτερη επεξήγηση του μυστηρίου του μποζονίου Higgs σε μία κόλλα χαρτί A4, πιστεύετε ότι από την πλευρά της επιστημονικής και ακαδημαϊκής κοινότητας έχει υπηρετηθεί επαρκώς ο στόχος εκλαΐκευσης και διάδοσης των επιστημονικών ανακαλύψεων, ώστε το ευρύ κοινό να μπορεί να αντιλαμβάνεται τη σημασία της έρευνας και ως εκ τούτου να δικαιολογεί και τις δαπάνες που απαιτούν

οι επενδύσεις σε αυτή;

Απ.: Η συμμετοχή του κοινού και η διάδοση της επιστήμης αποτελούν μέρος της αποστολής του CERN. Για τον σκοπό αυτό δημιουργήσαμε το Science Gateway (την Πύλη της Επιστήμης), τη νέα μας υποδομή για την επιστημονική εκπαίδευση, που απευθύνεται σε κοινό όλων των ηλικιών. Συνδυάζει διαδραστικές εκθέσεις, εκπαιδευτικά εργαστήρια για πειραματική εξάσκηση και ένα αμφιθέατρο για εκδηλώσεις και επιστημονικές επιδείξεις. Είναι ένας χώρος όπου οι επιστήμονες και το κοινό μπορούν να συναντηθούν και να ανταλλάξουν ιδέες. Από την έναρξη της λειτουργίας του, τον Οκτώβριο του 2023, έχουμε φιλοξενήσει περισσότερα από 530.000 άτομα, προερχόμενα από 175 χώρες. Πιστεύω ότι τέτοιες πρωτοβουλίες πρέπει να ενθαρρύνονται, καθώς αποτελεί καθήκον μας να μοιραζόμαστε με το κοινό τη σημασία της επιστήμης για ένα βιώσιμο μέλλον της ανθρωπότητας και του πλανήτη.

Ερ.: Σε πειράματα μεγάλης κλίμακας πώς επιτυγχάνεται ο συντονισμός της συνεργασίας μεταξύ χιλιάδων επιστημόνων από όλο τον κόσμο και πώς διασφαλίζεται ότι δεν αποκλείεται η εκπροσώπηση και από μικρότερες χώρες;

Απ.: Τα πειράματα LHC αποτελούν πρότυπο οικοδόμησής συναίνεσης, ανταγωνισμού και ταυτόχρονα συνεργασίας. Συγκεντρώνουν χιλιάδες φυσικούς, μηχανικούς, τεχνικούς, φοιτητές και βοηθητικό προσωπικό από όλο τον κόσμο. Η επιτυχία τους βασίζεται στην ύπαρξη ενός κοινού σκοπού που είναι η κατανόηση του σύμπαντος στο πιο θεμελιώδες επίπεδο, καθώς και στην επίγνωση ότι αυτός ο φιλόδοξος στόχος μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω πνευματικών, τεχνολογικών και οικονομικών συνεισφορών, που προέρχονται από όλο τον κόσμο. Οι οργανωτικές τους δομές επιτρέπουν στα μέλη να συμμετέχουν άμεσα στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ανεξαρτήτως της γεωγραφικής τους προέλευσης ή του μεγέθους της χώρας που εκπροσωπούν. Οι επιστήμονες συνήθως εργάζονται σε μικρές ομάδες, επιλέγοντας τα ερευνητικά πεδία και δεδομένα που εμπίπτουν περισσότερο στα ενδιαφέροντά τους. Κάθε αποτέλεσμα που προκύπτει από τη συνεργασία κοινοποιείται σε όλα τα μέλη και υπόκειται σε αυστηρές διαδικασίες ελέγχου πριν δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματα.

Συνέχεια στη σελ 20

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΤΑ ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Τι τονίζει σε συνέντευξη η διευθύντρια του CERN Φαμπιόλα Τζιανότι

Συνέχεια από σελ 19

Ερ.: Το Εργαστήριο Πυρηνικής Φυσικής και Φυσικής Στοιχειωδών Σωματιδίων του Τμήματος Φυσικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) συμμετέχει ενεργά τα τελευταία 30 χρόνια στο Πείραμα ATLAS στο CERN και έχει παίξει σημαντικό ρόλο τόσο με την κατασκευή και έλεγχο μεγάλου αριθμού σύγχρονων ανιχνευτών σωματιδίων, όσο και στην ανακάλυψη του μποζονίου Higgs, ενώ δεκάδες είναι τα παραδείγματα διακεκριμένων ερευνητών-αποφοίτων του ΑΠΘ που αυτοαποκαλούνται «παιδιά του CERN». Η αποδοχή της τιμής που σας έγινε από το Τμήμα Φυσικής του ΑΠΘ συνιστά και μια συμβολική αναγνώριση της συνεισφοράς του Πανεπιστημίου στο έργο του CERN;

Απ.: Ήταν μεγάλη τιμή για μένα να αποδεχθώ έναν τιμητικό τίτλο από ένα τόσο αναγνωρισμένο Πανεπιστήμιο όπως το ΑΠΘ. Είχα τη χαρά να συνεργαστώ με πολλούς λαμπρούς επιστήμονες από το ΑΠΘ στο πείραμα ATLAS του LHC για σχεδόν δύο δεκαετίες. Το ΑΠΘ είχε εξαιρετική συμβολή στην κατασκευή του αρχικού ανιχνευτή ATLAS και στην πρόσφατη αναβάθμισή του, αναπτύσσοντας ισχυρές δεξιότητες στους ανιχνευτές αερίων και δημιουργώντας κορυφαίες εγκαταστάσεις στη βάση του. Συμμετείχε και συνεχίζει να συμμετέχει σε πολύ σημαντικές μελέτες φυσικής. Η ομάδα του ΑΠΘ είναι ιδιαίτερα δραστήρια στο ATLAS και πριν από λίγους μήνες φιλοξένησε μια πολύ επιτυχημένη συνάντηση συνεργασίας του ATLAS. Επίσης, συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη προηγμένων τεχνολογιών επιταχυντών για εφαρμογές κοινωνικού ενδιαφέροντος και συντονίζει το ευρωπαϊκό πρόγραμμα FIGENIEA για την παραγωγή ραδιοϊσοτόπων για τη θεραπεία του καρκίνου.

Ερ.: «If the Universe Is the Answer, What Is the Question?» Ο Leon Lederman έθεσε απλώς ένα φιλοσοφικό ερώτημα που καμία επιστημονική ανακάλυψη δε θα μπορέσει να απαντήσει;

Απ.: Η ομορφιά της επιστημονικής έρευνας έγκειται στο γεγονός ότι κάθε νέα απάντηση εγείρει νέα ερωτήματα και οι εξελίξεις στην έρευνα μας βοηθούν να κατανοήσουμε ποια είναι τα σωστά ερωτήματα. Έτσι αυξάνεται η ανθρώπινη γνώση.

Ερ.: Η κληρονομιά του Πίτερ Χιγκς αναμφίβολα συνεχίζει να εμπνέει τις νέες γενιές επιστημόνων. Πιστεύετε ότι το όραμα και η επιστημονική του

προσέγγιση έχουν επηρεάσει τη σημερινή γενιά ερευνητών του CERN, ενθαρρυνόντάς τους να ακολουθήσουν νέα μονοπάτια που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κάποια νέα μεγάλη ανακάλυψη;

Απ.: Ένα σημαντικό κομμάτι της ιστορίας και των επιτευγμάτων του CERN είναι συνδεδεμένο με τον Peter Higgs. Ήταν ένας λαμπρός άνθρωπος, κάποιος που ήξερε να εξηγήει τη φυσική με απλό αλλά βαθύ τρόπο, παραμένοντας πάντα ταπεινός παρά τις πολλές του επιτυχίες. Ήταν και παραμένει μια πηγή έμπνευσης για εμένα και ελπίζω ότι οι ερευνητές του CERN θα συνεχίσουν να επηρεάζονται από εκείνον. Πολλοί νέοι επιστήμονες στον τομέα μας εργάζονται αυτή τη στιγμή σε μελέτες για το μποζόνιο του Higgs, το οποίο παραμένει ένα αιγινιατικό σωματίδιο. Ο επιταχυντής LHC υψηλής φωτεινότητας (High-Luminosity LHC) και οι μελλοντικοί επιταχυντές θα είναι απαραίτητοι για να κατανοήσουμε λεπτομερώς το μποζόνιο Higgs και ελπίζουμε να αποκαλύψουμε τα πολυάριθμα μυστήρια που σχετίζονται με αυτό.

Ερ.: Ο Πλάτωνας, επηρεασμένος από τον Πυθαγόρα, πίστευε ότι η μουσική συνδέεται βαθιά με την αρμονία του σύμπαντος. Ανάμεσα στη μουσική παιδεία που λάβατε, την επαγγελματική ενασχολήσή σας με το πιάνο και την αφοσίωσή σας στη σωματιδιακή φυσική έχετε ανακαλύψει κοινά στοιχεία μεταξύ των τεχνών και της επιστήμης;

Απ.: Τόσο η τέχνη όσο και η επιστήμη βασίζονται στην ανθρώπινη δημιουργικότητα και περιέργεια. Με τον ίδιο τρόπο που υπάρχει ομορφιά στη μουσική ή τη ζωγραφική, μπορώ να δω την ομορφιά και στη φυσική. Τόσο η τέχνη όσο και η επιστήμη αφορούν στην εξερεύνηση του αγνώστου. Είναι οικουμενικές και ενωτικές: στον διαρρηγμένο μας κόσμο, αποτελούν κοινά ανθρώπινα στοιχεία που μας φέρνουν κοντά, είναι οι τελευταίες γέφυρες που παραμένουν όταν όλες οι άλλες έχουν γκρεμιστεί. Η τέχνη και η επιστήμη είναι στοιχεία που μας κάνουν ανθρώπους και πιστεύω ακράδαντα ότι μπορούν να μας καθοδηγήσουν προς ένα καλύτερο μέλλον.

Ποια είναι η Fabiola Gianotti

Η Fabiola Gianotti είναι Γενική Διευθύντρια του CERN, έλαβε διδακτορικό δίπλωμα στην πειραματική σωματιδιακή φυσική από το Πανεπιστήμιο του Μιλάνου, Ιταλία. Από το 1994 είναι ερευνήτρια φυσικός στο CERN. Έχει εργαστεί σε διάφορα πειράματα του CERN, κυρίως στην έρευνα, ανάπτυξη και κατασκευή ανιχνευτών,

στην ανάπτυξη λογισμικού και στην ανάλυση δεδομένων. Από τον Μάρτιο 2009 έως τον Φεβρουάριο 2013 ήταν επικεφαλής («Spokesperson») του πειράματος ATLAS στο Μεγάλο Επιταχυντή Αδρονίων (LHC). Στην περίοδο αυτή τα πειράματα ATLAS και CMS ανακάλυψαν την ανακάλυψη του μποζονίου Higgs.

Είναι μέλος πολλών διεθνών επιτροπών, έλαβε δεκατέσσερις τιμητικούς διδακτορικούς τίτλους από Πανεπιστήμια σε όλο τον κόσμο και είναι εξωτερικό μέλος οκτώ Ακαδημιών Επιστημών παγκοσμίως. Της απονεμήθηκε η τιμητική διάκριση «Cavaliere di Gran Croce dell'Ordine al Merito della Repubblica Italiana», το ειδικό βραβείο Breakthrough Prize in Fundamental Physics, το βραβείο Enrico Fermi της Ιταλικής Εταιρείας Φυσικής, το μετάλλιο τιμής του Ινστιτούτου Niels Bohr (Κοπεγχάγη) και το μετάλλιο Tate του Αμερικανικού Ινστιτούτου Φυσικής για διεθνή ηγεσία. Κατάταχθηκε 5η προσωπικότητα της χρονιάς 2012 από το περιοδικό Time.

Εκλέχθηκε Γενική Διευθύντρια του CERN το Νοέμβριο του 2014 για την περίοδο 1η Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2020, ενώ το Νοέμβριο του 2019 εκλέχθηκε για δεύτερη θητεία, από 1η Ιανουαρίου 2021 έως 31 Δεκεμβρίου 2025.

Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία του CERN που Γενικός Διευθυντής διορίζεται για δεύτερη πλήρη θητεία. Είναι η πρώτη γυναίκα στη θέση αυτή.

Στην τελετή αναγόρευσης της Διευθύντριας του CERN, μετά τον έπαινό της που ανέγνωσε ο καθηγητής Πειραματικής Φυσικής Στοιχειωδών Σωματιδίων Κωνσταντίνος Κορδός, η κ. Τζιανότι πραγματοποίησε ομιλία με τίτλο «The Higgs boson and our life». Ακολούθησε εκδήλωση για τη συμπλήρωση 70 χρόνων από την ίδρυση του CERN, όπου το κοινό είχε την ευκαιρία να θέσει τις δικές του ερωτήσεις προς την κ. Gianotti (<https://www.youtube.com/watch?v=Fsubu2S5RDY>), η οποία μίλησε για τα διδάγματα που αντλούμε από την έως σήμερα πορεία του CERN και τις προκλήσεις για το μέλλον. Μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στο μεγάλο μάθημα της συνεργασίας των Ευρωπαϊκών χωρών προκειμένου να δημιουργηθεί το CERN, χωρών που μόλις λίγα χρόνια πριν πολεμούσαν μεταξύ τους. Σε ό,τι αφορά το μέλλον εκτίμησε πως για να παραμείνει το CERN στην πρωτοπορία πρέπει να προχωρήσει σε νέα έργα, δεδομένου και του μεγάλου ανταγωνισμού από την Κίνα.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΛΥΚΕΣ ΑΝΑΒΥΣΣΟΥ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
 ΣΕΛΙΔΕΣ 1,21,25 26/03/2025

Πρόταση από τον ιταλικό όμιλο ION για κέντρο έρευνας και ανάπτυξης

Ένα φιλόδοξο επενδυτικό σχέδιο για την αξιοποίηση της επί δεκαετίες εγκαταλειμμένης έκτασης των Αλυκών Αναβύσσου επεξεργάζονται αυτή την περίοδο η κυβέρνηση και το Υπερταμείο, μέσω της ΕΤΑΔ στην οποία ανήκει το ακίνητο. Πρόκειται για μια πρόταση ύψους 2 δισ. ευρώ, για τη δημιουργία ενός κέντρου έρευνας και ανάπτυξης διεθνών προδιαγραφών, σχεδιασμένο για να προσελκύει ταλέντα υψηλού επιπέδου από περισσότερες από 50 χώρες, με έμφαση στους τομείς του fintech και της τεχνητής νοημοσύνης. Στόχος είναι η δημιουργία ενός επιχειρηματικού και οικιστικού συγκροτήματος (campus) με χρήσεις γραφείων και κατοικιών, με σκοπό -σε πρώτη φάση τη φιλοξενία και απασχόληση περί των 3.000 υψηλόβαθμων στελεχών του πολυεθνικού τεχνολογικού ομίλου ION Group, που είναι ο φορέας της προτεινόμενης επένδυσης. Το σχέδιο υπογράφεται από το αρχιτεκτονικό γραφείο του Ιταλού Ρέντσο Πιάνο, τη «σφραγίδα» του οποίου φέρει ένα εμβληματικό έργο της Αθηναϊκής Ριβιέρας, το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος στο ύψος του Φαλήρου. Εκτός από κέντρο καινοτομίας, γραφεία και κατοικίες, στην έκταση των Αλυκών προωθούνται επίσης ένα πάρκο που θα καλύπτει το 80% της έκτασης και προβλέπεται η φύτευση 25.000 δέντρων, ένα μικρό ξενοδοχείο, σχολεία και κοινόχρηστοι χώροι άθλησης. Όλο το συγκρότημα θα είναι ελεύθερα προσβάσιμο για χρήση των κοινοχρήστων εγκαταστάσεων από το ευρύ κοινό.

Πληροφορίες αναφέρουν ότι έχει σχεδιαστεί ως αύταρκες, ώστε να μπορεί να παράγει το απαιτούμενο ρεύμα και να διαθέτει τους απαιτούμενους υδάτινους πόρους για τη λειτουργία του, χωρίς να επιβαρύνει καθόλου τα δίκτυα της περιοχής του Δήμου Σαρωνικού. Αντιθέτως, στόχος είναι να μπορεί να συμπληρώνει τις ανάγκες, όταν αυτές είναι μεγαλύτερες της διαθέσιμης προσφοράς, καθώς και να επιτυγχάνονται μηδενικές εκπομπές ρύπων, κάτι που θα είναι πρωτοπόρο για τα ελληνικά δεδομένα.

Ο όμιλος ION ιδρύθηκε στο τέλος της δεκαετίας του 1990 από τον Ιταλό Αντρέα Πινιατάρο, που σήμερα είναι ένας από τους πλουσιότερους ανθρώπους της Ιταλίας. Με βάση τα στοιχεία, έως το τέλος του 2023 ο όμιλος ION είχε 27 δισ. δολάρια καθαρών περιουσιακών στοιχείων και είναι ιδιοκτήτης δεκάδων επιχειρήσεων, όπως η πλατφόρμα χρηματιστηριακών αγορών Dealogic και ο όμιλος λογισμικού αγορών Fidessa. Από το 2005 μέχρι σήμερα ο

όμιλος ION έχει επενδύσει πάνω από 16 δισ. δολάρια για την εξαγορά 33 επιχειρήσεων, με έμφαση στον τομέα της παροχής τεχνολογικών λύσεων, αυτοματισμού λογισμικού και διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων.

Τα πολεοδομικά εμπόδια

Δεν είναι λίγα, πάντως, τα πολεοδομικά εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν. Κατ' αρχάς θα απαιτηθεί νέα πολεοδόμηση του ακινήτου, ώστε να ενταχθούν και οι νέες χρήσεις επιχειρηματικού πάρκου που θα χρειαστούν, μια και με βάση το σημερινό καθεστώς επιτρέπεται μόνο η ανάπτυξη ξενοδοχειακών χρήσεων και υποδομών φιλοξενίας. Παράλληλα, θα πρέπει να δοθεί λύση στο ζήτημα των ιδιωτών ιδιοκτητών, που έχουν εξασφαλίσει νομικές αποφάσεις άρσης των απαλλοτριώσεων, μια και ουδέποτε αποζημιώθηκαν γι' αυτές. Εφόσον γίνουν τα παραπάνω και υπάρξει και θετική γνωμοδότηση από το ΣτΕ (μέσω της διαδικασίας προεδρικού διατάγματος), θα ακολουθήσει διεθνής διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση του ακινήτου, όπου θα συμμετάσχει ο όμιλος ION.

Τα οφέλη πάντως από μια επένδυση τέτοιου μεγέθους θα είναι πολλαπλάσια, μια και δεν περιορίζονται μόνο στην αγορά ακινήτων. Η εισροή εργαζομένων υψηλής εξειδίκευσης και αμοιβών θα αυξήσει σημαντικά το οικονομικό αποτύπωμα της επένδυσης στην οικονομία και δύναται να λειτουργήσει ως κοιτίδα προσέλκυσης περισσότερων στελεχών από τον τομέα της τεχνολογίας και ειδικά των νέων τομέων της διαχείρισης και επεξεργασίας δεδομένων και της τεχνητής νοημοσύνης. Παράλληλα, η μόνιμη εγκατάσταση των ανθρώπων αυτών στην Ελλάδα θα ενισχύσει και τα έσοδα του Δημοσίου (φορολογικά και ασφαλιστικά), όπως επίσης και την ιδιωτική κατανάλωση.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ: ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΓΙΑ ΟΔΗΓΟΥΣ, ΥΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ
 ΣΕΛΙΔΕΣ 22 26/03/2025

Έπειτα από πολύμηνες διαπραγματεύσεις επετεύχθη συμφωνία για τα νέα διπλώματα που προβλέπουν αυστηροποίηση των προϋποθέσεων για την απόκτησή τους, διευκολύνσεις στους οδηγούς, αλλά και οπισθοχώρηση στον στόχο για μηδενικά δυστυχήματα, έπειτα από πιέσεις των κατασκευαστών

Χαμένη ευκαιρία ή αλλαγές προς τη σωστή κατεύθυνση; Και τα δύο ισχύουν για τη Χαμένη συμφωνία που επετεύχθη χτες στις ευρωπαϊκές διαπραγματεύσεις για τα νέα διπλώματα οδήγησης. Ύστερα από πολύμηνες διαπραγματεύσεις, οι νέες άδειες οδήγησης προβλέ-

πουν -μεταξύ άλλων- διευκολύνσεις για τους οδηγούς, με άδειες οδήγησης προσβάσιμες σε smartphone, αυστηροποίηση των προϋποθέσεων για την απόκτηση διπλώματος, καθώς και άλλες πρόνοιες για μια σειρά θεμάτων που απασχολούν τους οδηγούς.

Ωστόσο, τα συμφέροντα των χωρών και οι πιέσεις της αυτοκινητοβιομηχανίας δεν επέτρεψαν τη σημαντική βελτίωση των κανονισμών για την εξυπηρέτηση του στόχου για μηδενικά τροχαία δυστυχήματα στους ευρωπαϊκούς δρόμους. Για παράδειγμα, η Οδηγία προβλέπει όλο και μικρότερες ηλικίες οδήγησης. Το σύστημα «συνοδευόμενης οδήγησης», όπως παρουσιάστηκε από την Κομισιόν -με υποχρεωτικές κατηγορίες C και C1, εκτός από το B- δεν έγινε αποδεκτό από το Συμβούλιο, το οποίο υποστήριξε μια πιο εθελοντική λογική για την ευελιξία των κρατών-μελών.

Τα καλά νέα

Ακόμα και για τις ελάχιστες ηλικίες για οδηγούς λεωφορείων, η Οδηγία αφορά ηλικίες από 23 έως 21 ετών σε εθνικό επίπεδο για ταχεία εκπαίδευση, η οποία απαιτείται για την αντιμετώπιση της έλλειψης οδηγών, αλλά εξασφαλίζοντας κάποια παρακολούθηση κατά τη διάρκεια αυτών των δύο ετών ως διασφάλιση. Από την άλλη, οι άδειες οδήγησης πλέον θα ισχύουν μόνο για 15 χρόνια για μοτοσυκλέτες και αυτοκίνητα. Οι χώρες της Ε.Ε. ενδέχεται να μειώσουν αυτή την περίοδο σε 10 χρόνια εάν η άδεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εθνική ταυτότητα, ενώ οι άδειες φορτηγών και λεωφορείων θα πρέπει να ανανεώνονται κάθε πέντε χρόνια. Οι χώρες της Ε.Ε. μπορούν να συντομεύσουν την ισχύ των αδειών οδήγησης ηλικιωμένων οδηγών (65 ετών και άνω).

Στα καλά νέα, οι ευρωβουλευτές κατάφεραν να εισαγάγουν νέες απαιτήσεις ώστε οι οδηγοί να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για πραγματικές καταστάσεις οδήγησης και να αναπτύξουν επαρκή επίγνωση κινδύνου για τους πεζούς, τα παιδιά, τους ποδηλάτες και άλλους ευάλωτους χρήστες του δρόμου.

Για να πληροί τις προϋποθέσεις για άδεια, ένας οδηγός θα πρέπει να μάθει για την ασφαλή χρήση του κινητού

Συνέχεια στη Σελ.22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

τηλεφώνου κατά την οδήγηση, τους κινδύνους στα τυφλά σημεία, τα συστήματα υποβοήθησης του οδηγού, το ασφαλές άνοιγμα των θυρών και την οδήγηση σε χιόνι και ολισθηρές συνθήκες.

Επίσης, για πρώτη φορά, οι κανόνες της Ε.Ε. θα ορίσουν μια δοκιμαστική περίοδο τουλάχιστον δύο ετών για τους νέους οδηγούς. Οι αρχάριοι οδηγοί θα υπόκεινται σε αυστηρότερους κανόνες και κυρώσεις για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ και οδήγηση ενώ δεν χρησιμοποιούν ζώνες ασφαλείας ή συστήματα συγκράτησης παιδιών. Οι ευρωβουλευτές εξασφάλισαν μια ενθάρρυνση στο κείμενο για τις χώρες της Ε.Ε. να ακολουθήσουν μια πολιτική μηδενικής ανοχής για το αλκοόλ και τα ναρκωτικά, που θα απαγορεύει την κατανάλωση για όλους τους οδηγούς.

Πριν από την έκδοση του πρώτου διπλώματος, ο οδηγός πρέπει να περάσει από ιατρικό έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων της όρασης και της καρδιαγγειακής του κατάστασης. Ωστόσο, για οδηγούς αυτοκινήτων ή μοτοσικλετιστές, οι χώρες της Ε.Ε. μπορούν να επιλέξουν να αντικαταστήσουν τον ιατρικό έλεγχο με έντυπα αυτοαξιολόγησης ή, σε περίπτωση ανανέωσης άδειας οδήγησης, άλλα εναλλακτικά μέτρα.

Η νέα Οδηγία

Με πρωτοβουλία των ευρωβουλευτών, οι εθνικές αρχές θα ενθαρρυνθούν να ενισχύσουν την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα ελάχιστα πρότυπα σωματικής και πνευματικής ικανότητας για οδήγηση. Εξετάσεις υγείας προβλέπονται και για την ανανέωση των διπλωμάτων, με πολλούς ευρωβουλευτές να λένε ότι θα έπρεπε να είναι περισσότερες.

Επίσης, ενάντια στη θέληση του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πέτυχε να επιτραπεί οι εξετάσεις οδήγησης, τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, να γίνονται όχι μόνο στη χώρα διαμονής αλλά και στη χώρα ιθαγένειας, ελαχιστοποιώντας έτσι τα ενδεχόμενα γλωσσικά εμπόδια. Αυτό παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία και στηρίζεται στη λογική της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών μεταξύ των κρατών-μελών στο πλαίσιο αυτής της Οδηγίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα εγκρίνουν τώρα επίσημα τη νέα Οδηγία, η οποία θα τεθεί σε ισχύ 20 ημέρες μετά τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. Τα κράτη-μέλη θα έχουν στη διάθεσή τους τέσσερα χρόνια για να μεταφέρουν την Οδηγία στην εθνική τους νομοθεσία.

ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ «ΣΥΡΜΑΤΩΝ» ΣΤΗ ΜΗΛΟ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΑ 1,8

26/03/2025

Τα «σύρματα», τα μικρά υπόσκαφα κτίσματα με τις πολύχρωμες θύρες δίπλα στο κύμα, στα οποία φυλάσσονταν οι βάρκες τον χειμώνα, είναι μια από τις πιο χαρακτηριστικές εικόνες της Μήλου. Τα τελευταία χρόνια αρκετά από αυτά χάνουν την παραδοσιακή τους χρήση και μετατρέπονται σε κατοικίες ή καταλύματα, συχνά με αταίριαστες προσθήκες, όπως πέργκολες, μπάρμπεκιου και τεράστιες τζαμόρτες. Σε μια προσπάθεια να ανακόψει την αλλοίωσή τους, η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής αποφάσισε τον χαρακτηρισμό τους ως διατηρητέων, με τη διαδικασία να ολοκληρώνεται για την πρώτη ομάδα 52 κτιρίων.

Τα «σύρματα» είναι μονόχωρα ρα κτίσματα, που απαντώνται στη Μήλο, μεμονωμένα ή σε σύνολα, συνήθως ακτινωτά στον αιγιαλό, ακολουθώντας το ανάγλυφο κάποιου φυσικά προστατευμένου όρμου. Είναι υπόσκαφα ή ημιυπόσκαφα και είχαν μέγεθος όσο χρειαζόταν για την αποθήκευση της βάρκας τον χειμώνα (συνήθως 6 μέτρα). Σε κάποια από αυτά είχε προστεθεί και όροφος, ως χώρος διαμονής του ψαρά. Τα περισσότερα βρίσκονται στο βόρειο και ανατολικό τμήμα της Μήλου, στις περιοχές Άγιος Κωνσταντίνος, Αλογόμανδρα, Εμπουριός, Καμίνια, Μανδράκια, Μύτακας, Πάχαινα, Προβατάς, Σχοινωπή, Φυριπλάκα, Φυροπόταμος και στους παραδοσιακούς οικισμούς Κλήμα, Αρετή και Φουρκοβούνι.

«Τα «σύρματα» είναι μια εικόνα ταυτισμένη με τη Μήλο, κομμάτι της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού. Πρόκειται για αξιόλογα δείγματα της τοπικής αρχιτεκτονικής παράδοσης και τοπίοσημα του νησιού», λέει στην «Κ» ο γενικός γραμματέας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής Μανώλης Κουτουλάκης. «Η πρώτη προσπάθεια καταγραφής και προστασίας τους είχε γίνει πριν από πολλά χρόνια, αλλά δεν ολοκληρώθηκε. Αποφασίσαμε να την επανεκκινήσουμε πρόσφατα με τη βοήθεια του Τμήματος Διατηρητέων Κτιρίων και Φυσικού Κάλλους, επειδή υπάρχει μεγάλη πίεση για τη μετατροπή τους σε καταλύματα, εξέλιξη που οδηγεί στην αλλοίωση των κτισμάτων και την αλλαγή του χαρακτήρα τους. Συνολικά στη Μήλο υπάρχουν 14 συμπαγείς ομάδες «συρμάτων» (δεν ασχο-

λούμαστε με μεμονωμένες περιπτώσεις) και ξεκινάμε με τα Μανδράκια, ένα από τα πιο καλά διατηρημένα σύνολα».

Η πρώτη «ομαδική κήρυξη» διατηρητέων αφορά 52 από τα 59 «σύρματα» που υπάρχουν στα Μανδράκια. Η αιτιολογική έκθεση, που περιγράφει καθένα από αυτά που προτείνεται να προστατευθούν, δόθηκε στα μέσα Δεκεμβρίου σε δημόσια διαβούλευση. «Πολλά από τα «σύρματα» διατηρούν την αρχική τους χρήση ως λεμβοστάσια, ενώ λιγότερα έχουν αποκτήσει χρήση τουριστικού καταλύματος, χωρίς μεγάλες μορφολογικές επεμβάσεις που να αλλοιώνουν την εξωτερική τους μορφολογία και τυπολογία», αναφέρει η έκθεση. Παρ' όλα αυτά, βέβαια, σημειώνει και κάποιες επεμβάσεις στα «σύρματα» στα Μανδράκια, όπως η προσθήκη τζαμόρτες μέσα από την ξύλινη θύρα (σε όσα έχουν μετατραπεί σε κατοικία ή τουριστικό κατάλυμα), η προσθήκη μπάρμπεκιου, πέργκολες ή ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων στο δώμα.

Στην απόφαση της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής προτείνεται να χαρακτηριστούν διατηρητέα τα κτίρια (στην αρχική τους μορφή, χωρίς τις μεταγενέστερες προεκτάσεις), αλλά και οι διαμορφώσεις γύρω τους (δρομάκια, πλατώματα, σκαλοπάτια). Όπως είναι επόμενο, με την κήρυξή τους θα επιβληθεί η απομάκρυνση όσων προσθηκών αλλοιώνουν συγκεκριμένα «σύρματα» και η αποκατάσταση της αρχικής τους μορφής. Επιπλέον, θα απαγορευθεί κάθε νέα επέμβαση, όπως και η επέκτασή τους πέραν του υφιστάμενου περιγράμματος τους, η δημιουργία νέων εξεδρών ή η διαπλάτυνση του χώρου προς τη θάλασσα και οι νέες διαμορφώσεις στον χώρο γύρω από αυτά.

«Όχι» στο Airbnb

Το πιο σημαντικό -και αυτό που, όπως ήταν επόμενο, δεν έγινε δεκτό με ιδιαίτερο ενθουσιασμό- είναι η θέσπιση περιορισμών στη χρήση τους. Όπως προτείνεται, εκτός από την αρχική χρήση λεμβοστασίου και (όπου υπήρχε) κατοικίας, επιτρέπονται μόνο μικρά καταστήματα τοπικών προϊόντων, μικρές πολιτιστικές εγκαταστάσεις (λ.χ. εκθέσεις, λαογραφικό μουσείο, καλλιτεχνικά εργαστήρια) και τα γραφεία τοπικών συλλόγων. «Για να λειτουργήσει κάποιο από αυτά ως κατάλυμα θα έπρεπε να πληροί τις προϋποθέσεις για σήμα ΕΟΤ, κάτι που είναι αδύνατο λόγω της μορφής τους», λέει ο κ. Κουτουλάκης. Να σημειωθεί ότι η πρωτοβουλία δεν αγγίζει καθόλου το ιδιοκτησιακό (μάλιστα στην απόφαση τα «σύρματα» αναφέρονται ως «αγνώστων ιδιοκτητών»), καθώς πρόκειται για κατασκευές χωρίς άδεια επί του αιγιαλού.